

372.62
ร329๗
1.2

ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก
เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

รายงานการวิจัย

ของ

สุพรรณสิริ ชาวประเสริฐ

27 เม.ย. 2541

ท 20060

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

ตุลาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

67๓๑

ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก
 เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
 ของ
 สุพรรณสิริ ขาวประเสริฐ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
 ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
 ตุลาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกและกลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก แบบแผนการทดลองของการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสลับกลับ เครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน คือ แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การทดสอบของ วิคคอกัน และแมน-วิทนีเย ผลของการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นหลังจากที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE EFFECT OF ASSERTIVE TRAINING GROUP FOR
DEVELOPING SPEECH IN FRONT OF CLASSROOM
OF PRATHOM SUKSA VI STUDENTS
OF WAT NARKPROK SCHOOL
IN PASRICHAROEN DISTRICT,
BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
SUPHANSIRI KHAOPRASERT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

October 1997

The purpose of this experimental research was to study the effect of assertive training group for developing speech in front of classroom of Prathom Suksa VI Students of Wat Nakprok School in Pasricharoen District, Bangkok in Academic year 1997.

The 16 samples were randomly selected from students whose speech in front of classroom were lower than percentile rank of 50. Then they were divided into experimental and control group, each group was consisted of 8 students. The experimental group was exposed to assertive training group while the control group was not exposed to assertive training group. The experimental design was ABA reversal design. The instrument was observational record of speech in front of classroom. The data were analysed by The Wilcoxon's Matched Paired Signed - Rank Test and The Mann - Whitney U Test.

The results were as follows :

1. The students who were exposed to assertive training group got significantly better of speech in front of classroom than before the experiment at .01 level.
2. The students who were exposed to assertive training group got significantly better of speech in front of classroom than the others who were not exposed to assertive training group at .01 level.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณารายงานการวิจัยฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับรายงานการวิจัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 3 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2540

ประกาศผลการ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ประธานควบคุมรายงานการวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์ ภูมิ การควบคุมรายงานการวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำ แนวคิด ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ และกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการท้าววิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ประเสริฐ นิตยมี อาจารย์เจริญฤทธิ์ เปี่ยมทองคำ และอาจารย์โรงเรียนวัดนาคปรกทุกท่านที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการท้าววิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนวัดนาคปรก กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองครั้งนี้

ขอขอบคุณนายพิษณุพร ขาวประเสริฐ ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดหากล้องวิดีโอเพื่อประกอบการท้าววิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ นิสิตปริญญาโทวิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ร่วมรุ่น ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนให้กำลังใจในการท้าววิจัยด้วยดีตลอดมา

ผลสำเร็จของการท้าวรายงานการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบความดีให้พ่อ แม่ และพี่ที่เป็นผู้ให้การสนับสนุน ห่วงใย และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

สุพรรณศิริ ขาวประเสริฐ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูดหน้าชั้นเรียน	27
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต	37
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	42
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	42
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	42
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ	43
แบบแผนการทดลอง	45
วิธีจัดการกระทำกับข้อมูล	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า	50
	สัญลักษณ์เกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล	50
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
5	บทย่อ สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	55
	บทย่อ	55
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	55
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	55
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	55
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	56
	การดำเนินการทดลอง	56
	วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	57
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	58
	อภิปราย	58
	ข้อเสนอแนะ	60
	บรรณานุกรม	62
	ภาคผนวก	68
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	177

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 เปรียบเทียบพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนก่อนและหลังที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก	51
2 เปรียบเทียบผลต่างพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก	51
3 เปรียบเทียบพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนโดยรวมของนักเรียนกลุ่มทดลองกลุ่มทดลองก่อนและหลังที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก	170
4 เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนโดยรวมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง	171
5 แสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ	172
6 แสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ ...	174
7 แสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายพฤติกรรมของกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกก่อนและหลังการทดลอง	176

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง	46
2 พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน คนที่ 1	
ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ	53
3 พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน คนที่ 2	
ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ	154
4 พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน คนที่ 3	
ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ	155
5 พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน คนที่ 4	
ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ	156
6 พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน คนที่ 5	
ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ	157
7 พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน คนที่ 6	
ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ	158
8 พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน คนที่ 7	
ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ	159
9 พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน คนที่ 8	
ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ	160
10 พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน คนที่ 1	
ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ	161
11 พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน คนที่ 2	
ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ	162
12 พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน คนที่ 3	
ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ	163

13	พฤติกรรมกำพุดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน คนที่ 4	
	ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกำแสดงออกตลอด 3 ระยะ	164
14	พฤติกรรมกำพุดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน คนที่ 5	
	ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกำแสดงออกตลอด 3 ระยะ	165
15	พฤติกรรมกำพุดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน คนที่ 6	
	ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกำแสดงออกตลอด 3 ระยะ	166
16	พฤติกรรมกำพุดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน คนที่ 7	
	ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกำแสดงออกตลอด 3 ระยะ	167
17	พฤติกรรมกำพุดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน คนที่ 8	
	ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกำแสดงออกตลอด 3 ระยะ	168

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพูดเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากที่สุด เพราะการพูดเป็นเครื่องมือสื่อสารความคิดที่รวดเร็วแพร่หลายได้ผลอย่างยิ่ง นอกจากจะพูดในโอกาสทั่วไปในชีวิตประจำวันแล้ว ยังมีโอกาสอื่น ๆ ที่ต้องพูดอย่างเป็นทางการหรือพูดเชิงวิชาการ ซึ่งเป็นการเผยแพร่หรือถ่ายทอดความรู้และความคิดเห็นที่สำคัญ (วรรณิ โสมประยูร, 2534 : 100) มนุษย์เห็นความสำคัญของการพูดมานานแล้ว กล่าวกันว่ามนุษย์มีการพูดในที่ชุมนุมชนมานานกว่า 5,000 ปีทีเดียว อีกทั้งการพูดของชนก็สามารถบ่งชี้ถึงพื้นฐาน ความรู้ ประสบการณ์ ความคิดอ่าน สติปัญญา ทัศนคติและระดับจิตใจของบุคคลนั้น (ประสงค์ รายนสุข, 2528 : 5)

สำหรับคนไทยนั้นตระหนักถึงความสำคัญของการพูดมาแต่โบราณกาลแล้ว ถ้าจะเห็นได้จากคำกล่าวกลอน หรือสุภาษิตต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นตัวอย่างของการพูดที่ดีและไม่ดี ซึ่งแสดงถึงความสำคัญของการพูดต่อมนุษย์ ทั้งนี้เพราะมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นเพศใด วัยใด อาชีพใดก็ตามจะต้องอาศัยการพูด การพูดจึงเป็นเหมือนบันไดขั้นแรกของการสมาคมและเป็นสะพานเชื่อมโยงสู่ความสำเร็จในชีวิตของคนเรา บุคคลพึงพัฒนาการพูดของตนไปสู่การพูดที่ดีหรือการพูดที่เป็น นั้นคือสามารถเลือกสรรถ้อยคำ สำนวนภาษามาใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมแก่ผู้ฟังและกาลเทศะ รู้จักคิดไตร่ตรองก่อนพูด เพื่อให้พูดได้อย่างมีเนื้อหาสาระ ไม่วกวนสับสนหรือเินเยิ่นจนน่ารำคาญ เบื่อหน่ายรำคาญ พูดออกเสียงได้ชัดเจนถูกต้อง ทำให้สื่อความหมายได้รวดเร็วและตรงจุดประสงค์เหล่านี้ เป็นต้น อันจะส่งผลให้ผู้พูดประสบความสำเร็จในการพูดหรือเป็นผู้ที่มีความสามารถพูดให้มีประสิทธิภาพนั่นเอง (ประสงค์ รายนสุข, 2528 : 5 - 6) บุคคลที่จะประสบความสำเร็จในธุรกิจก็คือบุคคลที่ไม่เพียงแต่มีความรู้อย่างเดียว หากจะต้องมีความสามารถในการพูดได้อย่างคล่องแคล่วโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันได้ส่งเสริมให้สมาชิกของสังคมได้มีโอกาสเรียนรู้และฝึกฝนศิลปะการพูด ย่อมเป็นประโยชน์ในการที่จะเป็นเครื่องมือช่วยให้อำนาจแสดงความคิดเห็น สามารถอาศัยการพูดเป็นสื่อสร้างความเข้าใจนั้น (อัมพร แก้วสุวรรณ, 2522 : 1)

การพูดอย่างมีประสิทธิภาพให้ผลดีแก่ส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการพูดที่ทำให้ผลดีแก่ตัวเองเป็นความสามารถเฉพาะตัวบุคคลที่ต้องอาศัยความมีทักษะในการพูด จึงจำเป็นต้องมีการอบรม ศึกษาแนะนำ มีการฝึกทักษะและทุกคนที่เรียนควรหาประสบการณ์ด้านการพูดในชั้นเรียน ก่อนที่จะออกไปเผชิญเหตุการณ์รอบ ๆ ตัวในอนาคต (ยุพา สุภากุล. 2533 : 1)

ระบบการศึกษาไทยในปัจจุบันเน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ให้คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นให้นักเรียนได้แสดงออก เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากที่สุด โดยเฉพาะสังคมประชาธิปไตยที่ต้องการให้พลเมืองกล้าแสดงออก รู้จักพูด รู้จักเสนอแนะ (ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. 2525 : 4)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ในจุดประสงค์กลุ่มทักษะภาษาไทยมุ่งหวังให้นักเรียนใช้ภาษาสื่อความได้ พูดออกเสียงได้ชัดเจน ถูกต้องและใช้คำในการพูดได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษารวมไปถึงมารยาทและบุคลิกภาพที่ดีในการพูด เพื่อช่วยให้การสื่อความมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533))

บุคคลส่วนใหญ่เมื่ออยู่ในห้องประชุมที่มีคนจำนวนมาก มักจะหลีกเลี่ยงการพูดหรือการออกไปแสดงความคิดเห็นในห้อง สภาพการณ์ในห้องเรียนก็เช่นกัน นักเรียน นิสิตนักศึกษาที่ครูอาจารย์มอบหมายให้ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน เช่น ออกมารายงาน อภิปราย หรือการโต้ว่าเถียงทุกคนจะไม่อยากออกมาเพราะเกิดความรู้สึกประหม่า ตื่นเต้นในการพูด บางคนประหม่าน้อย แต่บางคนประหม่ามาก (วิภา มีสวัสดิ์. 2523 : 2) จนเกิดอาการเหงื่อไหล เสียงสั่น มือเท้าเย็น พูดไม่ออก หัวใจเต้นแรงและเร็ว สำหรับคนที่ประหม่ามากอาจถึงขั้นเป็นลมหรือเกิดอาการผิดปกติทางร่างกาย เช่น ปวดท้อง ท้องเสีย อาการเช่นนี้เรียกว่าประหม่าเวที (Stage Frigth) ซึ่งเป็นความกลัวชนิดหนึ่งที่ทำให้ระบบการทำงานของสมองและจิตใจไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผลที่ตามมาคือ การขาดความมั่นใจ (อรรธรรม บิลันชน์โอวาท. 2522 : 1)

ผู้วิจัยสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาถปรก พบว่านักเรียนร้อยละ 75 มีปัญหาและการเรียนการสอน คือ นักเรียนมีความไม่มั่นใจ กลัว ประหม่า เช่น พูดเสียงสั่น ตะกุกตะกัก หดหู่ตกลางครัน จังหวะการพูดช้าหรือเร็วเกินไป มือสั่น ไม่สบตาผู้ฟัง

กระวนกระวาย ออกไปพูดหน้าชั้นซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น ขณะที่ต้องออกไปพูดหน้าชั้นเรียน และจากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษและวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ต่างพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมดังกล่าวเช่นกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะ พัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้น

➡การพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนมีหลายวิธี เช่น การใช้เทคนิคแม่แบบ การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก การให้การเสริมแรง การให้ข้อมูลย้อนกลับ ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจวิธีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพราะ ลาซารัส (วงพัคตร์ กูพันธ์ศรี. 2523 : 4 ; อ้างอิงมาจาก Lazarus. 1968) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก คือ การช่วยเสริมสร้างเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล โดยช่วยให้ผู้ได้รับการฝึกได้รู้จักแสดงความรู้สึกทางบวกและลบ ตลอดทั้งเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น เพราะการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยนำเทคนิคต่าง ๆ มาประกอบการฝึก ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ บทบาทสมมุติ การชี้แนะ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้การเสริมแรง และการให้ไปฝึกเป็นบ้าน ซึ่ง โวลเป้ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2536 : 132 ; อ้างอิงมาจาก Wolpe. 1982) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกจะทำให้นักเรียนลดความวิตกกังวล และเกิดความเชื่อมั่นในการแสดงออกอย่างเหมาะสม) ดังผลการวิจัยของ อารีย์ ลีลา (2536 : 66) ที่ศึกษาผลการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่มีต่อการสร้างเสริมสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนที่ดีขึ้น และผลการวิจัยของ ไพรพรรณ ไชยสุวรรณ (2537 : 58) ที่ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกมีพฤติกรรมพูดที่เหมาะสมขึ้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมแสดงออก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคมรกต เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกและนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นหลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางแก่ครูอาจารย์ และครูแนะแนวที่มีความชำนาญในการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการหาวิธีการฝึกพฤติกรรมแสดงออกไปใช้ในการพัฒนาการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 20 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน โดยการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน หมายถึง การกระทำที่เหมาะสมที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียน จะออกไปพูดหน้าชั้นเรียน ในวิชาภาษาไทย โดยแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ชัดเจน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ภาษาท่าทาง (Non-Verbal Language) ได้แก่

1.1.1 มือไม่สั่น

1.1.2 สบสายตาคู่ฟัง โดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา

1.1.3 ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

1.1.4 ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นต่ำกว่าที่ควรจะเป็น

1.2 ภาษาถ้อยคำ (Verbal Language) ได้แก่

1.2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก

1.2.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน

1.2.3 เสียงพูดไม่สั่น

1.2.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป

1.2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

2. การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก หมายถึง วิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนได้เหมาะสมทั้งด้านภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ โดยมีลำดับขั้นดังนี้

2.1 ขั้นนำ

2.1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

2.1.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการพูดหน้าชั้นเรียนที่

นักเรียนเคยประสบพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น

2.1.3 ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมและ

ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ (ครั้งที่ 2-11)

2.2 ขั้นฝึก

2.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1.1 การให้การแนะนำ หมายถึง การที่ผู้วิจัยแนะนำให้คำอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนกำลังแสดงออก หรือให้นักเรียนให้ข้อเสนอแนะ หรือให้ข้อมูลย้อนกลับนักเรียนในกลุ่มด้วยกัน

2.2.1.2 การใช้เทคนิคแม่แบบ หมายถึง การให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนเห็นตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับตัวแบบ

2.2.1.3 การแสดงบทบาทสมมติ การที่ผู้วิจัยให้นักเรียนได้แสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ต่าง ๆ ของการพูดหน้าชั้นเรียน ตามที่ผู้วิจัยกำหนดโดยไม่มี การชักซ้อมมาก่อน

2.2.1.4 การฝึกซ้อมพฤติกรรม หมายถึง การให้นักเรียนได้ฝึกซ้อมพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียน ทั้งด้านภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ ก่อนที่จะไปแสดงพฤติกรรมนั้นจริงในห้องเรียน

2.2.1.5 การให้แรงเสริมบวก หมายถึง การให้คำชมเชย หรือให้กำลังใจแก่นักเรียนภายหลังที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม

2.2.1.6 การมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกการพูดหน้าชั้นเรียน หมายถึง การให้นักเรียนนำสิ่งที่เรียนรู้จากการฝึกพูดหน้าชั้นเรียนไปฝึกเพิ่มเติมที่บ้าน

2.2.1.7 การเขียนบทพูด คือ การให้นักเรียนเขียนบทพูดที่สื่อสารความต้องการอันแท้จริงของตนเอง เป็นการเตรียมบทพูดมาก่อน ช่วยให้ผู้พูดเกิดความมั่นใจในตนเองไม่ต้องกลัวผิด

เทคนิคที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนนี้อาจให้มากกว่า 1 เทคนิค หรือทุกเทคนิคในแต่ละครั้ง แล้วแต่ความเหมาะสม

2.3 ขั้นสรุป

2.3.1 ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรมแสดงออก เกี่ยวกับการพูดหน้าชั้นเรียน

2.3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมทั้งภาษาท่าทางและ
ภาษาล้อยคำ ในการพูดหน้าชั้นเรียน

2.3.3 ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนฝึกการพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มเติม
ขั้นสรุปนี้ใช้เวลาครั้งละประมาณ 10 - 15 นาที
วิธีนี้ใช้กับกลุ่มทดลอง

3. กลุ่มทดลอง หมายถึง นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
4. กลุ่มควบคุม หมายถึง นักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกการแสดงออก

- 1.1.1 ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออก
- 1.1.2 ลักษณะของพฤติกรรมการแสดงออก
- 1.1.3 ชนิดของพฤติกรรมการแสดงออก
- 1.1.4 พื้นฐานทฤษฎีของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
- 1.1.5 วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
- 1.1.6 องค์ประกอบของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
- 1.1.7 ขนาดของกลุ่มและระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรม

การแสดงออก

- 1.1.8 เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

- 1.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ
- 1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูดหน้าชั้นเรียน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพูด

- 2.1.1 ความหมายของการพูด
- 2.1.2 ความสำคัญของการพูด
- 2.1.3 องค์ประกอบของการพูด
- 2.1.4 หลักการพูดที่ดี
- 2.1.5 ความมุ่งหมายของการพูด

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูดหน้าชั้นเรียน

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต
 - 3.1 ความหมายของการสังเกต
 - 3.2 จุดมุ่งหมายของการสังเกต
 - 3.3 หลักการสังเกตพฤติกรรม
 - 3.4 หลักการบันทึกพฤติกรรม
 - 3.5 วิธีการเสนอข้อมูลที่ได้จากการบันทึก
 - 3.6 ประโยชน์ของการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

✓ 1.1.1 ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออก ✓

พฤติกรรมการแสดงออก (Assertive Behavior) ได้มีผู้ให้

ความหมายไว้ดังนี้

โวลเป้ (Wolpe. 1973 : 81) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมแสดงออกว่า เป็นการแสดงถึงสิทธิ ความรู้สึกของบุคคลซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม รวมไปถึงการปฏิเสธการขอร้องที่ไร้เหตุผล การแสดงความรัก การยกย่องชมเชย การแสดงออกถึงความรู้สึกของบุคคล

บาวเวอร์ และบาวเวอร์ (Bower and Bower. 1976 : 4) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมแสดงออกไว้ว่า เป็นความสามารถที่จะแสดงความรู้สึกต่าง ๆ เป็นการเลือกจะทำอย่างไร เป็นการแสดงสิทธิของตนตามความเหมาะสม เป็นการเพิ่มความภาคภูมิใจให้แก่ตนเอง เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับตนเองมากขึ้น เป็นการแสดงความไม่เห็นด้วย เป็นการวางแผนที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง และเป็นการขอร้องให้ผู้อื่นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่อต้านของเขา

วิลค์ และโคปลาน (Wilk and Coplan. 1977 : 460) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมแสดงออกว่า เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ และเป็นการเพิ่มความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนทั้งมีผลทั้งระยะสั้นและระยะยาวต่อการเพิ่มระดับความตระหนักรู้ในตนเอง และความเคารพนับถือต่อตนเองและผู้อื่น

ละเอียดย ชูประยูร และคนอื่น ๆ (2521 : 8) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกไว้ว่า เป็นการแสดงออกของความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ของบุคคลตามสิทธิต่อบุคคลอื่น และเป็นการแสดงออกที่มีเหตุผล ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม พฤติกรรมการแสดงออกคลุมไปถึงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ เช่น การกล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากบุคคลอื่น การกล้าแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ การปฏิเสธที่จะทำตามคำขอร้องที่ไม่ยุติธรรมหรือไม่มีความเหมาะสม ตลอดจนกระทำการแสดงความชื่นชมยินดีต่อบุคคลอื่น ๆ หรือยอมรับว่าตนเองบกพร่องหรือโง่เขลาในบางเรื่อง

หุลย จาปาเทศ (2533 : 136) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกไว้ว่า เป็นลักษณะการแสดงที่ไม่ต้องการอำนาจ ไม่ต้องการบังคับ ชูเชิง ควบคุม พฤติกรรมของผู้อื่น แต่ตรงกันข้าม การแสดงออกที่เหมาะสมคือ การพัฒนาตนเองให้เกิดความเชื่อมั่นที่ถูกต้องเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและสังคมยอมรับ

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536 : 133) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกไว้ว่า เป็นความสามารถที่จะเสนอหรือแสดงออกของบุคคลได้อย่างเป็นธรรมชาติมากที่สุด ตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่ และสามารถจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยวิธีบวก โดยปราศจากความวิตกกังวล

1.1.2 ลักษณะของพฤติกรรมการแสดงออก

ซอลเตอร์ (พรรณราย ทรัพย์ะประภา. 2524 : 48; อ้างอิงมาจาก Salter. 1949) กล่าวว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงออก สามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. การพูดแสดงความรู้สึกที่แท้จริง (Use-Feeling-Talk) เป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกชอบและความสนใจได้อย่างชัดเจน แทนการพูดอะไรออกมาอย่างเป็นกลาง ๆ สามารถที่จะใช้วาจา "ฉันรู้สึกว่..." หรือ "ฉันคิดว่า..." ได้ในเวลาอันเหมาะสม
2. การพูดเกี่ยวกับตนเอง (Talk About Yourself) เมื่อบุคคลทำสิ่งใดที่มีคุณค่าและน่าสนใจ บุคคลนั้นสามารถพูดหรือเล่าให้บุคคลอื่นทราบได้ โดยไม่พูดโอ้อวดหรือผูกขาดการสนทนาเพียงผู้เดียว แต่สามารถเล่าความสำเร็จของตนได้เมื่อถึงเวลาอันเหมาะสม

3. การพูดทักทายปราศรัย (Make Greeting Talk) บุคคลสามารถแสดงความเป็นมิตรกับบุคคลที่ต้องการรู้จัก และแสดงความยินดีที่ได้พบเขาด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส สามารถกล่าวว่า "สวัสดีค่ะ ดีใจที่ได้พบคุณอีก" มากกว่าที่จะกล่าวเพียงคำว่า "สวัสดี" หรือพยักหน้าอย่างเดียว

4. การยอมรับคำชมเชย (Accept Compliment) บุคคลสามารถรับคำชมเชยได้อย่างจริงใจแทนการแสดงความไม่เห็นด้วย เช่น เมื่อมีคนชมว่า "เสื้อของคุณตัวนี้สวย" สามารถตอบได้ว่า "ขอบคุณค่ะ ดิฉันก็ชอบเหมือนกัน" โดยถือว่าการยอมรับคำชมเชยเป็นการให้รางวัลผู้กล่าวคำชมเชยแทนที่การพูดในลักษณะเป็นการลงโทษ

5. การแสดงออกทางสีหน้าได้อย่างเหมาะสม (Use Appropriate Facial Talk) เป็นการแสดงออกทางใบหน้าและน้ำเสียงตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง และสามารถส่ายตากับคู่สนทนาได้อย่างตรงไปตรงมา

6. การแสดงความไม่เห็นด้วยอย่างสุภาพ (Disagree Mildly) เมื่อมีความคิดไม่ตรงหรือไม่เห็นด้วยกับผู้อื่น โดยที่ตนเองมีความแน่ใจในสิ่งที่ไม่เห็นด้วยนั้น สามารถแสดงความไม่เห็นด้วยอย่างนุ่มนวล ด้วยการแสดงกิริยาบางอย่าง เช่น มองไปทางอื่น เลิกนิ้ว สันตึงหรือเปลี่ยนเรื่องสนทนา

7. การขอให้แสดงความกระจ่าง (Ask for Clarification) เมื่อมีคนให้คำแนะนำ คำสั่งสอน หรือคำอธิบายไม่ชัดเจน ก็สามารถขอร้องให้เขาอธิบายให้ฟังอีกครั้งให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยสามารถพูดว่า "ดิฉันยังไม่เข้าใจคำอธิบายของคุณดิฉัน คุณจะกรุณาพูดใหม่อีกครั้งได้ไหมค่ะ"

8. การถามเหตุผลว่า ทำไม (Ask why) เมื่อมีผู้ใดมาขอร้องให้ทำในสิ่งที่ไม่ดีมีเหตุผล ก็สามารถถามได้ว่า "ทำไมคุณจึงต้องการให้ดิฉันทำสิ่งนั้นเล่าค่ะ" ด้วยน้ำเสียงสุภาพและไม่ทำหน้าบึ้งตึง แต่ไม่ต้องยี้ม

9. การแสดงความไม่เห็นด้วยในขณะนั้น (Express Active Disagreement) เมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงหรือไม่เห็นด้วยกับผู้อื่น โดยที่ตนเองมีความแน่ใจในสิ่งที่ไม่เห็นด้วยนั้น ก็สามารถแสดงความไม่เห็นด้วยได้ โดยพูดว่า "ดิฉันมีความเห็นที่แตกต่างออกไป ดิฉันมีความเห็นว่า..."

10. การพูดเพื่อรักษาสีตย์ของตนเอง (Speak up for Your Rights) การไม่ยอมให้ใครมาเอาไรต์เอาเปรียบ โดยไม่ยุติธรรม สามารถปฏิเสธได้โดยไม่รู้สึกผิด สามารถแสดงสิทธิและขอร้องให้ผู้อื่นแสดงต่อตนเองด้วยความยุติธรรม เช่น สามารถพูดได้ว่า "ดิฉันมาเข้าคิวก่อน" หรือ "กรุณาให้วิทยุหน่อยได้ไหมคะ" โดยต้องไม่ทำลายสถานการณ์ คือไม่ต้องทะเลาะวิวาทหรือโกรธผู้อื่นนั่นเอง

11. การแสดงความมั่นคง (Be Persistent) เมื่อมีเรื่องข้องใจ ในเรื่องที่มีเหตุผลสมควร สามารถที่จะดำเนินการร้องทุกข์จนกว่าจะได้รับความพอใจ แม้จะมีผู้ใดขัดขวางก็จะไม่เลิกล้มความตั้งใจ

12. หลีกเลี่ยงในการแสดงเหตุผลในทุก ๆ ความเห็น (Avoid Justifying Every Opinion) ในการอภิปราย ถ้ามีใครโต้แย้งตลอดเวลาและคอยถามว่า "ทำไม ทำไม ทำไม" ก็สามารถปฏิเสธที่จะตอบคำถามเพื่อที่จะยุติปัญหาเหล่านั้น โดยพูดว่า "ดิฉันมีความรู้สึกเช่นนั้นค่ะ ดิฉันไม่จำเป็นต้องแสดงเหตุผลในทุก ๆ สิ่งที่ดีฉันพูดออกไป ถ้าการแสดงผลมีความสำคัญต่อคุณมาก คุณอาจจะหาเหตุผลดูว่า ทำไมคุณจึงไม่เห็นด้วยกับดิฉันไปเสียทั้งหมด"

13. การใช้การประสานสายตา (Eye Contact) ขณะที่สนทนากัน สามารถมองตาผู้ฟังได้ ซึ่งการประสานสายตานั้นมีความสำคัญมาก เพราะช่วยสะท้อนความรู้สึกจริงใจของผู้พูดได้ ในขณะเดียวกันทำให้ผู้พูดรู้ว่าผู้ฟังมีความสนใจในเรื่องที่กำลังสนทนากัน มากน้อยเพียงใดหรือผู้ฟังมีความรู้สึกอย่างไร

อัลเบอร์ตี และเอมมอนส์ (วัดณา พันธุ์เมฆา. 2528 : 17 - 18 ; อ้างอิงมาจาก Alberti and Emmons. 1978) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของพฤติกรรม การแสดงออกไว้ ดังนี้

1. ลักษณะการแสดงออกมาให้ปรากฏ
2. ลักษณะการแสดงออกมาอย่างจริงใจ
3. ลักษณะการแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา
4. มีลักษณะ เป็นการส่งเสริมตนเอง
5. ไม่มีลักษณะ ที่เป็นการทำร้ายความรู้สึกของคนอื่น
6. ลักษณะการพูดแสดงความรู้สึก แสดงความคิดเห็นและขอร้อง

7. ลักษณะการใช้สายตา น้ำเสียง ท่าทาง การวางตัว เป็นต้น
8. มีลักษณะเหมาะสมกับบุคคลมากกว่าที่จะเป็นลักษณะสากล
9. มีลักษณะรับผิดชอบต่อสังคม
10. ลักษณะผสมผสานกันของทักษะที่ได้เรียนรู้ ไม่ใช่ลักษณะที่ติดตัวมาแต่กำเนิด

แต่กำเนิด

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะของพฤติกรรม การแสดงออก หมายถึง การแสดงออกที่สอดคล้องกันทั้งภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำได้อย่างจริงใจ เปิดเผยตรงไปตรงมา เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ สามารถรักษาสีทธิของตนโดยไม่ก้าวล่วงสิทธิของบุคคลอื่น

✓ 1.1.3 ชนิดพฤติกรรมการแสดงออก

สมาบี และแทมมิเนน (Smaby and Tammene. 1976 : 423)

ได้แบ่งชนิดของพฤติกรรมการแสดงออก เป็น 3 ระดับ คือ

1. พฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมเพียงเล็กน้อย (Minimally Assertive) ซึ่งสามารถสังเกตได้จากคำพูดและการแสดงออกมาว่า มีลักษณะไม่ยอมตามผู้ที่เคยเอารัดเอาเปรียบ แต่ขณะเดียวกันก็ไม่เป็นแบบก้าวร้าว รู้ว่าตนเอง รู้สึกอย่างไร ในระดับนี้มักจะใช้คำพูดว่า...อ้อ...ดี...แต่...เพื่อโต้ตอบฝ่ายตรงข้าม

2. พฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมด้วยความมั่นใจ (Confidently Assertive) ซึ่งสามารถสังเกตได้จากน้ำเสียงที่หนักแน่น ได้ตอบโต้รวดเร็ว รู้จักที่จะใช้คำพูดที่ตรงกับความรู้สึกที่เกิดขึ้น โดยปราศจากการเพินับแถม แก้กั้นฝ่ายตรงข้าม และพูดด้วยเหตุผล

3. พฤติกรรมที่มีลักษณะที่สามารถฟังและตอบฝ่ายตรงข้ามได้อย่างเข้าใจ รวมทั้งรู้ว่าฝ่ายตรงข้ามมีความรู้สึกอย่างไร (Mutally Assertive) นอกจากนั้นสามารถที่จะเผชิญหน้า (Confront) กับฝ่ายตรงข้ามที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น โกรธโดยไม่มีเหตุผลหรือขาดความรับผิดชอบได้

นอกจากนี้ หลุย จาปาเทศ (2533 : 134 - 136) ได้แยก พฤติกรรมแสดงออกเป็น 5 ชนิดดังนี้คือ

1. การแสดงออกในเหตุการณ์ทั่วไป (Basic Assertion) เป็นการแสดงออกโดยตรงถึงความเชื่อ ความรู้สึก ความคิดเห็นตามสิทธิ โดยไม่เกี่ยวข้องกับทักษะทางสังคมอื่น ๆ การแสดงออกเช่นนี้ ได้แก่ การเชื่อใจ การชักชวน การโฆษณา การตอบปฏิเสธ การแสดงการปลอบใจ เห็นใจ การขอความช่วยเหลือ การนอนน้อม เป็นต้น

2. การแสดงออกถึงความเห็นใจ (Empathic Assertion) เป็นการแสดงแบบเอาใจเขามาใส่ใจเรา เพื่อเป็นการถ่ายทอดความรู้สึก ความต้องการที่มีอยู่ให้คู่สนทนาทราบซึ่งการแสดงออกแบบนี้จะสัมพันธ์กับการแสดงออกของคู่สนทนามากกว่าการแสดงออกแบบธรรมดา ซึ่งจะประกอบไปด้วยการยอมรับสถานการณ์ หรือความรู้สึกของคู่สนทนาตามที่เขายกหรือเล่าให้ฟัง การยอมรับในสิทธิของตนเองและผู้อื่น จำเป็นต้องคำนึงถึงเสมอ

3. การแสดงออกที่ค่อนข้างรุนแรงขึ้น ๆ (Escalating Assertion) เป็นการแสดงออกที่แสดงถึงความเข้มแข็งหรือค่อนข้างรุนแรงขึ้น ๆ กว่าปกติไปเรื่อย ๆ อาจมีอารมณ์และเนื้อหาค่อนข้างลบบ้าง เป็นเป้าหมายก็เพื่อตอบสนองบุคคลที่บุกรุกสิทธิมากเกินไป ระดับของการแสดงออกค่อย ๆ เพิ่มความรุนแรงขึ้นกว่าธรรมดา แข็งกร้าวขึ้นแต่ไม่ใช่เป็นการก้าวร้าว การแสดงออกแบบนี้มีเป้าหมายที่จะเรียกร้องสิทธิหรือต้องการปฏิเสธอย่างตรงไปตรงมา

4. การแสดงออกแบบเผชิญหน้ากับความเป็นจริง (Confrontive Assertion) ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการหยุดการกระทำของผู้อื่น โดยการปรึกษากันหรืออธิบายการกระทำของผู้อื่นว่าเขาทำอะไร แสดงออกมาอย่างไร ซึ่งเป็นไปตามความเป็นจริงโดยไม่ได้เป็นการประเมินผลของผู้พูด อันจะทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน รู้ความต้องการ รู้ข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจแก้ปัญหา ทำให้สัมพันธภาพระหว่างกันดีขึ้น แต่ถ้าแสดงออกแบบก้าวร้าวก็จะเป็นการบีบบังคับ ควบคุมหรือทำให้ผู้อื่นเกิดอารมณ์ต่อต้านได้

5. การแสดงออกโดยเปลี่ยนสรรพนามเป็น "ฉัน" (I Language Assertion) I Language ในที่นี้ตรงข้ามกับ You Language เป็นการพูดถึงความรู้สึกส่วนตัวของเราแทนที่จะใช้คำว่า "คุณ" (you) เป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ กลับใช้คำว่า "ฉัน" (I) เพื่อแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นหรือความต้องการส่วนตัว โดยไม่ทำให้คู่สนทนาได้รับความไม่สบายใจในเชิงของการตำหนิหรือคุกคามสิทธิและความรู้สึกส่วนตัวของเขา เช่น

I Language : ฉันรู้สึกอึดอัดใจ ถ้าจะขอร้องให้คุณเข้า
ประชุมด้วยกันทุก ๆ ครั้ง ฉันรู้ว่าคุณก็คงมี
งานอื่น ๆ ทำอยู่ แต่ที่ประชุมต้องการ
ความคิดเห็นของคุณ

You Language : คุณทำไมไม่เข้าประชุม เพราะหลาย ๆ
คนต้องการความคิดเห็นของคุณ คุณมีแต่
ไปทำงานอื่น ๆ จนไม่ยอมเข้าประชุม

ซึ่งความแน่นอนในการสื่อสารจะดีกว่า ถ้าใช้ I Language เพราะ
You Language เป็นการบ่งชี้ไปที่คู่สนทนา ทำให้คู่สนทนาหรือผู้ฟังเกิดการป้องกันตนเองหรือ
ต่อต้าน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ชนิดของพฤติกรรมการ
แสดงออกมีทั้งการแสดงออกแบบธรรมดา ซึ่งเป็นการแสดงออกที่เหมาะสม แสดงออกถึงความ
เห็นใจ การแสดงออกแบบมั่นใจ ระดับการแสดงออกจะค่อย ๆ เพิ่มความรุนแรงขึ้นกว่าธรรมดา
และการแสดงออกแบบเผชิญหน้ากับความจริง สามารถฟังและตอบฝ่ายตรงกันข้ามได้อย่างเข้าใจ
รวมทั้งการแสดงออกโดยเปลี่ยนสรรพนามเป็น "ฉัน" แทนที่จะใช้คำว่า "คุณ"

✓ 1.1.4 พื้นฐานทฤษฎีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก (Assertive Training) ได้นำ
แบบการเรียนรู้ของพาฟลอฟมาใช้ (สุจิตต์ แสงอรุณ. 2529 : 15 ; อ้างอิงมาจาก
พาฟลอฟ (Pavlov) ซึ่งพาฟลอฟ (Pavlov) ได้อธิบายถึงทฤษฎีการเรียนรู้ของเขาว่า
พฤติกรรมเกิดขึ้นเพราะมีสิ่งเร้า และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเพราะสิ่งเร้าหนึ่ง ๆ อาจเกิดขึ้นได้อีก
โดยใช้สิ่งเร้าที่ทำให้เกิดพฤติกรรมนั้น ทั้งนี้เนื่องจากพาฟลอฟค้นพบลักษณะบางอย่างในระบบ
ประสาทที่ทำให้มนุษย์และสัตว์สามารถปรับพฤติกรรมของตนอย่างเหมาะสมตามเงื่อนไขที่เปลี่ยน
แปลงในสิ่งแวดล้อม สิ่งสำคัญที่ค้นพบคือ การกระตุ้น (Excitation) และการระงับ
(Inhibition)

การกระตุ้น เป็นกระบวนการของสมองที่ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ
แข็งแกร่งเข้มข้น ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมตอบสนองเงื่อนไขหรือสิ่งเร้าใหม่

การระงับ เป็นกระบวนการทดลองหรือยับยั้งพฤติกรรมการเรียนรู้ใหม่ ๆ โดยเชื่อว่า เมื่อแรงกระตุ้นที่มีความเข้มสูง บุคคลจะแสดงพฤติกรรมในเชิงปฏิบัติและมีอิสระทางด้านอารมณ์เป็นตัวของตัวเอง ถ้าพลังยับยั้งมีความเข้มเหนือกว่า ทำให้บุคคลนั้นอ่อนแอไม่เป็นตัวของตัวเอง ขาดความสามารถในการตอบสนอง และมักจะแสดงพฤติกรรมในสิ่งที่ตนไม่ปรารถนาจะทำ จึงเกิดความวิตกกังวล คนที่มีสุขภาพจิตดีจะมีแรงกระตุ้นและแรงระงับยับยั้งสมดุลกัน ส่วนคนที่มีปัญหาสุขภาพจิตเกิดจากการมีแรงระงับยับยั้งมากเกินไป ดังนั้นวิธีการที่จะช่วยบำบัดรักษาคนเหล่านี้ ต้องใช้หลักการสะท้อนแบบถูกวางเงื่อนไข (Conditioned Reflex Trherapy) ซึ่งกระทำโดยการวางเงื่อนไขซ้ำในสถานการณ์ที่ไม่ก่อให้เกิดความกลัวหรือความวิตกกังวล เพื่อให้พลังกระตุ้นมีความเข้มสูงกว่ายับยั้ง ซึ่งถูกวางเงื่อนไขมาก่อน

1.1.5 วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ลาซารัส (วงพัคตร ภูพันธ์ศรี. 2523 : 4 ; อ้างอิงมาจาก Lazarus. 1968) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้นคือ การช่วยเสริมในเรื่องการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล โดยช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกรู้สึกแสดงความรู้สึกทางบวก เช่น ความรักใคร่ชื่นชมยินดี และทางลบ เช่น การแสดงอาการคัดค้าน มีความเชื่อมั่นในตนเองในลักษณะที่สิทธิของตัวเองและสิทธิของผู้อื่นมิได้ถูกกลวงละเมิด

วิลค์ และโคปลาน (Wilk and Coplan. 1997 : 460) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเป็นเทคนิคที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น และสามารถรับรู้เกี่ยวกับคำพูด ความรู้สึก สิทธิ เจตนาทั้งของตนเองและผู้อื่นได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกทักษะในการพูดและการฟังด้วย

พรรณราย ทพยะประภา (2524 : 53) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้นเป็นการฝึกสำหรับบุคคลที่มีความประสงค์จะเปลี่ยนพฤติกรรมแสดงออกได้อย่างถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การฝึกจะเน้นในเรื่องต่อไปนี้ คือ

1. การแสดงความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบออกมา เพื่อให้ผู้อื่นทราบอย่างถูกต้องเหมาะสมแก่กาลเทศะอย่างจริงจังและอย่างตรงไปตรงมา
2. การกล่าวคำขอหรือออกคำสั่งที่มีเหตุผลสมควรแก่ผู้อื่น
3. การกล่าวคำปฏิเสธที่จะกระทำตามคำสั่งหรือคำขอที่ไร้เหตุผลสมควรของผู้อื่น

4. การแสดงสิทธิอันพึงได้ของตนโดยที่ไม่เป็นการล่วงละเมิด หรือ ก้าวก่ายสิทธิของผู้อื่น

วัลลภ ปิยะมโนธรรม (2528 : 76) กล่าวว่า วัตถุประสงค์การฝึก พฤติกรรมการแสดงออก คือการฝึกความรู้สึกให้เป็นอิสระ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการกระทำที่เป็นลักษณะเปิดเผย ตรงไปตรงมา จริงใจและลงท้ายผลก็คือ เป็นการแสดงความรู้สึกออกมาได้อย่างเหมาะสมทุกกาลเทศะ

1.1.6 องค์ประกอบของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก อัลเบอร์ตี และเอมมอนส์ (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 : 30 - 32 ; อ้างอิงมาจาก Alberti and Emmons. 1978 : 31 - 32) กล่าวว่า ผู้เข้ารับการฝึกจะต้องได้รับการฝึกเป็นพิเศษในเรื่องต่อไปนี้

1. การประสานสายตา (Eye contact) คือการมองบุคคลที่พูด ด้วยอย่างตรงไปตรงมา เป็นการบอกให้ทราบถึงความจริงใจ เกี่ยวกับสิ่งที่กำลังพูด เมื่อสนทนากับผู้ใด ผู้พูดสามารถที่จะมองประสานสายตากับผู้ฟังได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังได้ทราบถึงความรู้สึกจริงใจเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังพูดอยู่

2. การวางตัว (Body Posture) เป็นลักษณะของการเผชิญหน้า การยืนหรือนั่งที่เป็นไปอย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นระยะทาง การโน้มตัวเข้าหา การวางตัวให้ตรงที่เป็นไปอย่างเหมาะสม จะทำให้เรื่องราวที่พูดกับบุคคลอื่นมีน้ำหนักมากขึ้น

3. การแสดงท่าทาง (Gesture) การแสดงท่าทางที่เหมาะสม จะทำให้เรื่องราวที่พูดมีความหนักแน่นยิ่งขึ้น การแสดงอาการกระตือรือร้นจนเกินไป จะทำให้เกิดความขัดแย้งกันได้

4. การแสดงออกทางใบหน้า (Facial Expression) ผู้ที่แสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสม จะต้องสามารถแสดงสีหน้าได้อย่างสอดคล้องกับเรื่องราวที่จะพูดหรือที่กำลังพูด เช่น จะแสดงให้เห็นว่าตนเองกำลังโกรธ แต่สีหน้าที่แสดงออกกลายเป็นยิ้มแย้มหรือหัวเราะก็เป็นการแสดงออกทางสีหน้าที่ไม่ตรงกับเรื่องที่กำลังพูด ผู้ที่แสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องแสดงสีหน้าได้เหมาะสมกับเรื่องและความรู้สึก

5. น้ำเสียง การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและระดับเสียง (Voice Tone, Inflection and Volume) การพูดเสียงเรียบ กระชับเบา ๆ จะเป็นการยาก

ในการที่จะชักจูงใจผู้อื่นเชื่อถือเห็นจริงจึง ในตนเองเดียวกัน เสียงตะโกนก็เป็นอุปสรรคในการสื่อสารกับผู้อื่น ดังนั้นการใช้ระดับเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ บานกลางที่เหมาะสมในการสนทนาจะเป็นการชักจูงใจผู้อื่นรู้ได้โดยไม่ต้องใช้การขู่บังคับ

6. จังหวะในการพูด (Timing) การแสดงออกโดยความสมัครใจจะเป็นเป้าหมายของผู้ที่ต้องการความกล้าในการแสดงออก แต่บางครั้งการลังเลใจจะส่งผลที่จะได้จากการแสดงออก แต่อย่างไรก็ตามการตัดสินใจเลือกจังหวะอันเหมาะสมนั้นเป็นสิ่งจำเป็น เช่น ในกรณีที่ขัดแย้งกัน การพูดกับนายจ้างในห้องทำงานส่วนตัวย่อมดีกว่าการพูดต่อหน้ากลุ่มคนงาน

7. เนื้อหาที่จะพูด (Content) บุคคลมักจะมีพลังใจอยู่ยาวนาน เพราะไม่รู้ว่าอะไรจะพูดอะไร ซึ่งนับว่าจะต้องมีการฝึกพูดในบางสิ่งบางอย่าง เพื่อให้ช่วยให้ผู้ฟังได้รับความรู้สึกที่แท้จริงของผู้พูดในขณะนั้นได้

8. การฟัง (Listening) การแสดงให้ผู้พูดทราบถึงความสนใจฟัง การสะท้อนความคิดเห็น การแสดงสีหน้าท่าทางที่เหมาะสมในขณะนั้น เช่น การพยักหน้าและการพยายามทำความเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดพูดให้ชัดเจนเสียก่อนที่จะพูดโต้ตอบ

การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนี้ สรุปได้ว่า เป็นการฝึกทักษะทั้งทางด้านภาษาถ้อยคำ (Verbal) และภาษาท่าทาง (Non-Verbal) โดยส่วนใหญ่แล้วพื้นฐานการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่สำคัญนั้นอยู่ที่ความสามารถที่จะแสดงความรู้สึกทางด้านท่าทาง ซึ่งได้แก่ การแสดงความรู้สึกออกได้ทางสายตา ทางใบหน้า ทางกิริยาท่าทางและทางน้ำเสียง

1.1.7 ขนาดของกลุ่มและเวลาที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้นสามารถกระทำได้ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ขนาดของกลุ่มมีความสำคัญมากต่อการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ เพราะถ้าจำนวนสมาชิกมีมากหรือน้อยเกินไป อาจจะทำให้การฝึกไม่ประสบความสำเร็จตามต้องการ

โฟเดอร์ (Fodor. 1980 : 571) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกสามารถทำได้ทั้งเป็นรายบุคคลและรวมกลุ่ม ในการจัดเป็นกลุ่มสามารถจัดเป็นกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มที่มีขนาดเล็กก็ได้

วิลค์ และโคปลาน (Wilk and Coplan. 1997 : 461) ได้เสนอแนวคิดว่าการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกควรมีสมาชิกกลุ่มละ 8 คน เพื่อให้ทุกคนได้รับการฝึกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ได้รับการเสริมแรงจากกลุ่มและผู้นำกลุ่มอย่างทั่วถึง และเหมาะสมกับเวลาที่จัดขึ้น คือ ครั้งละ 1 ชั่วโมงครึ่ง ถึง 2 ชั่วโมง ประมาณ 4 - 8 ครั้ง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ฟลาวเวอร์ส และบูรัม (ยุพิน กองธรรม. 2532 : 21 ; อ้างอิงมาจาก Folwers and Booraem. 1980) มีความคิดเห็นว่าการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกสามารถใช้ได้กับบุคคลทุกประเภท ทั้งคนไข้ภายใน คนไข้ภายนอก ผู้ที่มีปัญหาในคลินิกจิตบำบัด ตลอดจนนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษา ขนาดของกลุ่มฝึกที่ได้ผลคือ 8 - 10 คน จำนวนครั้งที่เหมาะสมคือ 6 - 12 ครั้ง

อัลเบอร์ตี และเอมอนส์ (Alberti and Emonons. 1982 : 157) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนี้ ถ้ากลุ่มมีขนาด 5 - 12 คน โดยเวลาที่ใช้ในการฝึกทั้งหมดนั้น 5 - 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ก็จะทำให้การฝึกมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับการฝึกที่มีระยะเวลานาน

เคนเฟอร์ และโกลด์สไตน์ (พรทิพย์ ทรัพย์สิน. 2532 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Kenfer and Goldsfein) กล่าวว่าขนาดของกลุ่มที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมแสดงออกควรมีสมาชิกตั้งแต่ 8 - 10 คน ส่วนจำนวนครั้งที่ใช้ในการฝึกควรเป็น 6 - 8 ครั้ง จะทำให้การฝึกได้ผลดีที่สุด

หลุย จาปาเทศ (2532 : 137) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมแสดงออกนั้น อาจจะทำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มได้ แต่มีความเชื่อว่าการทำเป็นกลุ่มโดยทั่วไปจะได้รับผลดีกว่าการฝึกเป็นรายบุคคล เช่น การฝึกเป็นกลุ่มสมาชิกจะได้รับการกระตุ้นหรือการเสริมแรงจากเพื่อนสมาชิกในกลุ่มและสมาชิกในกลุ่มสามารถที่จะยอมรับสิทธิของเพื่อนสมาชิกที่เสนอเหตุผลตามสิทธิของเขา เป็นต้น

จากการฝึกของ พรทิพย์ ทรัพย์สิน (2532 : 32) ได้ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสม เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ ใช้สมาชิกจำนวน 8 คน เวลาที่ใช้ในการฝึก 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง และ อารีย์ ลีลา (2535 : 351)

ได้ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ใช้สมาชิกจำนวน 8 คน เวลาที่ใช้ในการฝึก 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ขนาดของกลุ่มควรมีสมาชิก 8 - 10 คน และเวลาที่ใช้ในการฝึกประมาณ 4 - 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 - 2 ชั่วโมง ในแต่ละครั้ง จะฝึกเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้

1.1.8 เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

มอริส (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 : 33 - 34 ;

อ้างอิงมาจาก Morris. 1975 : 252 - 256) กล่าวถึงวิธีการและเทคนิคในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่สำคัญสามประการคือ

1. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) คือการกำหนดสถานการณ์ขึ้นตามสถานการณ์ที่เป็นปัญหา แล้วให้ผู้ที่มีปัญหาได้ฝึกซ้อมการแสดงออกที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์

2. การแสดงแบบ (Modeling) หรือการแสดงตัวอย่างให้ดู ใช้เมื่อจะเป็นแบบอย่างในการตอบสนองที่เห็นว่าเหมาะสม และผู้ที่เข้ารับการฝึกสามารถปฏิบัติตามได้ในสถานการณ์การฝึก โดยผู้ฝึกจะเป็นผู้แสดงแบบหรือหาแบบอย่างมาให้ดู ได้แก่ ผู้ช่วยหรืออุปกรณ์อื่น ๆ ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง เทปบันทึกเสียง เป็นต้น

3. การให้รางวัลและการให้คำแนะนำ (Reward and Coaching) เป็นการให้การเสริมแรงแก่ผู้ที่เข้ารับการฝึกให้มีแรงจูงใจเพื่อให้ความถี่และความเข้มข้นของพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไขเพิ่มเติม แต่การชมเชยว่าเขาแสดงได้ดีหรือก้าวหน้าเพียงใดยังไม่เป็นการเพียงพอ ต้องให้ข้อเสนอแนะเชิงจูงใจต่อพฤติกรรมที่เขาแสดงออกมา เพื่อให้เขาเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด

นอกจากนี้ โฟเดอร์ (จันทร์ฉาย พัทธศิริกุล. 2532 : 2 ;

อ้างอิงมาจาก Fodor. 1980 : 504 - 508) ได้กล่าวถึงเทคนิคต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการฝึกฝนพฤติกรรมการแสดงออก พอสรุปได้ดังนี้

1. การให้คำแนะนำ (Coaching) ผู้นำหรือผู้ฝึกจะให้การแนะนำแก่ผู้รับการฝึกเพื่อส่งเสริมหรือทำให้เกิดความเข้าใจในการฝึกทักษะในการแสดงออกมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางให้ผู้รับการฝึกปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก

2. การแสดงตัวแบบ (Modeling) ผู้รับการฝึกจะสังเกตพฤติกรรม การแสดงออกที่ผู้นำการฝึกและผู้รับการฝึกคนอื่น ๆ สาธิต หรือแสดงแบบอย่างให้ดู นอกจากนี้ อาจจะสังเกตจากเทปบันทึกภาพ เพื่อให้ผู้รับการฝึกเกิดการเรียนรู้และเลียนแบบพฤติกรรมที่เหมาะสม

3. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการกำหนด สถานการณ์ที่เป็นปัญหา แล้วให้ผู้เข้ารับการฝึกซึ่งมีการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม นึกถึงสภาพนั้น ๆ แล้วแสดงเป็นตัวเอง

4. การฝึกซ้อมพฤติกรรม (Behavioral Rehearsal) การให้ผู้เข้ารับการฝึกได้ซ้อมบทบาทพฤติกรรมที่ตนเองมีความต้องการที่จะแสดงออกต่อบุคคลอื่น ก่อนที่จะไปแสดงพฤติกรรมนั้นจริง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น

5. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ผู้นำการฝึกและผู้รับการฝึก จะเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้ที่ได้ฝึกปฏิบัติ หลังจากได้ฝึกในแต่ละทักษะแล้ว

6. การให้แรงเสริม (Reinforcement) การที่ผู้นำหรือผู้เข้ารับการฝึก ซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่ม ให้คำชมเชย ให้กำลังใจและให้ความสนับสนุนในพฤติกรรมที่เหมาะสมของผู้ที่ฝึกปฏิบัติ

7. การทำการบ้าน (Assigning Homework) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีประสบการณ์มากขึ้น จึงให้ผู้เข้ารับการฝึกไปฝึกต่อที่บ้าน

นอกจากนี้ พรณราย ทวีพะประภา (2524 : 70 - 75) ได้กล่าวถึงเทคนิคต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการฝึกอบรมพฤติกรรมการแสดงออก พอสรุปได้ดังนี้คือ

1. การให้คำแนะนำ (Instructional Coaching) คือผู้นำกลุ่ม หรือผู้ฝึกจะเป็นผู้แนะนำให้ผู้เข้ารับการฝึกได้ทราบว่า เพราะเหตุใด บุคคลจึงไม่ควรแสดงออก และชี้ให้เห็นว่า การเกิดความกล้าแสดงออกวิตกกังวลนั้น มีผลเสียอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมการแสดงออก

2. การแสดงตัวอย่าง (Modeling) เป็นเทคนิคที่ผู้นำกลุ่มและผู้ช่วยแสดงแบบหรือตัวอย่างให้ผู้รับการฝึกได้ดูหรืออาจจะดูจากเทปโทรทัศน์ก็ได้

3. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการกำหนด สถานการณ์ที่เป็นปัญหาจริง ๆ แล้วให้ผู้เข้ารับการฝึก ซึ่งมีลักษณะไม่กล้าแสดงออก นึกถึงสถานการณ์นั้น ๆ แล้วแสดงเป็นตัวเอง

4. การซ้อมบทบาทของพฤติกรรม (Behavior Rehearsal) คือ การให้ผู้เข้ารับการฝึกได้ซ้อมบทบาทพฤติกรรมที่ตนเองมีความต้องการจะแสดงออกต่อผู้อื่นก่อนที่จะไปแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกได้ลดความวิตกกังวล เกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น

5. การให้สิ่งเสริมแรง (Reinforcement) คือ การที่ผู้นำกลุ่มหรือผู้ฝึกกับผู้เข้ารับการฝึก ซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มให้คำชมเชย ให้กำลังใจแก่กันและกัน ซึ่งจะเป็สิ่งเสริมแรงให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

6. การทำการบ้าน (Assigning Homework) เป็นการให้ผู้เข้ารับการฝึกมีประสบการณ์มากขึ้น จึงให้ผู้เข้ารับการฝึกไปฝึกต่อที่บ้าน

7. การเขียนบทพูด (Assertives Script) คือ การให้ผู้เข้ารับการฝึกเขียนบทพูด เพื่อสื่อสารตามความต้องการอันแท้จริงของตนเอง เป็นการเตรียมบทพูดมาก่อน ช่วยให้ผู้พูดเกิดความมั่นใจในตนเองไม่ต้องกลัวผิด

โวลเป้ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2536 : 162 - 164 ; อ้างอิงมาจาก Wolpe, 1982) ได้กล่าวถึงเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกดังนี้

1. การซ้อมพฤติกรรม (Behavior Rehearsal) และการแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) ซึ่งเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการฝึก ผู้เข้ารับการฝึกจะได้รับการบอกให้ผู้ฝึกซ้อมว่าจะทำอะไร ลักษณะท่าทางที่แสดงออกและคำพูด ในสภาพการซักซ้อมจะจำลองสภาพการณ์จริง จนเกิดความเหมาะสมในการแสดงออก และไม่มี ความวิตกกังวล ส่วนการแสดงบทบาทสมมตินั้นคล้าย ๆ กับการซ้อมพฤติกรรมจะต่างกันตรงที่ผู้เข้ารับการฝึกจะแสดงบทบาทของผู้อื่น

2. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การให้ข้อมูลย้อนกลับจะช่วยพัฒนาพฤติกรรมได้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมีวิธีทำดังนี้

2.1 การให้ข้อมูลย้อนกลับทางบวกก่อน โดยบอกว่าผู้ที่แสดงบทนั้นทำได้ดี เช่น "คุณประสานสายตาได้ดีมาก"

2.2 การให้การเสนอแนะในสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้แทนการวิจารณ์ เช่น "คุณสามารถทำเสียงให้ดังขึ้นอีกหน่อยได้ไหมครับ"

2.3 การให้ข้อมูลย้อนกลับควรที่จะเจาะจงที่พฤติกรรมให้ชัดเจน เช่น การเคลื่อนไหวมีลักษณะนี้ (แสดงให้ดู) อาจทำให้รบกวนผู้ฟังได้

3. การใช้ตัวแบบ (Modeling) โดยการสร้างตัวแบบที่เป็นตัวแบบชีวิตจริงให้ผู้เข้ารับการฝึกดู หรืออาจเป็นตัวแทนสัญลักษณ์ แลบบันทึกภาพ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกเลียนแบบได้

4. การฝึกให้จินตนาการถึงสภาพการณ์ โดยการให้ผู้เข้ารับการฝึกได้นึกถึงลักษณะของพฤติกรรมที่ต้องแสดง เป็นการซ้อมการแสดงพฤติกรรมของตนเองในความคิด จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความมั่นใจในการแสดงออกยิ่งขึ้น

5. การใช้แรงเสริม โดยเฉพาะการเสริมแรงทางสังคม เมื่อผู้เข้ารับการฝึกได้รับการพัฒนาพฤติกรรมในระดับที่ดีขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมแสดงออกประกอบด้วย การให้คำแนะนำ การให้ตัวแบบ การให้แสดงบทบาทสมมติ การซ้อมพฤติกรรม การให้การเสริมแรง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้ไปฝึกที่บ้าน การให้ฝึกจินตนาการ และการเขียนบทพูด

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออก

งานวิจัยในต่างประเทศ

เทท (วงพัคตร์ ภูพันธ์ศรี. 2523 : 59 - 60 ; อ้างอิงมาจาก Tait. 1977) ได้ทดลองฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกกับสตรีวัยรุ่น โดยจำแนกบุคลิกภาพเป็นสามด้าน คือ การยอมรับตนเอง บทบาททางเพศและความคาดหวังจากสังคม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 36 คน เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 18 คน ได้สรุปผลการวิจัยว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มทักษะทางสังคม ด้านการแสดงตน บทบาททางเพศและการยอมรับตนเอง

โบโรเวย์ (ยุพิน กองธรรม. 2532 ; อ้างอิงมาจาก Borovay. 1997) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเก็บกด ความเชื่อเรื่องอำนาจควบคุมและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหญิงชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยโมอาบี จำนวน 43 คน พบว่า นักศึกษาหญิงที่มีความเชื่อในอำนาจควบคุมภายนอกและมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก มีระดับความเก็บกดสูงกว่านักศึกษาที่มีความเชื่อมั่นในอำนาจควบคุมภายในและมีพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ฮอลแลนด์เวอร์ธ และวอลล์ (ยูพิน กองธรรม. 2532 : 37 - 38 : อ้างอิงมาจาก Hollandsworth and Wall. 1977) มีความเชื่อว่า เพศหญิงน่าจะมีพลังกล้าแสดงออกน้อยกว่าเพศชาย จึงได้ศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออก โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 702 คน เป็นชาย 294 คน และหญิง 408 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาชายจะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่แตกต่างจากนักศึกษาหญิง โดยนักศึกษาชายจะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่านักศึกษาหญิงในเรื่องเกี่ยวกับนายจ้าง บิคารมารถา และความพร้อมในการเริ่มมีความสัมพันธ์ทางสังคมกับเพศตรงข้าม ส่วนนักศึกษาหญิงจะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่านักศึกษาชายในเรื่อง การแสดงความรักใคร่ ชมเชยและการแสดงความโกรธที่มีต่อบิคารมารถา

ลีฮอลล์เบอร์ก และแฮซซาร์ด (Lee Hallberg and Hassard. 1979 : 459 - 461) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 9 จำนวน 30 คน เป็นชาย 24 คน หญิง 6 คน ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่เพื่อนเป็นผู้คัดเลือก กลุ่มตัวอย่างนี้เป็นนักเรียนโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ของรัฐบาลในลอนดอน ออนแทรีโอและแคนาดา โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก 2) กลุ่มลอง 3) กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกใด ๆ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ฮาว์ซี (Howze. 1990 : 116) ได้ศึกษาพบว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกสามารถพัฒนาพฤติกรรมการสัมภาษณ์เข้าทำงานทั้งภาษาท่าทางและภาษาลับคำของวัยรุ่นที่มีความบกพร่องทางสายตาได้

งานวิจัยในประเทศ

ละเอียต ชูประยูร (2521 : 18) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในผู้ร่วมทีมจิตเวช จำนวน 54 คน พบว่า ผู้ชายมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่าหญิง

วงพัคตร์ ภู่พันธุ์ศรี (2523 : 133) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงและบุคลิกภาพของนักศึกษาหญิง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหญิง คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2522 จำนวน 30 คน ผลการศึกษาบราจว่า กลุ่มที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีการเปลี่ยนแปลงด้านการแสดงออกที่เหมาะสม และเปลี่ยนจากเก็บตัวเป็นแสดงตัวมากกว่ากลุ่มควบคุม

สุจิตรา พรหมนุชาธิป (2522 : 55 - 58) ได้ศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัด ผลการศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครสูงกว่านักศึกษาวิทยาลัยในต่างจังหวัด คือ มีความเป็นไปได้ของพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่า และ เมื่อแสดงออกไปแล้วมีความไม่สบายใจต่ำกว่านักศึกษาวิทยาลัยครูในต่างจังหวัด นักศึกษาชายและนักศึกษานหญิงมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกไม่แตกต่างกัน

รังสรรค์ เพ็งหนู (2522 : 112) ได้ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกกับนักเรียนวัยรุ่นโดยวิธีจัด โดยการให้คำปรึกษาเชิงพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 32 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนหญิงที่ได้รับการฝึกตามโครงการให้คำปรึกษาเชิงพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่าก่อนการฝึก

เอี่ยมจิต ดีศรีแก้ว (2524 : 98) ได้ศึกษาผลการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม บุคลิกภาพ และความวิตกกังวลของนักเรียนหญิง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 32 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีการเปลี่ยนแปลงด้านการแสดงออกมากขึ้น มีบุคลิกภาพจากเก็บตัวและมีความกังวลลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุม

วัฒนา พันธุ์เมฆา (2528 : 64 - 69) ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป นักเรียนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองสูง มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองต่ำ และพบว่านักเรียนที่เรียนที่โรงเรียนสาธิต และนักเรียนที่เรียนโรงเรียนสหศึกษา มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนหญิงล้วน

สุจิตต์ แสงอรุณ (2529 : 47 - 50) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อน โดยวิธีการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 24 คน ที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อนต่ำ ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อนสูงขึ้น

วิไล ไชยบูรณ์ (2535 : 61) ได้ศึกษาผลของการฝึกอบรมพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกของนักศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 16 คน พบว่า ในกลุ่มทดลองซึ่งเป็นนักศึกษาหญิงทั้งหมดนั้นมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงขึ้นและสรุปได้ว่า การฝึกอบรมพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีผลทำให้นักศึกษาหญิง ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความยากลำบากในการแสดงออก เนื่องมาจากมีความวิตกกังวล ความกลัว ความประหม่า หรือขี้อาย เมื่อต้องแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ลดน้อยลง ทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากขึ้น เกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น มีการยอมรับตนเอง เข้าใจตนเอง กล้าปฏิเสธผู้อื่น สามารถบอกความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริงของตนให้ผู้อื่นรับรู้ได้

ยุพิน กองธรรม (2532 : 73 - 75) ได้ศึกษาผลการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกเพื่อลดความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 16 คน พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก มีความก้าวร้าวน้อยกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก

พรทิพย์ ทรัพย์สิน (2532 : 72 - 73) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสม เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 16 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมมีพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาและท่าทางลดลง

จันทร์ฉาย พัทธศิริกุล (2532 : 57) ได้ศึกษาผลของการจัดโปรแกรมการฝึกความกล้าแสดงออกต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน พบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกความกล้าแสดงออกมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึก

อารีย์ ลีลา (2536 : 61) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้นกว่าก่อนได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ไพพรรณ ไชยสุวรรณ (2537 : 58) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมขึ้น

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทั้งต่างประเทศและในประเทศ สรุปได้ว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ได้แก่ การลดพฤติกรรมก้าวร้าว การกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อน มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงขึ้น การสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้นและลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพูด

2.1.1 ความหมายของการพูด

ผดุง อารยะวิญญู (2529 : 1) กล่าวว่า การพูด หมายถึง การเปล่งเสียงออกมาเป็นพยางค์ที่มีความหมาย ทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายนั้นได้

ประสงค์ รายนสุข (2530 : 4) กล่าวว่า การพูด หมายถึง การถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก หรือความต้องการด้วยเสียง ภาษาและกิริยาท่าทาง เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้พูด

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 55) กล่าวว่า การพูด คือ พฤติกรรมการสื่อสารของมนุษย์ โดยอาศัยภาษาถ้อยคำ น้ำเสียง ตลอดจนกิริยาท่าทาง และอื่น ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนเองแก่ผู้อื่น ให้เกิดผลตอบสนองตามที่ต้องการ

วรรณิ โสมประยูร (2534 : 128) กล่าวว่า การพูด เป็นการสื่อความหมายอย่างหนึ่ง โดยใช้น้ำเสียง ภาษา กิริยาท่าทาง เพื่อถ่ายทอดความในใจไปให้ผู้ฟังรู้หรือเข้าใจความต้องการ หรือความรู้สึกนึกคิดของตน เพราะการพูดเป็นทักษะการส่งออกตามหลักภาษาศิลป์

✖ จากความหมายของการพูดดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การพูด หมายถึง พฤติกรรมการสื่อความหมายของมนุษย์ โดยอาศัยน้ำเสียงภาษา กิริยาท่าทางและอื่น ๆ

เพื่อถ่ายทอดความคิดความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกหรือความต้องการของตนเองไปให้ผู้ฟังรู้หรือเข้าใจตามความประสงค์ของผู้พูด

2.1.2 ความสำคัญของการพูด

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 53) กล่าวว่า การพูดเป็นพฤติกรรม การใช้ภาษาที่ใช้มากเป็นอันดับ 2 รองจากการฟังในแต่ละวัน เราจะต้องใช้การพูดตั้งแต่ตื่นนอน จนกระทั่งเข้านอน ถ้าจะคิดเป็นปริมาณเป็นจำนวนตัวเลขคงได้จำนวนมากมายจนน่าพิศวง การพูดช่วยให้ประสบผลสำเร็จทั้งในชีวิตประจำวันและการประกอบกิจการงานต่าง ๆ จนเมื่อผู้เห็นความสำคัญของการพูด และได้ประมวลไว้ด้วยถ้อยคำเป็นภาษิต ข้อคิดมากมาย เช่น "ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา" "พูดดีเป็นศรีแก่ตัว พูดชั่วอัปราชัย" เป็นต้น

ส่วนสุนทรภู่ กวีเอกของไทยก็ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดไว้ในนิราศภูเขาทองตอนหนึ่งว่า "ถึงบางพูดพูดดีเป็นศรีศักดิ์ มีคนรักสรรถ้อยร้อยจิต แม้พูดชั่วตัวตายทำลายมิตร จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพูดจา"

นอกจากนี้ นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 56) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดไว้ดังนี้

1. ด้านส่วนตัว ผู้ที่มีความสามารถในการพูดจะประสบผลสำเร็จในการดำรงชีวิตในสังคม เป็นที่ชื่นชอบของบุคคลแวดล้อม และมีความเจริญก้าวหน้าในด้านอาชีพการงาน

2. ด้านส่วนรวม สังคมส่วนรวมและความเป็นไปในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านศาสนา การเมือง การค้า การต่างประเทศและอื่น ๆ ล้วนแล้วแต่ต้องอาศัยการพูด เพื่อสร้างความเข้าใจ ความศรัทธา การประสานประโยชน์ การโน้มน้าวให้เห็นความสำคัญ

อัศรา บุญทิพย์ (2525 : 59) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดไว้ว่า การพูดใช้สื่อความหมาย ความคิด ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ใช้เป็นเครื่องมือในชีวิตประจำวัน

ส่วน วรณี โสมประยูร (2534 : 129 - 131) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดที่มีผลต่อส่วนตัว สังคม ส่วนรวมไว้ ดังนี้

1. ผลดีต่อส่วนตัว คือ ผู้พูดดีย่อมเป็นที่นิยมชมชอบของบุคคลแวดล้อม สามารถทำให้บุคคลนั้นประสบผลสำเร็จในชีวิตได้เป็นอย่างดี

2. ผลดีต่อสังคมส่วนรวม คือ เนื่องจากมนุษย์ต้องอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม จะต้องมีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน การพูดสามารถทำให้สังคมอยู่ได้อย่างเข้าใจกัน

2.1.3 องค์ประกอบของการพูด

นพดล จันทรพิชญ์ (2531 : 56) กล่าวว่า ในการพูดจาสื่อสารกัน ทุกครั้ง องค์ประกอบที่สำคัญอันจะขาดเสียมิได้มี 5 ประการ คือ

1. ผู้พูด คือ ผู้ที่มีสารจะถ่ายทอดไปสู่ผู้อื่น
2. สาร คือ ความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ของผู้พูดที่ต้องการให้ผู้อื่นทราบ
3. สื่อ คือ ถ้อยคำสำนวนภาษา กิริยาท่าทางที่ผู้พูดใช้เป็นเครื่องมือ

ในการถ่ายทอดสาร รวมทั้งอุปกรณ์อื่น ๆ

4. ผู้ฟัง คือ ผู้รับสารด้วยการฟังเรื่องราวจากผู้พูด
5. ผลที่เกิดจากการพูด คือ ผลตอบสนองอันเกิดจากการพูด ผู้ที่ฟัง

ได้รับหรือแสดงออก เช่น ความรู้ ความเข้าใจ การปฏิบัติตาม โต้แย้ง เป็นต้น

กมล การกุศล (วรณี โสมประยูร. 2534 : 128 ; อ้างอิงมาจาก กมล การกุศล. 2521) กล่าวว่า การพูดเป็นการสื่อสารชนิดหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. สื่อ (ผู้พูดหรือผู้สื่อสาร) ซึ่งแสดงออกด้วยวาจา ท่าทาง ให้ผู้ฟัง ได้ทราบความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของตนเอง

2. การสื่อ (สื่อที่พูดหรือสาร) คือ เนื้อหาที่พูดตามความคิดเห็นของ สื่อหรือผู้ส่งสาร

3. ผู้รับสื่อ (ผู้ฟังหรือผู้รับสาร) ในการรับสาร ผู้ฟังหรือผู้รับสารยังมีโอกาสได้ซักถามด้วย

4. เครื่องมือสื่อความหมาย คือ คำพูดหรือภาษาอันเป็นเครื่องโยง ความคิด

5. ผลที่เกิดขึ้นตามความมุ่งหมายนั้น ๆ

2.1.4 หลักการพูดที่ดี

โดยทั่วไปการพูดเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิต หรือ ประกอบกิจการต่าง ๆ ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี การพูดยังช่วยสร้างเสริมบุคลิกภาพให้แก่บุคคล

อีกด้วย ดังนั้น การพูดจึงมีคุณค่าต่อบุคคลและสังคมมาก ครูควรเข้าใจถึงความจำเป็นของการพัฒนาทักษะการพูด เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อความหมาย โดยการพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการพูดมีความสำคัญดังกล่าว ผู้เรียนจึงควรรู้หลักการพูดที่ดี มีผู้เสนอแนะหลักการพูดที่ดีไว้ ดังนี้

สนธิ ตั้งทวี (2529 : 4) กล่าวว่า การพูดที่ดี หมายถึง การรู้จักใช้ถ้อยคำน้ำเสียงและบุคลิกภาพต่าง ๆ ของผู้พูดให้เป็นสื่อความหมายแก่ผู้ฟังอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งรู้จักใช้จรรยาบรรณและประเพณีนิยมอันดีงาม เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการที่เป็นประโยชน์ให้แก่ผู้ฟังตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างครบถ้วน สำหรับ สำเนียง วรรณภาพ และ สมบัติ จำปาเงิน (2530 : 19 - 20) กล่าวถึงการพูดที่ดีว่า ต้องมีจิตวิทยาในการพูด ต้องคำนึงถึงผู้ฟัง รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา พูดให้ตรงกับความต้องการของผู้ฟัง รู้จักเปลี่ยนเรื่องพูด เมื่อเห็นว่าผู้ฟังไม่สนใจหรือเรื่องที่พูดไม่ทำให้เกิดผลดีอะไร และตามหลักจิตวิทยาได้แนะนำเรื่องการพูดที่ดีไว้ข้อหนึ่ง คือ อย่าพูดไปในทางทำลาย เช่น พูดติเตียน นินทา เยาะเย้ย หมิ่นประมาท

กระทรวงศึกษาธิการ (2522 : 10 - 11) ระบุไว้ในหลักสูตรวิชาภาษาไทยถึงลักษณะการพูดที่ดีว่า ผู้พูดต้อง

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. มีวิธีออกเสียงที่ดี เช่น ลักษณะของเสียง จังหวะหรือการพัก

หายใจ

3. ใช้ภาษาพูดได้เหมาะสมกับกาลเทศะ และบุคคล
4. รู้จักพูดเรียงลำดับความสำคัญและสรุปความได้
5. สังเกตปฏิกิริยาของผู้ฟัง
6. มีมารยาทในการพูด เช่น พูดตามเวลาที่กำหนด พูดตรงประเด็น

คิดก่อนพูด ไม่แสดงอารมณ์รุนแรงเกินไป พูดเมื่อมีโอกาส ไม่พูดสอดหรือแซงพูดเสียคนเดียว วางท่าทางได้เหมาะสมขณะที่พูด ระมัดระวังการใช้ถ้อยคำ ไม่หยาบคาย ส่อเสียด เป็นต้น

ส่วนหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กระทรวงศึกษาธิการ . 2522 : 4) ได้ระบุมารยาทในการพูดไว้ว่า ผู้พูดต้อง

1. ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล ไม่กระโชกโฮกฮากหรือขู่ตะคอก

2. ใช้ถ้อยคำไพเราะ และสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ
3. พูดความจริง
4. พุดยกย่องผู้อื่นด้วยใจจริง
5. รอจังหวะในการพูด เช่น ไม่พูดสอดเมื่อผู้อื่นกำลังพูด
6. ใช้คำขอโทษ ขออภัยเมื่อพูดผิด และกล่าวขอบคุณเมื่อได้รับคำ

ยกย่องชมเชย

7. ไม่พูดส่อเสียด ทับถม กล่าวร้ายทำให้ผู้อื่นอับอาย
8. ไม่นินทาว่าร้ายผู้อื่น
9. ไม่แสดงกิริยาว่าร้ายผู้อื่น เช่น หาว เรอ ฯลฯ
10. ไม่แสดงอาการประหม่า หรือโกรธเคืองผู้ฟัง

นิพนธ์ ศศิธร (2521 : 11 - 16) กล่าวถึงการพูดที่ดีว่าประกอบ ด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. การพูดที่มีถ้อยคำดี
 - 1.1 การพูดที่ประกอบด้วยถ้อยคำที่เป็นจริง ซึ่งเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นและสำคัญที่สุดของการพูด
 - 1.2 การพูดที่ประกอบด้วยถ้อยคำที่มีประโยชน์ ควรพูดให้เป็นประโยชน์แก่ผู้พูดและผู้ฟัง อย่าให้เสียเวลาเปล่าหรือเป็นโทษ เช่น การพูดเพื่อเจ้อ พูดพล่อย พูดส่อเสียด หรือพูดนินทา เป็นต้น
 - 1.3 การพูดที่ประกอบด้วยถ้อยคำที่เป็นที่พึงใจแก่คนฟัง ผู้พูดควรจำไว้เสมอว่า พูดให้คนอื่นฟังและคนอื่นเขาก็มีทั้งจิตใจมีอารมณ์ มีความรู้สึกเช่นกัน จึงควรพูดที่คนฟังแล้วมีความพึงพอใจ
2. การพูดที่มีความเหมาะสมกับกาลสมัย เวลา สถานที่ โอกาส และบุคคล
3. การพูดที่มีความมุ่งหมายที่แน่ชัด พูดเพื่ออะไร ซึ่งแยกเป็นความมุ่งหมายทั่วไปและความมุ่งหมายเฉพาะ
4. การพูดที่มีศิลปะการแสดงดี ได้แก่ การใช้น้ำเสียง กิริยาท่าทางต่าง ๆ ประกอบการพูด เป็นต้น

ทัศนีย์ ทานตวนิช (2529 : 23) กล่าวว่าไว้ว่า ผู้พูดที่ดีควรใช้คำพูดที่สุภาพ การใช้คำพูดที่สุภาพถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ผู้พูดไม่ควรใช้ถ้อยคำทานเองโอ้อวด ก้าวร้าว ยกตนข่มท่านเสียดสีดูถูกผู้อื่น หรือแสดงความหยิ่งยโส หากแต่ควรใช้ถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน เหมาะแก่กาลเทศะ และฐานะของผู้ฟัง นอกจากนั้น ควรมีความจริงใจและความปรารถนาดี ซึ่งความจริงใจและความปรารถนาดีนี้จะแสดงออกได้ทางสีหน้า แววตา น้ำเสียงอาภักกับิริยาท่าทาง และคำพูดของผู้พูด ผู้พูดควรมีความจริงใจในการแสดงออกและใช้คำพูดดังกล่าวแสดงความปรารถนาดี ชื่นชมหรือแสดงความคิดเห็นอย่างพอเหมาะพอควรและตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง ไม่ใช่ใช้วิธีเสแสร้ง ปากอย่างหนึ่งใจอย่างหนึ่ง หรือต่อหน้าพูดอย่างหนึ่ง ลับหลังพูดอีกอย่างหนึ่ง เพียงเพื่อหวังประโยชน์ส่วนตน ผู้ที่มีความจริงใจจึงต้องรู้จักพิจารณาว่า สิ่งใดควรพูดพูดเมื่อใด และสิ่งใดไม่ควรพูด

สนธิ ตั้งทวี (2529 : 328 - 330) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำในการพูดไว้ ดังนี้

1. ใช้ถ้อยคำที่ง่ายแก่การเข้าใจ ชัดเจน ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการพูด

2. ใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม ไม่ว่าผู้ฟังจะเป็นใคร ก็ควรใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมกับบุคคลแต่ละระดับ และการพูดนั้นอยู่ในสถานการณ์หรือกาลเทศะใด

3. ใช้ถ้อยคำที่สุภาพ ไม่ว่าจะเป็นการพูดอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ตาม ผู้พูดควรหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ คำคำหยาบคาย คำตลาด คำสแลง (Slang) หรือคำที่สื่อให้เห็นถึงรสนิยมไปในทางที่ไม่ดี เช่น ไม่ควรใช้คำต่อไปนี้

3.1 คำสแลง เป็นคำคะนองปาก ใช้กันมากในหมู่วัยรุ่น เช่น ชิงชิง แข็งกะเด๊ะ เจ๋งเบ๊ง ลุยลูกเดียว ไม่สนอารมณ์โก๋ เก๋าก๊ากส์ ซึมไปเลย ไม่สน ฯลฯ

3.2 คำเฉพาะกลุ่ม (Jargon) เป็นคำที่บุคคลแต่ละกลุ่มคิดขึ้นใช้เฉพาะกลุ่มของตน มีลักษณะคล้ายคำสแลง แต่ใช้วงแคบกว่า

3.2.1 กลุ่มอาชญากร เช่น หมูตื้น ลองเนื้อ (ลองสูบบุหรี่) ยิงเขีย (ล้วงกระเป๋า) ผ่าเขีย (ผ่ากระเป๋า)

3.2.2 กลุ่มกระเทย (เลสเบียน, เกย์) เช่น เป่าปี่ (ร่วมเพศทางปาก) ตีฉิ่ง (หญิงต่อหญิงร่วมเพศกัน) โพร้ (อวัยวะเพศ) ทอม (หญิงทำตัวเป็นชาย) ตี (หญิงที่เป็นคู่ขาหรือคู่รักของทอม) ฯลฯ

3.2.3 กลุ่มหนังสือพิมพ์ เช่น ตรวจหน้าแท่น
(พิสูจน์อักษรก่อนเดินเครื่องพิมพ์) เลย์เอาต์ (การจัดหน้าหนังสือพิมพ์) อาร์ตเวิร์ก ฯลฯ

3.3 คำตำหนิหรือคำหยาบ เช่น อี มึง กู ระบาย นินทา
เยิงชวย ฯลฯ

3.4 คำพวน เช่น ม่าหมี่ หมาตาย แยกตอย กัดสับปะแรง
กากินข้าว ขนงหม้อกม ฯลฯ

4. ใช้คำกระทัดรัด ถ้อยคำกระทัดรัดจะช่วยประหยัดเวลา และ
สื่อความหมายได้แม่นยำตรง

5. ใช้ถ้อยคำที่ทำให้มองเห็นภาพ ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดภาพพจน์
จะช่วยสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจง่ายและมองเห็นเด่นชัดขึ้น

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 58) ได้กล่าวถึงหลักการพูดที่สำคัญไว้

4 ประการ คือ

1. เนื้อหาสาระดี น่าสนใจ มีข้อมูลถูกต้อง
2. มีวาทีศิลป์
3. มีบุคลิกลักษณะดี
4. มีความจริงใจต่อผู้ฟัง

วรรณิ โสภประยูร (2534 : 133 - 136) ได้สรุปหลักการพูดที่

สำคัญ ไว้ดังนี้

1. ศึกษาผู้ฟัง
2. รู้จักกาลเทศะ
3. รู้จักการจัดเนื้อหาเรื่องที่พูด
4. การเตรียมตัวพูด

2.1.5 ความมุ่งหมายของการพูด

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 57) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการพูด

ไว้ 4 ประการ คือ

1. เพื่อค้นหาคำตอบ
2. เพื่อบอกกล่าว คือ การแสดงความรู้ ความจริง เป็นขั้นตอน

3. เพื่อโน้มน้าวใจ คือ การพูดชี้ให้เห็นถึงผลประโยชน์
4. เพื่อจรรโลงใจ คือ การชี้ให้เห็นถึงคุณงามความดี คุณค่าอัน

น่านิยม

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 15) ได้กำหนดจุดประสงค์ในการสอนทักษะการพูดของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ว่า เพื่อให้มีความสามารถในการลำดับเหตุการณ์ วิพากษ์วิจารณ์และสรุปความ มีทักษะการพูดในประเภทต่าง ๆ พูดสื่อความได้ชัดเจนถูกต้อง ใช้คำพูดได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล กล่าวพูดและสามารถใช้คำพูดในการติดต่อสื่อสารด้านมนุษยสัมพันธ์และธุรการงานได้ มีมารยาทและบุคลิกภาพที่ดี และใช้ทักษะในการพูด เพื่อความบันเทิงต่าง ๆ

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพูดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การพูดมีความสำคัญต่อมนุษย์ทั้งในชีวิตประจำวัน การเรียนและการทำงานมาก นอกจากนั้นผู้ที่มีลักษณะการพูดที่ดีจะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดีด้วย ลักษณะการพูดที่ดี ได้แก่ การพูดความจริง การพูดในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ การพูดสุภาพ การพูดในสิ่งที่เป็นที่พึงพอใจของผู้ฟัง ตลอดจนพูดให้เหมาะสมกับกาลเทศะ โอกาสและบุคคล แต่ข้อบกพร่องในการพูดที่พบบ่อยคือ การใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ ใช้ภาษาตลาด ใช้คำสุภาพไม่เป็น และใช้ภาษาหยาบคาย

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการพูดหน้าชั้นเรียน

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ราสคอฟ (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Rahakopf. 1995 : 194) กล่าวว่า นักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ และมีความหวั่นไหวง่าย จะเป็นผู้มีความวิตกกังวลในการพูด

แบร์ และโนเออร์ (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Ross. 1974 : 91 ; citing Baired and Knowler. n.d.) ได้รายงานการสำรวจนักศึกษาที่เรียนวิชาพูดในวิทยาลัยต่าง ๆ หลายแห่ง พบว่า นักศึกษาระมาณ 60 - 75 เปอร์เซ็นต์ กล่าวว่าปัญหานี้เป็นปัญหารุนแรงสำหรับเขามาก

จากการวิจัยและสังเกตเป็นเวลา 8 ปี ของรอส และออสบอร์น (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 ; อ้างอิงมาจาก Ross. 1974 : 91 ; citing Ross

and Osborn. n.d.) แห่งมหาวิทยาลัย Wayne State พบว่า นักศึกษาที่เรียนวิชาการพูดเบื้องต้นมีปัญหาในเรื่องความวิตกกังวล กลัวประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียน ในห้องเรียนโดยเฉลี่ยแล้วมีนักศึกษามากกว่า 3 ใน 4 มีปัญหาเรื่องนี้ ส่วนนักศึกษากว่า 1 ใน 4 รายงานว่าอยากแก้ไขความรู้สึกที่เป็นปัญหานี้

กอร์ดอน และบอยด์ (อิมใจ พุทธนุรัตน์. 2530 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Ross. 1974 : 93 - 94 ; citing Gordon and Boyd. 1951 : 266 - 271) ได้ทำการศึกษา นักศึกษาที่มีปัญหาในเรื่องวิตกกังวล กลัว ประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียน โดยศึกษาในแง่ประสบการณ์สติปัญญา และบุคลิกภาพพบว่า ผู้ที่มีความวิตกกังวล กลัว ประหม่าในการพูดนั้นมักมีลักษณะดังต่อไปนี้คือ

1. ไม่มีโอกาสได้ออกไปแสดงกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดหน้าชั้นเรียนบ่อยครั้งนัก

2. ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมทางสังคมเท่าที่ควร

3. มีปัญหาในเรื่องการปรับตัวทางสังคม

4. เป็นผู้มีแนวโน้มขาดความสามารถด้านการออกเสียง

5. เป็นผู้มีความสนใจน้อยทางด้านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคำพูดที่แสดงออกเกี่ยวกับตนเอง และในการทำงานซึ่งเกี่ยวกับการประเมินผล

บัส (อิมใจ พุทธนุรัตน์. 2530 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Buss. 1980 : 178 - 179) ศึกษาพบว่าบุคคลที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ และมีความอายจะเป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลในการพูดในที่ชุมชน

จากงานวิจัยในต่างประเทศสรุปได้ว่า นักศึกษามีปัญหาส่วนใหญ่ในเรื่องความวิตกกังวลกลัว ประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียน หรือพูดต่อหน้ากลุ่มคนที่มีจำนวนมาก นักศึกษาที่มีปัญหาในการพูดหน้าชั้นเรียนส่วนมากจะมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ ไม่กล้าแสดงออก มีปัญหาในเรื่องการปรับตัวและมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วิภา มีสวัสดิ์ (2523 : 43 - 44) ได้ศึกษาผลของการวิธีการกำจัดความรู้สึกอ่อนไหวอย่างเป็นระบบ ที่ใช้ในการลดความรู้สึกวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน

ของนิสิต และเพื่อเปรียบเทียบความรู้สึกวิตกกังวล กลัว ประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียนของนิสิต โดยใช้วิธีการที่มีระบบในการลดความรู้สึกอ่อนไหวกับวิธีการปรับตัวตามธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นิสิตชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2523 จำนวน 28 คน แบ่งเป็น กลุ่มควบคุม 15 คน กลุ่มทดลอง 13 คน นิสิตกลุ่มควบคุมมีการปรับตัวตามธรรมชาติ นิสิตกลุ่มทดลองใช้วิธีการที่มีระบบในการลดความรู้สึกอ่อนไหวฝึกให้ตามโปรแกรม ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ผลจากการศึกษาพบว่า วิธีการกำจัดความรู้สึกอ่อนไหวอย่างเป็นระบบ มีผลในการลดความกลัวในการพูดหน้าชั้นเรียน และพบว่า นิสิตที่ใช้วิธีการกำจัดความรู้สึกอ่อนไหวอย่างเป็นระบบกับนิสิตที่ปรับตัวตามธรรมชาติมีความรู้สึกวิตกกังวล กลัว ประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์ (2527 : 45) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2526 ที่มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน จำนวน 24 คน สุ่มแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 12 คน กลุ่มควบคุมได้รับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการลดความวิตกกังวลในการพูด และการเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ตนเอง ผลจากการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อัมมใจ พุทธนุรัตน์ (2530 : 44) ได้ศึกษาผลของการผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุมกาย เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 ที่มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน จำนวน 20 คน สุ่มแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 10 คน ก่อนทดลอง กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มได้ฝึกพูดหน้าชั้นเรียนในสถานการณ์ที่เป็นจริง จากนั้นกลุ่มทดลองจะได้รับการฝึกผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุมกาย กลุ่มควบคุมจะได้รับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการลดความวิตกกังวลในการพูด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุมกายมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยในประเทศ สรุปได้ว่า การลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนสามารถทำได้หลายวิธี เช่น วิธีการลดความรู้สึกลังเลอย่างเป็นระบบ วิธีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก วิธีการผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุมกาย เป็นต้น

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต

3.1 ความหมายของการสังเกต

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 30) ได้ให้ความหมายของการสังเกตว่าเป็น การพิจารณาสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือหลาย ๆ สิ่ง อย่างมี "จุดหมาย" โดยการใช้อวัยวะสัมผัสส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งห้าส่วนในการพิจารณาสิ่งนั้น ๆ การสังเกตจะต้องมีจุดมุ่งหมายอย่างแน่นอนล่วงหน้าก่อนการสังเกต

พ่อนพวรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 28) กล่าวว่า การสังเกตเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาพฤติกรรม ลักษณะของพฤติกรรมที่สังเกตต้องเป็นพฤติกรรมที่ค้นแสดงออกกระทำหรือตอบโต้ต่อสิ่งเร้าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง และจะต้องเป็นพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ นับได้ ได้ยินและวัดได้

✓จากการให้ความหมายของการสังเกตดังกล่าว สรุปว่า การสังเกต หมายถึง การพิจารณาพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออก กระทำหรือโต้ตอบต่อสิ่งเร้าอย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยพฤติกรรมที่จะสังเกตนั้น ต้องเป็นพฤติกรรมที่สังเกต เห็นได้ นับได้และวัดได้

3.2 จุดมุ่งหมายของการสังเกต

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536 : 63) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสังเกตว่า การสังเกตพฤติกรรมนั้นจะทำให้เราได้ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) ของพฤติกรรมที่ต้องการจะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง และ พ่อนพวรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 28) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสังเกตไว้เช่นเดียวกันว่า เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ต้องการจะศึกษา แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้นั้นไปวิเคราะห์ต่อไป เพื่อทราบว่าพฤติกรรมที่ประสงค์ที่จะปรับนั้นเปลี่ยนแปลงหรือไม่ หรือเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

นอกจากนี้ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 32) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสังเกตที่ใช้ในการแนะแนวไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงด้วยตนเอง ข้อเท็จจริงอาจได้เป็นครั้งแรกหรืออาจได้เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลรายละเอียด ซึ่งเคยได้รับความบอกเล่าจากผู้อื่น
2. เพื่อเข้าใจพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้ถูกสังเกตว่า มีลักษณะปกติหรือไม่ เพื่อใช้ประกอบการแนะแนวบุคคลให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพในสังคมต่อไป
3. เพื่อค้นหาสาเหตุบางประการซึ่งอาจเป็นปัญหา แต่ไม่มีผู้ใดทราบ เพื่อนำมาใช้ในการให้คำปรึกษาและแนะแนวต่อไป
4. เพื่อให้ผู้สังเกตเป็นผู้มีความรอบคอบและไวต่อการมีปฏิกิริยาโต้ตอบจากสิ่งแวดล้อมจนเป็นผู้ที่ปรับตัวได้ดีและรวดเร็วในแต่ละสถานการณ์

3.3 หลักการสังเกตพฤติกรรม

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536 : 63) กล่าวว่า ผู้สังเกตพฤติกรรมพึงยึดหลักดังต่อไปนี้

1. เลือกและกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการสังเกตให้เด่นชัด พฤติกรรมที่ครูควรเลือกเพื่อทำการสังเกตนั้น ควรจะเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานของห้องเรียน และคิดว่าพฤติกรรมนั้นมีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนการสอนมากที่สุด และพฤติกรรมที่สังเกตควรเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ

เมื่อครูเลือกพฤติกรรมที่สังเกตได้แล้ว ครูต้องกำหนดพฤติกรรมชัดเจนเพื่อที่ว่าไม่ว่าใครก็ตามหากเข้าใจพฤติกรรมที่กำหนดไว้แล้ว จะสามารถบอกได้ทันทีว่านักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นหรือไม่ เช่น พฤติกรรมการพูดคุยนในห้องเรียนอาจกำหนดได้ดังนี้ คือ พฤติกรรมการพูดคุยน คือ พฤติกรรมใดก็ตามที่นักเรียนส่งเสียงออกจากปากโดยไม่ได้รับอนุญาตจากครู ครูหรือผู้สังเกตไม่ควรที่จะสังเกตหลาย ๆ พฤติกรรมในเวลาเดียวกัน นอกจากจะมีประสบการณ์ในการสังเกตเป็นอย่างดีแล้ว เพราะจะทำให้เกิดความสับสนได้

2. เลือกผู้สังเกตพฤติกรรม ผู้สังเกตสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

2.1 นักเรียนสังเกตตนเอง คือ การให้ผู้ที่พัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของตนเอง

2.2 บุคคลอื่นเป็นผู้สังเกต ซึ่งอาจจะเป็นครู เพื่อนครูหรือเพื่อนนักเรียนด้วยกันเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม วิธีนี้ค่อนข้างที่จะ

ได้ข้อมูลใกล้เคียงความเป็นจริงมากกว่าวิธีแรก เพราะผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะลำเอียงน้อยกว่าผู้ที่พัฒนาตนเอง อีกทั้งยังที่จะตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้สังเกตได้โดยการใช้ผู้สังเกตมากกว่า 1 คนขึ้นไป สังเกตพฤติกรรมเดียวกันของคน ๆ เดียวกัน ซึ่งถ้าผู้สังเกตพฤติกรรมทั้ง 2 คน สังเกตได้ใกล้เคียงกันหรืออย่างน้อยที่สุดเห็นพ้องต้องกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ก็นับได้ว่าข้อมูลที่ได้มีความเที่ยงตรง

3. เลือกสถานที่ทำการสังเกตพฤติกรรม ในการเลือกสถานที่นั้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของครูว่า ต้องการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนในสถานที่ใด อาจเป็นห้องเรียนในห้องสมุดหรือบ้านของนักเรียนก็ได้

4. เลือกเวลาที่จะทำการสังเกตพฤติกรรม การเลือกเวลาควรจะต้องเลือกที่มีพฤติกรรมเกิดขึ้นบ่อยที่สุด และควรจะใช้วิธีสุ่มเวลา หมายความว่า ผู้สังเกตจะไม่ทำการสังเกตพฤติกรรมหนึ่งในเวลาเดียวกันของวันเดียว แต่จะสุ่มสังเกตหลาย ๆ เวลาของวันเดียวได้ เช่น ตอนเช้า บ่ายและตอนก่อนเลิกโรงเรียน เป็นต้น ช่วงการสังเกตโดยการสุ่มเวลานั้นจะทำให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด เนื่องจากว่าไม่มีพฤติกรรมใดที่เกิดขึ้นบ่อยในช่วงเวลาเดียวกันตลอดเวลา

5. เลือกบันทึกพฤติกรรมให้เหมาะสม แบบบันทึกกิจกรรมนั้นผู้ทำการสังเกตควรจะเป็นผู้สร้างขึ้นเอง โดยมุ่งสร้างให้สอดคล้องกับลักษณะของพฤติกรรมที่จะศึกษา ดังนั้นจึงแบ่งวิธีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมไว้ดังนี้

5.1 การสังเกตพฤติกรรมแบบสุ่มเหตุการณ์ (Event Sampling) เป็นการเลือกสังเกตเฉพาะพฤติกรรมที่ต้องการศึกษาในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เท่านั้น โดยเน้นความถี่หรือจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่ประสงค์จะศึกษาที่เกิดขึ้นในเวลาสังเกตนั้น ส่วนพฤติกรรมอื่น ๆ ที่เกิดในช่วงเวลาดังกล่าวก็จะมีไม่นับบันทึก

5.2 การสังเกตพฤติกรรมแบบสุ่มเวลา (Time Sampling) เป็นการสังเกตที่ผู้สังเกตแบ่งเวลาออกเป็นช่วง ๆ แล้วนับเฉพาะจำนวนช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมพึงประสงค์ที่จะศึกษา ส่วนเกณฑ์ในการนับช่วงเวลานั้นจะต้องกำหนดให้แน่นอน โดยจะต้องให้สอดคล้องกับลักษณะของพฤติกรรมที่ต้องการจะศึกษาและจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เช่น สังเกตพฤติกรรมช่วง 5 นาที ทุก ๆ 6 นาที เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จะสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนคนนั้น ๆ ในช่วงเวลานั้น ๆ นอกจากนั้นการสังเกตแบบสุ่มเวลาสามารถสังเกตได้ครั้งละหลาย ๆ คน

โดยสลับช่วงเวลาครั้งละ 1 คน ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตสามารถแยกเป็นพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน นอกจากนั้นการสังเกตแบบสลับเวลาสามารถสังเกตพฤติกรรมได้หลายประเภทพร้อม ๆ กัน โดยจำแนกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลากลายเป็นพฤติกรรมใดบ้าง และเพื่อความสะดวกในการบันทึก ควรกำหนดรหัสของพฤติกรรมแต่ละประเภทด้วย หากประเภทของพฤติกรรมที่จะสังเกตและบันทึกนั้นมีหลายประเภท

3.4 หลักการบันทึกพฤติกรรม

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536 : 67 - 71) ได้กล่าวถึงหลักการบันทึกพฤติกรรม ได้ดังนี้คือ

1. บันทึกความถี่ของพฤติกรรม หมายถึง การบันทึกจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ เช่น การบันทึกจำนวนครั้งที่เด็กชายสมชายยกมือขึ้นเพื่อถามคำถามและตอบคำถามในชั่วโมงเรียนคณิตศาสตร์ พฤติกรรมที่สามารถบันทึกความถี่ได้นั้นจะต้องเป็นพฤติกรรมที่ต่อเนื่อง เวลาของการแสดงพฤติกรรมแต่ละครั้งใกล้เคียงกัน และจะต้องใช้เวลาบันทึกแต่ละวัน การบันทึกความถี่นั้นเพียงแต่หารอยคะแนนจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเท่านั้น

2. บันทึกช่วงเวลาของพฤติกรรม หมายถึง การบันทึกพฤติกรรมตามช่วงเวลาที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถใช้บันทึกพฤติกรรมได้ทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นต่อเนื่องหรือไม่ต่อเนื่องก็ตาม โดยผู้ที่ทำการบันทึกจะต้องกำหนดเวลาที่จะบันทึกให้แน่นอน เช่น ต้องการจะบันทึกพฤติกรรมการคุยในช่วงเวลา 30 นาทีในวิชาคณิตศาสตร์ ก็แบ่งเวลา 30 นาทีออกเป็นช่วงเวลานั้น ๆ เท่า ๆ กัน อาจเป็นช่วงเวลา 30 นาที หรือ 20 นาที ตามแต่ความต้องการ ส่วนการบันทึกพฤติกรรมก็พิจารณาว่าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกนั้นเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นหรือไม่ ถ้าไม่เกิดให้ใส่ 0 ลงในช่องเวลานั้น ๆ

3. บันทึกระยะเวลาของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น หมายถึง การบันทึกพฤติกรรมตามระยะเวลาของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่จะใช้บันทึกพฤติกรรมที่มีความต่อเนื่องเป็นหลัก วิธีการบันทึกนี้เพียงแต่ใช้นาฬิกาจับเวลา แล้วดูว่าพฤติกรรมนั้นใช้เวลาเกิดนานเท่าใด ทำจนหมดเวลา

3.5 วิธีการเสนอข้อมูลที่ได้จากการบันทึกพฤติกรรม

วิธีการเสนอข้อมูลนั้นนิยมเสนอในรูปของกราฟ และนิยมเสนอในรูปของกราฟเส้นตรง ซึ่งในกราฟรูปเดียวนั้นอาจจะเสนอเพียงพฤติกรรมเดียวหรือหลาย ๆ พฤติกรรมของบุคคลคนเดียว หรือของหลาย ๆ บุคคลก็ได้ เพื่อที่จะได้รับเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมเดียวของหลาย ๆ บุคคล หรือหลาย ๆ พฤติกรรมของบุคคลเดียว ในการสร้างโปรแกรมเพื่อที่จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน เส้นกราฟนี้จะแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมได้อย่างชัดเจนอีกด้วย การเสนอข้อมูลด้วยกราฟนั้น จะต้องบอกถึงพฤติกรรมที่สังเกตวันเวลาที่สังเกต อีกทั้งบุคคลที่สังเกตด้วย (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2526 : 20)

3.6 ประโยชน์ของการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 39 - 40) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสังเกตพฤติกรรม ได้ดังนี้

1. จะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถเลือกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะศึกษาได้ถูกต้อง
2. จะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถเลือกวิธีปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะปรับและเป้าหมายของเวลาปรับพฤติกรรมนั้น ๆ
3. จะช่วยให้ทราบทิศทางของพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะปรับว่าเปลี่ยนแปลงหรือไม่ หรือเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด
4. จะช่วยให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมพื้นฐานที่ได้เปลี่ยนแปลงไปภายหลังการปรับพฤติกรรมแล้ว และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การสังเกตเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาตามหลักพฤติกรรม ลักษณะของพฤติกรรมที่จะสังเกตจะต้องเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกที่สามารถเห็นได้ นับได้ วัดได้ โดยเครื่องมือการสังเกต ในการสังเกตพฤติกรรมผู้สังเกตต้องกำหนดพฤติกรรมที่จะสังเกตให้ชัดเจน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมการหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไคล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 20 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไคล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้จากการสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมทดลองแล้วสุ่มอย่างง่าย จากนั้นสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ พฤติกรรม การพูดหน้าชั้น แบบประเมินพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนและวิธีการสังเกต

2.2 ผู้วิจัยทำการประเมินพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 41 คน ในวิชาภาษาไทย แล้วนำคะแนนที่ได้มาเรียงลำดับจากสูงไปต่ำเพื่อหาจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไคล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 20 คน

2.3 ผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจของนักเรียนที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2.2 ในการเข้าร่วมการทดลอง ปรากฏว่านักเรียนสมัครใจทุกคน

2.4 สุ่มอย่างง่ายให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน จากนั้นสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แบบประเมินพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียน

2. แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

3. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

1.1 ผู้วิจัยใช้แบบประเมินความกลัวในการพูดหน้าชั้นเรียนของ กัมจะนา พุ่มมาลา (2534 : 32 - 33) ซึ่งใช้ประเมินความกลัวในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นำมาดัดแปลงให้เหมาะสม

1.2 นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน คือ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง และรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มี ตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.3 นำแบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 8 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนวัดนาคปรกก่อนแล้วจึงนำไปประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในวิชาภาษาไทย เพื่อคัดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

2.1 ผู้วิจัยใช้แบบบันทึกความกลัวในการพูดหน้าชั้นเรียนของ กัมจะนา พุ่มมาลา (2534 : 34 - 36) ซึ่งใช้บันทึกความกลัวในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นำมาดัดแปลงให้เหมาะสม

2.2 นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน คือ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง และรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มี ตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3 ผู้วิจัยนำแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนวัดนาคปรก จำนวน 8 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำไปใช้บันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

2.4 ลักษณะและการให้คะแนนของแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนเป็นแบบบันทึกที่ได้จากการสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงโม่งภาษาไทย โดยบันทึกพฤติกรรมคนละ 5 นาที

2.5 การให้คะแนนพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ถ้าพฤติกรรมเป้าหมายเกิดขึ้นให้บันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็น 1 และไม่เกิดพฤติกรรมเป็น 0 ลงในช่องพฤติกรรม แบบบันทึก

พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ซึ่งคนที่ได้คะแนนสูงจะมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนเหมาะสมน้อย และคนที่ได้คะแนนต่ำ มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนเหมาะสมมาก

ขั้นตอนในการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

1. ขอความร่วมมือจากอาจารย์เจริญทิพย์ เปี่ยมทองคำ เป็นผู้ช่วยวิจัย
2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการวิจัย ศึกษา नियม

ศัพท์เฉพาะ พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน และแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน โดยการสังเกตให้เข้าใจตรงกัน และใช้ได้ถูกต้องโดยหาดัชนีความเชื่อมั่นในการสังเกตให้มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกต 2 คน ตั้งแต่ .80 ขึ้นไป ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ .94

3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตนักเรียนในห้องเรียนวิชาภาษาไทย โดยอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นพฤติกรรมและได้ยินเสียงของนักเรียนชัดเจนและไม่ให้นักเรียนเห็นแบบบันทึกพฤติกรรม

4. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน ใช้เวลาในการสังเกตสัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที โดยแบ่งการสังเกตคนละ 5 นาที ถ้าในเวลาที่สังเกต 5 นาที นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนตรงกับแบบบันทึก ก็เขียนเลข 1 ลงในช่วงเวลาที่พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้น ถ้าพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ต้องการบันทึกไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่สังเกต ให้เขียนเลข 0 ลงในช่วงเวลานั้น

ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตนี้ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 48) กล่าวว่าสามารถหาได้จากสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกต 2 คน โดยจะต้องมีค่าตั้งแต่ .80 ขึ้นไป หรือต้องตรงกันอย่างน้อย 4 ใน 5 ครั้ง จึงถือว่าการสังเกตนั้นเชื่อถือได้ ซึ่งสูตรในการคำนวณมีดังนี้

$$\text{สัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง} = \frac{\text{จำนวนพฤติกรรมที่สังเกตได้น้อยกว่า}}{\text{จำนวนพฤติกรรมที่สังเกตได้มากกว่า}}$$

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน เพื่อหาดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตก่อนทดลอง

3. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออก

3.2 สร้างโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกให้สอดคล้องกับความต้องการ

มุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

3.3 นำโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน คือ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง และรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์ณี ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหาและวิธีดำเนินการแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ที่มีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหา วิธีดำเนินการและเวลาที่ใช้ในการทดลอง

3.5 นำโปรแกรมที่ทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

กลุ่มทดลองนี้ใช้เวลาฝึก 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที รวม 12 ครั้ง คือ วันจันทร์ วันพุธและวันศุกร์ เวลา 15.40 - 16.30 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบ ABA Design (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2536 : 155 - 156) แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

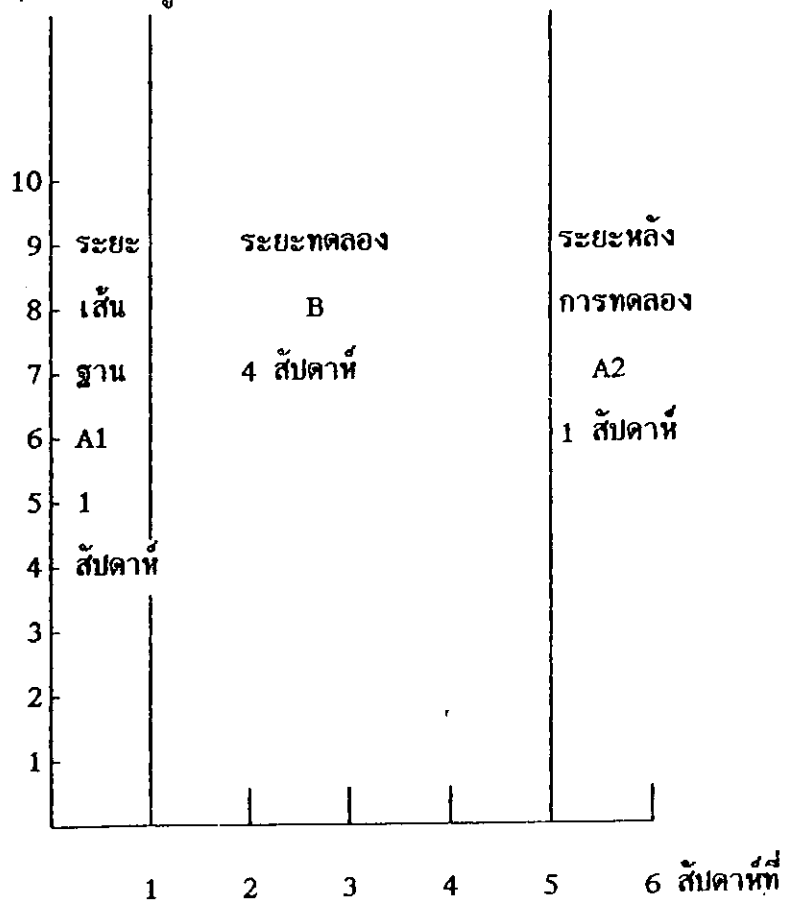
ระยะที่ 1 (A1) ระยะเส้นฐานใช้เวลา 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในสภาพการเรียนการสอนปกติในวิชาภาษาไทย ในระยะเส้นฐานนี้ยังไม่ได้ฝึกพฤติกรรมการแสดงออกกับนักเรียนกลุ่มทดลอง

ระยะที่ 2 (B) ระยะทดลองใช้เวลา 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ในระยะนี้กลุ่มทดลองจะได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน และกลุ่มควบคุมจะไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน

ระยะที่ 3 (A2) ระยะหลังการทดลอง ใช้เวลา 1 สัปดาห์ เพื่อติดตามผลการทดลอง ที่มีต่อพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึก พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ในสภาพการเรียนการสอนปกติวิชาภาษาไทย

ระยะต่าง ๆ ของการทดลองแบบ ABA Design นี้ แสดงในภาพประกอบ 1

ความถี่ของพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 1 แผนภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง

✓ วิธีดำเนินการทดลอง

การทดลองนี้เป็นการทดลองแบบสลับกลับ (ABA Reversal Design) โดยผู้วิจัยแบ่งการทดลองเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เป็นระยะเส้นฐานพฤติกรรม (A1) ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นเวลา 1 สัปดาห์ เริ่มสัปดาห์ที่ 1 สัปดาห์ละ 4 ครั้ง รวม 4 วัน ตั้งแต่วันที่ 18 กรกฎาคม 2540 ถึงวันที่ 25 กรกฎาคม 2540 ในการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กระทำในสภาพการเรียนการสอนปกติในชั่วโมงวิชาภาษาไทย วันพุธ พฤหัสบดี และศุกร์ เวลา 09.30 – 10.30 น. และเวลา 12.30 – 13.20 น. จะสลับเวลากันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ เมื่อหมดเวลาการสังเกตแล้ว ผู้วิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนมาหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องกับผู้ช่วยวิจัย ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เท่ากับ 0.93 และ 0.94 ตามลำดับ ผู้วิจัยนำคะแนนพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละคนมาเขียนกราฟ เพื่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของผู้รับการทดลองแต่ละคน

ระยะที่ 2 เป็นระยะทดลอง (B) ทำการทดลอง 4 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 2 – 5) สัปดาห์ละ 3 ครั้ง รวม 12 วัน ตั้งแต่วันที่ 28 กรกฎาคม 2540 ถึงวันที่ 25 สิงหาคม 2540 ในระหว่างเวลา 15.40 – 16.30 น. วันจันทร์ พุธ ศุกร์ โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนในวันอังคาร พฤหัสบดี และวันจันทร์ เวลา 09.30 – 10.20 น. และเวลา 12.30 – 13.20 น. เมื่อหมดเวลาการสังเกตแต่ละครั้ง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกมาหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องเท่ากับ .93 และ .94 ตามลำดับ ผู้วิจัยนำคะแนนพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนมาเขียนกราฟ เพื่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ระยะที่ 3 เป็นระยะหลังการทดลอง (A2) ใช้เวลา 1 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 6) สัปดาห์ละ 4 ครั้ง รวม 4 วัน ตั้งแต่วันที่ 26 สิงหาคม 2540 ถึงวันที่ 1 กันยายน 2540 เพื่อติดตามผลการทดลองพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในชั่วโมงวิชาภาษาไทย ช่วงเวลา 09.30 – 10.20 น. และเวลา 12.30 – 13.20 น. สลับกัน ผู้วิจัยและผู้ช่วย

วิจัยนัผลการบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนมาหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง ซึ่งได้เท่ากับ .89 และ .91 ตามลำดับ

วิธีจัดการกับข้อมูล

หลังจากได้คะแนนจากการสังเกตแล้ว นักวิเคราะห์ดังนี้

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้โปรแกรมฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
2. เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกกับนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก
3. ใช้คะแนนดิบของแต่ละกลุ่มเขียนกราฟเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนตั้งแต่ระยะเส้นฐาน ระยะทดลอง จนถึงระยะหลังการทดลอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน คือ ค่ามัธยฐาน (Median) และส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation)
2. สถิติเพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน
 - 2.1 เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนภายในกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Paired Signed-Ranks Test)
 - 2.2 เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของแมน-วิทนี (The Mann-Whitney U Test)

$$U_1 = n_1 n_2 + \frac{n_1(n_1 + 1)}{2} - \sum R_1$$

$$U_2 = n_1 n_2 + \frac{n_2(n_2 + 1)}{2} - \sum R_2$$

เมื่อ	U	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบ
	n_1	แทน จำนวนคนในกลุ่มทดลอง
	n_2	แทน จำนวนคนในกลุ่มควบคุม
	ΣR_1	แทน ผลรวมของอันดับของข้อมูลจากกลุ่มทดลอง
	ΣR_2	แทน ผลรวมของอันดับของข้อมูลจากกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์เกี่ยวกับการวิเคราะห์และการแปลผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
Mdn	แทน ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน
Mdn _{diff}	แทน ค่ามัธยฐานความแตกต่างของพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน
Q.D.	แทน ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน
Q.D. _{diff}	แทน ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ความแตกต่างของพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน
U.	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของแมน-วิทนี
T	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของวิลคอกซัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมในการกำหนัดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกำหนัดแสดงออก ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนก่อนและหลังที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

กลุ่มทดลอง	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	8	31	1	0**
หลังการทดลอง	8	7	1.5	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 1 ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้น

2. เปรียบเทียบผลต่างพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงเปรียบเทียบผลต่างพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

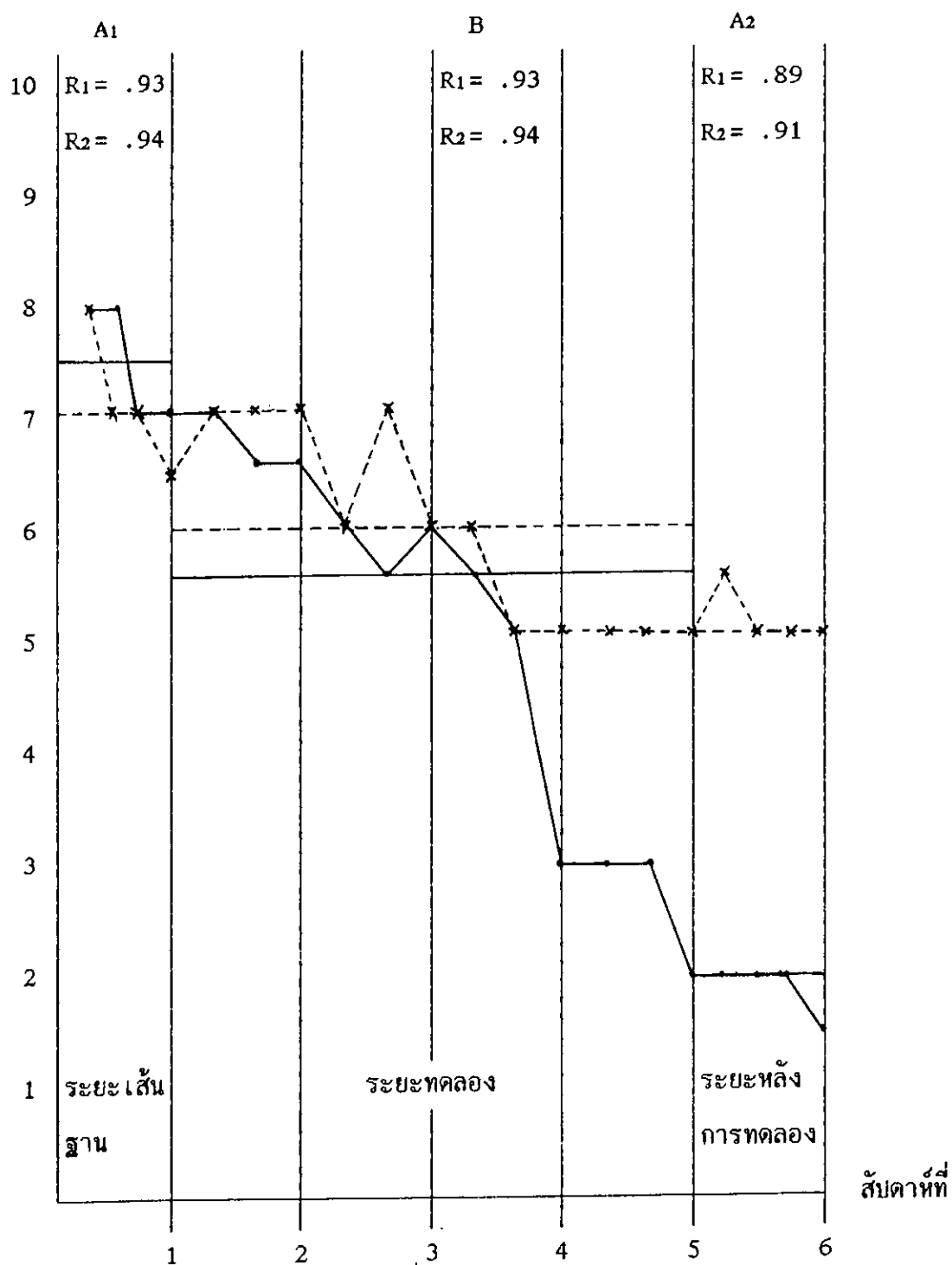
กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn _{diff}	Q.D. _{diff}	U
กลุ่มทดลอง	8	22.5	2.5	0 ⁰⁰
กลุ่มควบคุม	8	8.5	2.0	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

3. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ผลการวิเคราะห์ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ระยะเส้นฐานพฤติกรรม ระยะที่ 2 ระยะทดลอง ระยะที่ 3 ระยะหลังการทดลอง ปรากฏผลดังแสดงในภาพประกอบ 2

- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองในแต่ละช่วง
- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละช่วง
- R1 ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของกลุ่มทดลอง
- R2 ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของกลุ่มควบคุม

ภาพประกอบ 2 ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมในแต่ละระยะ

จากภาพประกอบ 2 จะเห็นได้ว่า ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกาแสดงออกในระยะ เส้นฐานและระยะทดลอง ลดลงจาก 7.5 เป็น 5.5 และค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนในระยะทดลองลดลงจาก 5.5 เป็น 2 ในระยะติดตามผล แสดงว่าวิธีการฝึกพฤติกรรมกาแสดงออก ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มขึ้น

สำหรับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกาแสดงออกนั้น ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนในระยะ เส้นฐานพฤติกรรมและระยะทดลองลดลงจาก 7.0 เป็น 6.0 และค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนในระยะทดลองจาก 6.0 เป็น 5.0 ในระยะติดตามผล แสดงว่า การไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกาแสดงออก ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ทั้ง 3 ระยะ ภายหลังการทดลองการฝึกพฤติกรรมกาแสดงออกและ ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกาแสดงออก ปรากฏว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียน เพิ่มขึ้นมากกว่าระยะเส้นฐาน อย่างไรก็ตาม ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองลดลงมากกว่าค่ามัธยฐานของนักเรียนกลุ่มควบคุม แสดงว่า การได้รับการฝึกพฤติกรรมกาแสดงออก ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่าการไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกาแสดงออก

เมื่อเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทั้ง 3 ระยะ ภายหลังการทดลองการฝึกพฤติกรรมกาแสดงออกและ ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกาแสดงออก อย่างไรก็ตามค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองลดลงมากกว่าค่ามัธยฐานของนักเรียนกลุ่มควบคุม แสดงว่า การได้รับการฝึกพฤติกรรมกาแสดงออก ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่าการไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกาแสดงออก

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกและนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนดีขึ้นหลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 20 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิวัฒนาการพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนโดยการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
2. แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
3. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน เพื่อหาดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตเป็นเวลา 2 สัปดาห์ จนได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตเท่ากับ .94

2. ขั้นตอนการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยฝึกพฤติกรรมการแสดงออกแก่นักเรียนกลุ่มทดลองตามโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก การทดลองครั้งนี้เป็นการทดลองแบบ ABA (ABA DESIGN) โดยแบ่งการทดลองเป็น 3 ระยะ คือ

2.1 ระยะที่ 1 เป็นระยะเสถียรพฤติกรรม (A1) ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นเวลา 1 สัปดาห์ เริ่มสัปดาห์ที่ 1 สัปดาห์ละ 4 ครั้ง รวม 4 วัน ตั้งแต่วันที่ 18 กรกฎาคม 2540 ถึงวันที่ 25 กรกฎาคม 2540 ในการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กระทำในสภาพการเรียนการสอนปกติในชั่วโมงวิชาภาษาไทย วันพุธ พฤหัสบดี และศุกร์ เวลา 09.30 - 10.30 น. และเวลา 12.30 - 13.20 น. จะสลับเวลากันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ เมื่อหมดเวลาการสังเกตแล้ว ผู้วิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนมาหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องกับผู้ช่วยวิจัย ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เท่ากับ 0.93 และ 0.94 ตามลำดับ ผู้วิจัยนำคะแนนพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละคนมาเขียนกราฟ เพื่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของผู้รับการทดลองแต่ละคน

2.2 ระยะที่ 2 เป็นระยะทดลอง (B) ทำการทดลอง 4 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 2 - 5) สัปดาห์ละ 3 ครั้ง รวม 12 วัน ตั้งแต่วันที่ 28 กรกฎาคม 2540 ถึงวันที่ 25 สิงหาคม 2540 ในระหว่างเวลา 15.40 - 16.30 น. วันจันทร์ พุธ ศุกร์ โดยผู้วิจัยและ

ผู้ช่วยวิจัยสังเกตพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนในวันอังคาร พฤหัสบดี และวันจันทร์ เวลา 09.30 - 10.20 น. และเวลา 12.30 - 13.20 น. เมื่อหมดเวลาการสังเกตแต่ละครั้ง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกมาหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องเท่ากับ .93 และ .94 ตามลำดับ ผู้ช่วยวิจัยจะแนบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนมาเขียนกราฟ เพื่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

2.3 ระยะที่ 3 เป็นระยะหลังการทดลอง (A2) ใช้เวลา 1 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 6) สัปดาห์ละ 4 ครั้ง รวม 4 วัน ตั้งแต่วันที่ 26 สิงหาคม 2540 ถึงวันที่ 1 กันยายน 2540 เพื่อติดตามผลการทดลองพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ผู้ช่วยวิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในช่วงเวลา 09.30 - 10.20 น. และเวลา 12.30 - 13.20 น. สลับกัน ผู้ช่วยวิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนมาหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง ซึ่งได้เท่ากับ .89 และ .91 ตามลำดับ

3. ภายหลังการทดลองผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 นำผลการสังเกตจากแบบบันทึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะ เส้นฐานและระยะหลังการทดลองมาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

3.2 เสนอข้อมูลด้วยกราฟเส้น

วิธีจัดการกับข้อมูล

หลังจากได้คะแนนจากการสังเกตแล้ว นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติต่อไปนี้

๑. เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมแสดงออก โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon's Matched Pairs Signed-Ranks Test)
2. เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกกับนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก โดยใช้แบบทดสอบของแมน-วิทนี (The Mann-Whitney U Test)
3. ใช้คะแนนดิบของแต่ละกลุ่มเขียนกราฟ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนตั้งแต่ระยะ เส้นฐาน ระยะทดลองและระยะหลังการทดลอง

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นหลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้า เรื่องผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 เนื่องจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเป็นวิธีการที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกเรียนรู้วิธีการพูดหน้าชั้นเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมทั้งภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ ซึ่งในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกแต่ละครั้งผู้วิจัยจะอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึก ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการดำเนินการฝึก ซึ่งได้แก่ การใช้บทบาทสมมติ การใช้เทคนิคแม่แบบ การให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งทำให้นักเรียนได้เรียนรู้แนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมตนเอง นักเรียนมีโอกาสดูปฏิบัติ การใช้แรงเสริมทางสังคมคือจะชมเชยเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมในการพูดขณะฝึกได้อย่างเหมาะสม ในระหว่างฝึกนักเรียนมีโอกาสดูวิเคราะห์ อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิกที่เข้าร่วมการทดลอง นอกจากนี้นักเรียนยังมีโอกาสซ้อมพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนทั้งที่โรงเรียนและซ้อมเป็นการเล่น และจากการสังเกต รวมทั้งผลการสังเกตจากแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนทั้ง 3 ระยะ คือ ระยะเส้นฐานพฤติกรรม ระยะทดลองและระยะหลังการทดลอง พบว่า ภายหลังจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้น อันดับ 1 คือไม่สบสายตาผู้ฟังโดยมองไปทางอื่น อันดับ 2 คือออกไปพูดหน้าชั้นช้ากว่าที่ควรจะเป็น อันดับ 3 คือ กระวนกระวายเดินไปมา

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของ พาฟลอฟ (สุรจิตต์ แสงอรุณ, 2529 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Pavlov. n.d.) ซึ่งได้อธิบายถึงทฤษฎีการเรียนรู้ว่า

พฤติกรรมเกิดขึ้นเพราะมีสิ่งเร้าและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเพราะสิ่งเร้าหนึ่ง ๆ อาจเกิดขึ้นได้อีก โดยใช้สิ่งเร้าที่ทำให้เกิดพฤติกรรมนั้น ทั้งนี้เนื่องจากพาฟลอฟค้นพบลักษณะบางอย่างในระบบประสาทที่ทำให้มนุษย์และสัตว์สามารถปรับพฤติกรรมของตนอย่างเหมาะสมตามเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อม และยังสอดคล้องกับวิลค์และโคปลาน (Wilk and Coplan, 1977 : 460) ซึ่งให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกว่า เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ และเป็นการเพิ่มความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนทั้งมีผลทั้งระยะสั้นและระยะยาวต่อการเพิ่มระดับความตระหนักรู้ในตนเอง และความเคารพนับถือตนเองและผู้อื่น รวมทั้งยังสอดคล้องกับแนวความคิดของวัลลภ นิยมโนธรรม (2528 : 76) ที่กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก คือ การฝึกความรู้สึกให้เป็นอิสระ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการกระทำที่เป็นลักษณะเปิดเผย ตรงไปตรงมา จริงใจ และผลของการฝึกทำให้ผู้ที่ได้รับการฝึกสามารถแสดงความรู้สึกออกมาได้อย่างเหมาะสม ถูกกาลเทศะ

และผลจากการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์ ลีลา (2535 : 56) ที่ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอสามโก้ จังหวัดอุทัยธานี ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก มีการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจง รุ่งอารีย์ (2538 : 53) ที่ศึกษาพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองใหญ่ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก มีการอภิปรายกลุ่มดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราวุธ ทวีลาภ (2539 : 54) ที่ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านเคารพธรรมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้น มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีโอกาสฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ได้ฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้งภาษาท่าทางและภาษากายตามโปรแกรมการฝึก ซึ่งผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการฝึก อธิบายเทคนิคการฝึกและได้ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการฝึก โดยผู้วิจัยได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียน

แสดงออกว่าเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของตัวแบบที่เหมาะสมและร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบ และฝึกปฏิบัติตามตัวแบบ รวมทั้งได้มีโอกาสแสดงบทบาทสมมติของการพูดหน้าชั้นเรียนตามสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนด ได้ฝึกซ้อมพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสมทั้งด้านภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ ได้รับการเสริมแรงทางบวกเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสมและยังได้นำสิ่งที่เรียนรู้จากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการทำงาน เพื่อให้มีประสบการณ์มากขึ้น และจากการที่นักเรียนได้ฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ทำให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน กระตือรือร้น สนใจและพึงพอใจในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก ทำให้มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอารีย์ ลิลา (2535 : 64) ที่ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอสานัก จังหวัดอุทัยธานี ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกสามารถสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนได้ดีขึ้นกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกสามารถพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ดีขึ้นได้ จึงควรนำวิธีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกไปใช้พัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อไป
2. ในการนำวิธีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกไปใช้ ผู้ฝึกจะต้องศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนควรได้รับการฝึกเกี่ยวกับวิธีดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจและมีความชำนาญก่อนนำไปใช้
3. ควรมีการติดตามผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกภายหลังการทดลองเป็นระยะเวลา 3 เดือนหรือ 6 เดือน เพื่อศึกษาความคงทนของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน

ข. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทดลองใช้วิธีการอื่น เพื่อพัฒนาพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน เช่น การควบคุมตนเอง การให้การเสริมแรงแบบต่อเนื่อง เป็นต้น
2. ควรศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอื่น ๆ เช่น การอภิปรายในห้องเรียน การปรับตัวในกลุ่มเพื่อน การสื่อสารกับกลุ่มเพื่อน เป็นต้น
3. ควรนำวิธีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนไปใช้กับนักเรียนระดับอื่นที่มีพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนยังไม่เหมาะสม เช่น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 5 เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล การกุศล. "การพูดเพื่อประสิทธิผล," เอกสารประกอบการสอนภาษาไทย 201.
พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2521.
- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. การศึกษาคคลเป็นรายกรณี. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527.
- กัญจะนา พุ่มมาลา. การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการใช้แรงเสริมทางสังคม
ที่มีต่อความกล้าในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
ปราจีนกัลยาณี จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- จันทร์ฉาย พัทธศิริกุล. ผลการจัดโปรแกรมการฝึกความกล้าแสดงออกต่อความรู้สึกเห็นคุณค่า
ในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- ทัศนีย์ ทานตวนิช. "วาทการ," เอกสารคำสอนวิชาภาษาไทย 103. ชลบุรี :
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2529.
- ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. พูดได้พูดเป็น. กรุงเทพฯ : ก้องหล้า, 2525.
- นพดล จันทร์เพ็ญ. การใช้ภาษาไทย. ชลบุรี : คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2531.
- นิพนธ์ ศศิธร. หลักการพูดต่อชุมชน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- นิภา ศรีไพโรจน์. สถิติอนพาราเมตริก. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.
- บรรจง รุ่งอารีย์. ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่มีต่อการอภิปรายกลุ่มของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- ประสงค์ ราชณสุข. การพูดเพื่อประสิทธิผล. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

ผดุง อารยะวิญญู. เอกสารคำสอนวิชาศึกษานิเทศ 531. วิธีสอนพูด. กรุงเทพฯ :

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย,
2536.

พรรณราย ทรัพย์ประภา. "การฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก,"

วารสารแนะแนว. 15(76) : 9 - 30 ; สิงหาคม - กันยายน 2524.

พรทิพย์ ทรัพย์สิน. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2532. อัดสำเนา.

เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้น
เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุทิศโพธิ์ชัยชุมพล จังหวัดชัยนาท.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527. อัดสำเนา.

ไพโรพรรณ ไชยสุวรรณ. ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่
เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม
กรุงเทพมหานคร. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

ยุพา สุภากุล. การสื่อความ. โครงการตำราคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2521.

ยุพิน กองธรรม. ผลการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมในการแสดงออกเพื่อลด
พฤติกรรมความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

หลุย จำปาเทศ. จิตวิทยาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

- รังสรรค์ เพ็งชู. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกกับนักเรียนหญิงวัยรุ่นโดยวิธีจัดการให้
คำปรึกษาเชิงพฤติกรรม. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
- ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- ละเอียด ชูประยูร และคนอื่น ๆ. "การศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกในผู้ร่วมทีมจิตเวช,"
วารสารจิตวิทยาคลินิก. 9(1) : 7 - 8 ; เมษายน 2521.
- วังก์ตร ภูพันธ์ศรี. ผลของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการ
เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักศึกษาหญิง. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- วรรณ โสมประยูร. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- วรายุทธ ทวีลาภ. การเปรียบเทียบผลของการศึกษาพฤติกรรมแสดงออกและการควบคุม
ตนเองที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านจรรยาบรรณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- วัฒนา พันธเมฆา. องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
- มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- วัลลภ ปิยะมโนธรรม. เทคนิคการรักษาโรคประสาทด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ : เปียร์บุ๊ค
- พับลิชเชอร์, 2528.
- วิชาการ, กรม. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2531).
กรุงเทพฯ : ศุภสภา, 2532.
- วิภา มีสวัสดิ์. การศึกษาผลของวิธีการกำจัดความรู้สึกอ่อนไหวอย่างเป็นระบบในการลด
ความรู้สึกกลัวในการพูดหน้าชั้นเรียนของนิสิต มศว ประสานมิตร. ปรินิพนธ์
- กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
อัดสำเนา.
- วิไล ไชยปรณ์. ผลของการฝึกอบรมพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก
ของนักศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก. ปรินิพนธ์
- กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

สนธิ ตั้งทวี. การใช้ภาษาภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

สุรจิตต์ แสงอรุณ. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหัวเสือบุดแจ่มเนียมนิล จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

สุจิตรา พรหมนุชาธิป. พฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

อรรธรรม บิลันธน์โอวาท. เราจะจัดการกับความกลัวในการสื่อสารหรือการประหม่าเวทีได้อย่างไร. เอกสารประกอบการฝึกอบรมเรื่องการพูดให้สัมฤทธิ์ผล แผนกวิชาอาชีวศึกษา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

อัศรา บุญทิพย์. การใช้ภาษา. กรุงเทพฯ : ชเนศวรการพิมพ์, 2525.

อัมพร แก้วสุวรรณ. วิชาการพูด. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2522.

อารีย์ ลีลา. ผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนารอบ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

อัมใจ พุทธนุรัตน์. ผลของการผ่อนคลายความเครียดแบบจิตกลุมกาย ต่อความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

เอี่ยมจิต ดิสรี่แก้ว. ผลของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพและความวิตกกังวลของนักเรียนหญิง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.

- Alberti, Robert E. and Michael L. Emmons. A Guide to Assertive Living : Your Perfect Right. 4th ed. California ; San Luis Obispo Impact, 1982.
- Bower, Sharon Anthony and Gordon H. Bower. Assething Yourself : A Practical Guide for Positive Change. Massachusetts : Addison Weslly Publishing Company, 1976.
- Foder, Iris Goldstion. "The Treatment of Communication Problems with Assertiveness Training," In Handbook of Behavioral Interventions : A Clinical Guide. New York : John Wiley and Sons, Inc., 1980.
- Morris, J. "Fear Reduction Methods," Helping People Change. F. Kanfer and A. Goldstein ed. New York : Pergamon Press, 1975.
- Wilk, Carole and Virginia Coplan. "Assertive Training as Confidence Building Technique," Personnel and Guiduance Journal. 55 ; April, 1977.
- Wolpe, Joseph. The Practice of Behavior Therapy. 2nd ed. New York : Pergamon Press, 1973.

ກາລະພັນ

ภาคผนวก ก.

แบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

แบบประเมินพฤติกรรมกำรพุดหน้าชั้นเรียน

ผู้ประเมิน.....เป็นอาจารย์สอนวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้ถูกประเมิน.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง

พฤติกรรมกำรพุดหน้าชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่เหมาะสมที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ขณะออกไปพุดหน้าชั้นเรียนในวิชาภาษาไทย โดยแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ชัดเจนซึ่ง แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ภาษาท่าทางและภาษาล้อยคำ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ภาษาท่าทาง ได้แก่
 - 1.1 มือไม่สั่น
 - 1.2 สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปที่อื่น เช่น ไม่มองพื้น ไม่มองออกไปนอกห้อง
 - 1.3 ไม่กระวนกระวายเดินไปเดินมา
 - 1.4 ไม่ออกไปพุดหน้าชั้นช้ากว่าที่ควรจะเป็น
2. ภาษาล้อยคำ ได้แก่
 - 2.1 ไม่พุดตะกุกตะกัก
 - 2.2 ไม่หยุดพุดกลางคัน
 - 2.3 พุดเสียงไม่สั่น
 - 2.4 จังหวะการพุดไม่เร็วเกินไป
 - 2.5 จังหวะการพุดไม่ช้าเกินไป

โปรดกาเครื่องหมาย / เพื่อระบุน้ำหนักพฤติกรรมกำรแสดงออกในการพุดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียนแต่ละคนในช่องที่มีพฤติกรรมแต่ละด้านกำกับอยู่ สำหรับความหมายของแต่ละด้านมี ดังนี้

5	หมายถึง แสดงพฤติกรรม	มากที่สุด
4	หมายถึง แสดงพฤติกรรม	มาก
3	หมายถึง แสดงพฤติกรรม	ปานกลาง
2	หมายถึง แสดงพฤติกรรม	น้อย
1	หมายถึง แสดงพฤติกรรม	น้อยที่สุด

แบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ผู้ถูกประเมิน.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วันที่.....กรกฎาคม 2540

.....ผู้ประเมิน

พฤติกรรมที่ต้องสังเกต	พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมา	ความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น				
		5	4	3	2	1
1. ภาษาท่าทาง	- มือสั่น - ไม่สบสายตามักหันโดยมองไปที่อื่น เช่น มองพื้น มองออกไปนอกห้อง - กระวนกระวายเดินไปเดินมา - ออกไปพูดหน้าชั้นซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น					
2. ภาษาถ้อยคำ	- พูดตะกุกตะกัก - หยุดพูดกลางคัน - พูดเสียงสั้น - จังหวะการพูดเร็วเกินไป - จังหวะการพูดช้าเกินไป					
รวม						

แบบบันทึกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนสำหรับผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ครั้งที่.....

ชั้น ป.6

วิชา.....

วันที่.....

ผู้สังเกต.....

พฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่เหมาะสมที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียน
ขณะออกไปพูดหน้าชั้นเรียนในวิชาภาษาไทย โดยแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ชัดเจน
ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ภาษาท่าทางและภาษาด้อยคำ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ภาษาท่าทาง ได้แก่
 - 1.1 มือไม่สั่น
 - 1.2 สบสายตามักผู้ฟังโดยไม่มองไปที่อื่น เช่น ไม่มองพื้น ไม่มองออกไปนอกห้อง
 - 1.3 ไม่กระวนกระวายเดินไปเดินมา
 - 1.4 ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นช้ากว่าที่ควรจะเป็น
2. ภาษาด้อยคำ ได้แก่
 - 2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก
 - 2.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน
 - 2.3 พูดเสียงไม่สั่น
 - 2.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
 - 2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

หมายเหตุ การสังเกตใช้เวลา 50 นาที โดยแบ่งสังเกตคนละ 5 นาที มีเกณฑ์การบันทึก ดังนี้

- 1 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการพูดหน้าชั้นเรียน
- 0 หมายถึง นักเรียนไม่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการพูดหน้าชั้นเรียน

แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ครั้งที่.....

วิชา.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ช่วงเวลา.....

เวลา.....

นักเรียน คนที่	เวลา	การพูดหน้าชั้นเรียน								รวม	
		ภาษาท่าทาง				ภาษาถ้อยคำ					
		มือ สั่น	ไม่สบ สายตา ผู้ฟัง	กระวน กระวาย	ออก ไปพูด ช้ากว่า ที่ควร	พูด ตะกุก ตะกัก	หยุด พูด กลาง คัน	พูด เสียง สั่น	จังหวะ พูดเร็ว เกินไป		จังหวะ พูดช้า เกินไป
		1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											

หมายเหตุ

1. พูดคนละ 5 นาที
2. จับฉลากในการออกไปพูดหน้าชั้นเรียน

.....ผู้สังเกต

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1.	ปฐมนิเทศ 28 ก.ค. 40	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนในกลุ่ม 2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ในการฝึกการแสดงออก 3. เพื่อให้นักเรียนทราบวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ในการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน 4. เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมที่จะฝึกการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน	1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกม "อาหารจานโปรด" เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนในกลุ่ม 3. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนกลุ่มทดลองจำนวน 8 คน ทราบวัตถุประสงค์ของการฝึกการแสดงเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน 4. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับเทคนิคที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมแสดงออก 5. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปประโยชน์ที่ได้จากการเข้ากลุ่มครั้งนี้ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			6. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามพร้อมทั้งนัดหมายสถานที่ วัน เวลาที่จะทำการทดลองครั้งแรกจนถึงสิ้นสุดการทดลอง
2.	พฤติกรรมกำพุดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่น 30 ก.ค. 40	1. เพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติในการฝึกพฤติกรรมกำพุดแสดงออก 2. เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกการแสดงออกในการกำพุดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ - มือไม้สั่น	<u>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</u> 1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกำพุดแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมกำพุดหน้าชั้นเรียน 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมกำพุดแสดงออกในการกำพุดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่นที่นักเรียนเคยประสบมา พร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น 3. ผู้วิจัยติดตามผลการเข้ากลุ่มครั้งที่แล้วโดยทบทวนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่ถือปฏิบัติในการฝึกพฤติกรรมกำพุดแสดงออก

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่น ซึ่งเทคนิคในการฝึกครั้งนี้ คือ เทคนิคการให้คำแนะนำและ เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ</u> ผู้วิจัยเตรียมแผนภูมิเกี่ยวกับการคลายเครียด ซึ่งจะ เป็นวิธีที่จะช่วยให้นักเรียนมือไม้สั่น <u>ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสดง</u> 2.1 การอ่านเครื่อง ผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม้สั่นว่ามีความสำคัญอย่างไร

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.2 ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับวิธีการคลายเครียดก่อนที่จะออกไปพูดหน้าชั้นเรียนจากนั้นจึงสาธิตให้นักเรียนดูพร้อมทั้งให้นักเรียนทำตาม 2.3 ให้นักเรียนฝึกวิธีการคลายเครียดก่อนที่จะออกไปพูดหน้าชั้นเรียน <u>ขั้นตอนที่ 3</u> <u>ขั้นสรุป</u> 3.1 ผู้วิจัยให้หัวเรื่องฝึกปฏิบัติการพูดหน้าชั้นเรียน 3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคการให้คำแนะนำและการคลายเครียด จากนั้นผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม <u>ขั้นที่ 3</u> <u>ขั้นสรุป</u> 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดเห็นจากการใช้วิธีการคลายเครียดก่อนที่จะออกไปพูดหน้าชั้นเรียน

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก พฤติกรรมการแสดง ออกในการพูดหน้าชั้น เรียนเกี่ยวกับภาษา ท่าทางคือ มือไม่สั่น เพิ่มเติม
3. 1 ส.ค. 40	พฤติกรรม การพูด หน้าชั้นเรียนด้าน ภาษาท่าทาง คือ สบสายตามักผู้ฟังไม่ มองไปทางใดทาง หนึ่งตลอดเวลา	1. เพื่อติดตามผลการฝึก พฤติกรรม การพูดหน้าชั้น เรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น ที่ผู้วิจัยมอบ หมายให้นักเรียนได้ไป ฝึกเพิ่มเติม 2. เพื่อให้ให้นักเรียนฝึก พฤติกรรม การแสดงออกใน การพูดหน้าชั้นเรียนด้าน ภาษาท่าทาง คือ สบสาย ตามักผู้ฟังโดยไม่มองไปทาง ใดทางหนึ่งตลอดเวลา	ขั้นที่ 1 ขั้นนำ 1. ผู้วิจัยอธิบาย วัตถุประสงค์ของการ ฝึกพฤติกรรม การแสดง ออกในการพูดหน้าชั้น เรียนด้านการท่าทาง คือ สบสายตามักผู้ฟังโดยไม่ มองไปทางใดทางหนึ่ง ตลอดเวลา 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่า ประสบการณ์เกี่ยวกับ พฤติกรรม การแสดง ออกในการพูดหน้าชั้น เรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตามักผู้ฟังโดยไม่ มองไปทางใดทาง หนึ่งตลอดเวลา พร้อม ทั้งแสดงความคิดเห็น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. ผู้วิจัยติดตามผลที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน โดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ <u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนรู้วิธีแสดงของพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ - สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคการให้การแนะนำ, เทคนิคการเสริมแรงทางบวก และการให้การบ้าน มีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ</u> ผู้วิจัยเตรียมแผนภูมิเกี่ยวกับตำแหน่งการบังคับสบสายตา คือ บน -> กลาง, ล่าง -> กลาง ซ้าย -> กลาง, ขวา -> กลาง ขวบน -> กลาง, ขวาล่าง -> กลาง ซ้ายบน -> กลาง, ซ้ายล่าง -> กลาง

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นตอนที่ 2</u> <u>ชั้นแสดง</u> 2.1 ผู้วิจัยสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรม การแสดงออก ไปการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตามองผู้ฟังไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ว่ามีความสำคัญอย่างไร 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกมองตามแผนภูมิที่กำหนดไว้ <u>ขั้นตอนที่ 3</u> <u>ขั้นสรุป</u> 3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนบอกความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกมองตามตำแหน่งในแผนภูมิ 3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนวิธีการคลายเครียด 3.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียน

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ชั้นที่ 3 ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกปฏิบัติการการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาคือ ผู้ฟัง โดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกปฏิบัติการการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาคือ ผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลาเป็นการบ้าน

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
4. 4 ส.ค. 40	พฤติกรรมกำพุด หน้าชั้นเรียนด้าน ภาษาท่าทาง คือ สบสายตาคู่ฟัง โดย ไม่มองไปทางใด ทางหนึ่งตลอด เวลา, ไม่แสดง อาการกระวน กระวาย	1. เพื่อติดตามผลการฝึก พฤติกรรมกำพุดหน้าชั้น เรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น, สบสายตาคู่ฟัง โดยไม่มองไปทางใดทาง หนึ่งตลอดเวลา 2. เพื่อให้นักเรียนฝึก พฤติกรรมกำพุดแสดงออกใน การพุดหน้าชั้นเรียนด้าน ภาษาท่าทาง คือ สบสาย ตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทาง ใดทางหนึ่งตลอดเวลา, ไม่แสดงอาการกระวน กระวาย	ชั้นที่ 1 ชั้นนำ 1. ผู้วิจัยทบทวน วัตถุประสงค์ของการ ฝึกพฤติกรรมกำพุดแสดง ออกในการพุดหน้าชั้น เรียนด้านภาษาท่าทาง มือไม่สั่น สบสายตา คู่ฟังโดยไม่มองไปทาง ใดทางหนึ่งตลอด เวลา, ไม่แสดง อาการกระวนกระวาย 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่า ประสบการณ์เกี่ยวกับ พฤติกรรมกำพุดแสดง ออกในการพุดหน้าชั้น เรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น, สบสาย ตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทาง ใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวน กระวายพร้อมทั้งแสดง ความคิดเห็น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. ผู้วิจัยติดตามผลที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ <u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ - สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา - ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคการจับทบาทสมมติ, เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ, เทคนิคการเสริมแรงทางบวก

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นตอนที่ 1</u> <u>ขั้นเตรียมการ</u> ผู้วิจัยสร้างบทบาทสมมติตามสถานการณ์ "พฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่น, สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา, ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย <u>ขั้นตอนที่ 2</u> <u>ขั้นแสดง</u> ก. การอ่านเครื่อง ผู้วิจัย สันทนซักถามนักเรียน เกี่ยวกับพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่น กับสบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวายว่ามีความสำคัญอย่างไร ข. <u>ขั้นเลือกผู้แสดง</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง (ถ้าไม่มีอาสาสมัคร ผู้วิจัยจะใช้วิธีสุ่มหยิบชื่อนักเรียนขึ้นมา)

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ค. การจัดการการแสดง ผู้วิจัยแจกเอกสาร บทบาทสมมติให้ นักเรียนอาสาสมัคร อ่านเพื่อจัดการให้ เหมาะสม ง. จัดเตรียมผู้สังเกต การณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียน ที่ไม่ได้แสดงบทบาท สมมติเป็นผู้สังเกต การณ์ และบันทึก พฤติกรรมของผู้แสดง และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่าง แสดง จ. การแสดง ผู้วิจัยให้ นักเรียนอาสาสมัคร แสดงบทบาทสมมติที่ ตนได้รับ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นตอนที่ 3</u> <u>ขั้นวิเคราะห์</u> และอภิปรายผลการแสดง หลังจากแสดงจบ ผู้วิจัย ให้นักเรียนที่เป็นผู้แสดงและ ผู้สังเกตการณ์ อภิปรายร่วม กันเกี่ยวกับการแสดงของ แต่ละคนว่ามีความสำคัญ อย่างไร โดยไปมุ่งเน้นว่า เป็นใคร แสดงดีหรือไม่ดี และการแสดงนี้มีประโยชน์ กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด ในระหว่างการวิเคราะห์ และอภิปรายผลการแสดง ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่อไปนี้ ประกอบได้แก่ การฝึกซ้อม พฤติกรรม, การให้แรง เสริมทางบวก

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ขั้นตอนที่ 4 <u>ชั้นแสดงเพิ่มเติม</u> ผู้วิจัย ให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมการแสดงออก ในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่น, สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา, ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย ผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และฝึกซ้อมพฤติกรรมให้นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ขั้นตอนที่ 5 <u>ชั้นแลก</u> เปลี่ยนประสบการณ์และสรุป ผู้วิจัย ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันและสรุปข้อคิด ประโยชน์ที่ได้จากการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</u> 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น, สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา, ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาคู่ฟังโดยมือไม่สั่น สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา, ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
5. 4 ส.ค. 40	พฤติกรรมกำรพุด หน้าชั้นเรียนด้าน ภาษาทำทาง คือ - ไม่ออกไปพุดหน้า ชั้นช้กว่าที่ควรจะเป็น	1. เพื่อติดตามผลการฝึก พฤติกรรมกำรฝึกพุดหน้าชั้น เรียนด้านภาษาทำทาง คือ - มือไม่สั่น - สบสายตาคู่พ้งโดยไม่ มองไปทางใดทางหนึ่ง ตลอดเวลา - ไม่แสดงอาการกระวน กระวาย 2. เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกการ แสดงออกพฤติกรรมใน การพุดหน้าชั้นเรียนด้าน ภาษาทำทาง คือ - ไม่ออกไปพุดหน้าชั้น ช้กว่าที่ควรจะเป็น	ชั้นที่ 1 ขั้นนำ
			1. ผู้วิจัยอธิบาย วัตถุประสงค์ของการ ฝึกพฤติกรรมกำรแสดง ออกในการพุดหน้าชั้น เรียนด้านภาษาทำทาง คือ ไม่ออกไปพุดหน้า ชั้นเรียนช้กว่าที่ควร จะเป็น 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่า ประสบการณ์เกี่ยวกับ พฤติกรรมในการพุด หน้าชั้นเรียนด้านภาษา ทำทาง คือ ไม่ออกไป พุดหน้าชั้นเรียนช้กว่า ที่ควรจะเป็น ที่ นักเรียนเคยประสบมา พร้อมทั้งให้นักเรียน แสดงความคิดเห็น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเป็นการบ้าน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น และผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ <u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นอ้างว่าที่ควรจะเป็น เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคการให้คำแนะนำ, เทคนิคการฝึกซ้อมพฤติกรรม, เทคนิคการเสริมแรงทางบวก และเทคนิคการมอบหมายให้ไปฝึกเพิ่มเติมซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นฝึก</u> 1. ผู้วิจัยทบทวนการแสดงออกในการพัฒนาการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสมและวิธีการที่จะช่วยให้มีการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2. ให้นักเรียนออกไปฝึกพูดหน้าชั้นเรียน <u>ขั้นตอนที่ 2</u> <u>ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลในการฝึก</u> หลังการฝึกผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันวิจารณ์เพื่อน ๆ แต่ละคนและผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้การเสริมแรงทางบวก ประกอบด้วย <u>ขั้นที่ 3</u> <u>ขั้นสรุป</u> 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนช้ากว่าที่ควรจะเป็น 2. ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการฝึกภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น สบสายตาคู่ฟังไม่มองไปที่ใดที่หนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย และไม่ออกไปพูดหน้าชั้นช้ากว่าที่ควรจะเป็น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. ให้นักเรียนกลับไปฝึก พฤติกรรมการพูดหน้า ชั้นเรียน ด้านภาษา ท่าทาง เพิ่มเติมที่ บ้าน
6. 5 ส.ค. 40	- พฤติกรรมการพูด หน้าชั้นเรียนด้าน ภาษาถ้อยคำ : ไม่ พูดตะกุกตะกัก	1. เพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ นักเรียนที่ต้องปฏิบัติในการ ฝึกพฤติกรรมการแสดงออก 2. เพื่อให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูด หน้าชั้นเรียนด้านภาษา ถ้อยคำ คือ - ไม่พูดตะกุกตะกัก	<u>ขั้นที่ 1</u> <u>ขั้นนำ</u> 1. ผู้วิจัยทบทวน วัตถุประสงค์ของการ ฝึกพฤติกรรมการแสดง ออกในการพูดหน้าชั้น เรียนอีกครั้ง 2. ผู้วิจัยให้นักเรียน ทบทวนการฝึก พฤติกรรมการแสดง ออกในการพูดหน้าชั้น เรียน ด้านภาษา ท่าทาง และประโยชน์ ที่ได้รับ 1. ผู้วิจัยทบทวน วัตถุประสงค์ของการ ฝึกพฤติกรรมการแสดง ออกในการพูดหน้าชั้น เรียนอีกครั้ง 2. ผู้วิจัยให้นักเรียน ทบทวนการฝึก พฤติกรรมการแสดง ออกในการพูดหน้าชั้น เรียน ด้านภาษา ท่าทาง และประโยชน์ ที่ได้รับ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนทางด้านภาษาอ้อยคำที่ไม่พูดตะกุกตะกัก พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น <u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยดำเนินการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาอ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้ คือ เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาอ้อยคำคือ ไปพูดตะกุกตะกักว่าเป็นอย่างไร <u>ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ</u>

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบ จริงเรื่องที่แม่แบบใช้ ในการพูดครั้งนี้คือ นิทานเรื่อง "พระราชทานผุ" โดยใช้เวลา 5 นาที และให้นักเรียน สังเกตพฤติกรรม แม่แบบ 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียน ร่วมกันอภิปรายแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ตัวแบบตามหัวข้อที่ ผู้วิจัยกำหนด ใน ระหว่างที่นักเรียน อภิปรายและแสดง ความคิดเห็น ผู้วิจัย ใช้เทคนิคการให้ คำแนะนำ และการ ให้ข้อมูลย้อนกลับ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียน เลียนแบบพฤติกรรม ของตัวแบบทางบวก และแสดงความ คิดเห็น ความรู้สึก เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ นักเรียนจะ เลียนแบบ ผู้วิจัยให้แรงเสริม ทางบวกแก่นักเรียน ที่แสดงพฤติกรรมใน การพูดหน้าชั้นเรียน ได้อย่างถูกต้อง ส่วน นักเรียนที่ดูตัวแบบ แล้ว ยังแสดง พฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยก็จะให้ฝึกซ้อม พฤติกรรมที่เลียนแบบ อีกครั้ง และให้การ เสริมแรงทางบวก หลังจากที่นักเรียน แสดงพฤติกรรมได้ดี ขึ้น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นตอนที่ 3</u> ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้จากเทคนิค แม่แบบ จากนั้นผู้วิจัยสรุป เพิ่มเติม <u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นสรุป - นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิด เห็นจากการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในการพูด หน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษา ถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุก ตะกัก และผู้วิจัยสรุปเพิ่ม เติม - ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกการ แสดงออกในการพูดหน้าชั้น เรียน เกี่ยวกับภาษา ถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุก ตะกัก เพิ่มเติม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7. 11 ส.ค. 40	พฤติกรรมกรพูด หน้าชั้นเรียนด้าน ภาษาถ้อยคำ : ไม่ หยุดพูดกลางคัน	1. เพื่อติดตามผลการฝึก พฤติกรรมกรพูดหน้าชั้น เรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก ที่ผู้วิจัย มอบหมายให้นักเรียนไปฝึก เพิ่มเติม 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการ แสดงออกพฤติกรรมในการ พูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษา ถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูด กลางคัน	ชั้นที่ 1 ชั้นนำ 1. ผู้วิจัยอธิบาย วัตถุประสงค์ของการ ฝึกพฤติกรรมกรแสดง ออกในการพูดหน้าชั้น เรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่า ประสบการณ์เกี่ยวกับ พฤติกรรมในการพูด หน้าชั้นเรียนด้านภาษา ถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูด กลางคัน ที่นักเรียน เคยประสบมา พร้อม ทั้งให้นักเรียนแสดง ความคิดเห็น 3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่ มอบหมายให้นักเรียน ไปฝึกเป็นการบ้านโดย ให้นักเรียนร่วมกัน อภิปราย แสดงความ คิดเห็นและผู้วิจัยให้ ข้อเสนอแนะ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแสดงพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาด้วยคำ✓ คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน - เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้ คือ เทคนิคแม่แบบ ✓^{ก่อนไป} ซึ่งมขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียนแสดงออกได้ถูกต้องว่าเป็นอย่างไ มีความสำคัญอย่างไร <u>ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ</u> 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบจริง เรื่องที่แม่แบบใช้ใน การพูดครั้งนี้คือ "พระราชทานฯ" โดยใช้เวลา 5 นาที และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนดในระหว่างที่นักเรียนอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำ และการให้ข้อมูลย้อนกลับ 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนทดลองฝึกพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนตามแบบตัวแบบและความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบ จากนั้นผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ส่วนนักเรียนที่เรียนแบบแล้วยังแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เรียนแบบอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้แรงเสริมทางบวกหลังจากนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ดีขึ้น <u>ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบจากนั้นผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม <u>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</u> 1. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึก พฤติกรรมการแสดง ออกในการพูดหน้าชั้น เรียนเกี่ยวกับภาษา ถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูด หยุดพูดกลางคันเพิ่มเติม เพิ่มเติม
8. 15 ส.ค.40	พฤติกรรมกรพูด หน้าชั้นเรียนด้าน ภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั้น	1. เพื่อติดตามผลการฝึก พฤติกรรมกรพูดหน้าชั้น เรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการ แสดงออกพฤติกรรมกรพูด หน้าชั้นเรียนด้านภาษา ถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั้น	ชั้นที่ 1 ชั้นนำ 1. ผู้วิจัยอธิบาย วัตถุประสงค์ของการ ฝึกพฤติกรรมกรแสดง ออกในการพูดหน้าชั้น เรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั้น 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่า ประสบการณ์เกี่ยวกับ พฤติกรรมในการพูด หน้าชั้นเรียนด้านภาษา ถ้อยคำ คือ เสียงไม่ สั้น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น และผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ <u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั่น เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ การใช้เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั่นว่ามีความสำคัญอย่างไร

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นตอนที่ 2</u> <u>ขั้นเสนอแม่แบบ</u> 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบ จริงเกี่ยวกับ พฤติกรรม การพูดหน้า ชั้นเรียนด้านภาษา ถ้อยคำ คือเสียงพูดไม่ สั้น หัวข้อที่แม่แบบใช้ ในการพูดครั้งนี้คือ "เทคนิคในการที่จะ พูดได้อย่างมั่นใจ โดยใช้เวลาใน การพูด 5 นาที และ ให้นักเรียนสังเกต พฤติกรรมจากแม่แบบ 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วม กันแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับตัวแบบ ตาม หัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด ในระหว่างที่นักเรียน อภิปราย ผู้วิจัยใช้ เทคนิคการให้ คำแนะนำ และการให้ ข้อมูลย้อนกลับ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยค่า คือ เสียงพูดไม่สั่น และหากนักเรียนสามารถพูดหน้าชั้นเรียนได้โดยเสียงไม่สั่น ผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวก <u>ขั้นตอนที่ 3</u> <u>ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม <u>ขั้นที่ 3</u> <u>ขั้นสรุป</u> 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็น จากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาด้อยค่า คือ เสียงพูดไม่สั่น และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึก พฤติกรรมการแสดง ออกในการพูดหน้าชั้น เรียนด้าน ภาษา ถ้อยคำ คือ เสียงพูด ไม่สั่นเป็นการบ้าน
9. 15 ส.ค.40	พฤติกรรมการพูด หน้าชั้นเรียนด้าน ภาษาถ้อยคำ คือ - จังหวะการพูดไม่ เร็วเกินไป - จังหวะการพูดไม่ ช้าเกินไป	1. เพื่อติดตามผลการฝึก พฤติกรรมการพูดหน้าชั้น เรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั่น ที่ผู้วิจัยมอบ หมายให้นักเรียนไปฝึก เพิ่มเติม 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการ แสดงออกพฤติกรรมการพูด หน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อย คำ คือ - จังหวะการพูดไม่เร็ว เกินไป - จังหวะการพูดไม่ช้าเกิน ไป	ชั้นที่ 1 ชั้นนำ 1. ผู้วิจัยอธิบาย วัตถุประสงค์การฝึก พฤติกรรมการแสดง ออกในการพูดหน้าชั้น เรียนของนักเรียนด้าน ภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็ว เกินไป, จังหวะการ พูดไม่ช้าเกินไป 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่า ประสบการณ์เกี่ยวกับ พฤติกรรมการพูดหน้า ชั้นเรียนด้านภาษาถ้อย คำ จังหวะการพูดไม่ เร็วเกินไป, จังหวะ การพูดไม่ช้าเกินไป

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาอ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป, จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้ คือ การใช้บทบาทสมมติ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ</u> ผู้วิจัยสร้างบทบาทสมมติตามสถานการณ์ พฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาอ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป, จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นตอนที่ 2</u> <u>ขั้นแสดง</u> ก. การอ่านเครื่อง ผู้วิจัย สนทนากับถามนักเรียน เกี่ยวกับพฤติกรรม แสดงออกในการพูด หน้าชั้นเรียน คือ จังหวะการพูดหน้าชั้น เรียน คือ จังหวะ พูดไม่เร็วเกินไป จังหวะในการพูดไม่ ช้าเกินไป ว่ามีความ สำคัญอย่างไร ข. การเลือกผู้แสดงโดย ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสา สมัครเป็นผู้แสดง ค. การจัดฉากการแสดง โดยผู้วิจัยแจกเอกสาร บทบาทสมมติให้ นักเรียนอาสาสมัคร อ่าน เมื่อจัดฉากให้ เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ง. <u>ขั้นเตรียมผู้สังเกต</u> การ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้สังเกตการณ์ และบันทึกพฤติกรรมของผู้แสดง แสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ระหว่างการแสดง จ. การแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนที่อาสาสมัครแสดงบทบาทสมมติที่ตนได้รับ <u>ขั้นตอนที่ 3</u> ขั้นวิเคราะห์ และอภิปรายผลของการแสดง หลังจากการแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เป็นผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของแต่ละคนว่ามีความสำคัญอย่างไร โดยไม่เน้นว่าใคร แสดงดีหรือไม่ และการแสดงนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นตอนที่ 4</u> <u>ขั้นแสดงเพิ่มเติม</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดง พฤติกรรมแสดงออกในการ พูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป, จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป โดยผู้วิจัยให้แรงเสริมแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมได้ถูกต้องเหมาะสม <u>ขั้นตอนที่ 5</u> <u>ขั้นแลกเปลี่ยน</u> ประสบการณ์และสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสรุปข้อคิดประโยชน์ที่ได้จากการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกปฏิบัติการการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป, จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป จากนั้นผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกปฏิบัติการการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป, จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป เพิ่มเติม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
10. 18 ส.ค.40	พฤติกรรมกำรพุดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาอ้อยคำ คือ - ไม่พุดตะกุกตะกัก - ไม่พุดพุดกลางคัน - พุดเสียงไม่สั่น - จังหวะการพุดไม่เร็วเกินไป - จังหวะการพุดไม่ช้าเกินไป	1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมกำรแสดงออกในกำรพุดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาอ้อยคำ คือ - จังหวะการพุดไม่เร็วเกินไป - จังหวะการพุดไม่ช้าเกินไป ที่ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกพฤติกรรมในการพุดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาอ้อยคำ ได้แก่ - ไม่พุดตะกุกตะกัก - ไม่พุดพุดกลางคัน - เสียงพุดไม่สั่น - จังหวะการพุดไม่เร็วเกินไป - จังหวะการพุดไม่ช้าเกินไป	ชั้นที่ 1 ชั้นนำ 1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกำรแสดงออกในกำรพุดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาอ้อยคำ 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมกำรแสดงออกในกำรพุดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาอ้อยคำที่นักเรียนเคยประสบมา ได้แก่ 2.1 ไม่พุดตะกุกตะกัก 2.2 ไม่พุดพุดกลางคัน 2.3 เสียงพุดไม่สั่น 2.4 จังหวะการพุดไม่เร็วเกินไป

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป 3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น และผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ <u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาถ้อยคำ ได้แก่ 2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก 2.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน 2.3 เสียงพูดไม่สั่น 2.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป 2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้ คือ การใช้เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นตอนที่ 1</u> <u>ชั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนากับผู้เกี่ยวข้อง กับพฤติกรรมการแสดงออกใน การพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษา ถ้อยคำที่นักเรียนแสดงออกได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม ว่าเป็น อย่างไร มีความสำคัญอย่างไร <u>ขั้นตอนที่ 2</u> <u>ขั้นเสนอแม่แบบ</u> 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบ เรื่อง การแสดงออกใน การพูดหน้าชั้นเรียนด้าน ภาษาถ้อยคำ ได้แก่ - ไม่พูดตะกุกตะกัก - ไม่หยุดพูดกลางคัน - เสียงพูดไม่สั้น - จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป - จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป และให้นักเรียนสังเกต พฤติกรรมของแม่แบบ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนดในระหว่างที่นักเรียนอภิปราย ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำ และการให้ข้อมูลย้อนกลับ 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกการแสดงออกโดยเลียนแบบพฤติกรรม การแสดงหน้าชั้นเรียนของตัวแบบ ผู้วิจัยให้แรงเสริมแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม แต่หากคนใดยังไม่เหมาะสม ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เลียนแบบอีกครั้งหนึ่ง และให้แรงเสริมทางบวก

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			หลังจากที่นักเรียน แสดงพฤติกรรมในการ พูดหน้าชั้นเรียนได้ เหมาะสมขึ้น <u>ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้จากเทคนิค แม่แบบ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม <u>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</u> - นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิด เห็นจากการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในการพูด หน้าชั้นเรียนด้านภาษา ถ้อยคำ และผู้วิจัยสรุป เพิ่มเติม - ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึก พฤติกรรมการแสดงออกใน การพูดหน้าชั้นเรียน ด้าน ภาษาถ้อยคำเพิ่มเติม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
11. 30 ส.ค.40	พฤติกรรมกรรมการพูด หน้าชั้นเรียน	1. เพื่อติดตามผลการฝึก พฤติกรรมกรรมการแสดงออกใน การพูดหน้าชั้นเรียนด้าน ภาษาถ้อยคำ คือ - ไม่พูดตะกุกตะกัก - ไม่หยุดพูดกลางคัน - เสียงไม่สั้น - จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป - จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป 2. เพื่อให้นักเรียนฝึก พฤติกรรมกรรมการแสดงออกใน การพูดหน้าชั้นเรียนได้ อย่างถูกต้อง และเหมาะสม ทั้งภาษาถ้อยคำและ ภาษาท่าทาง	ขั้นที่ 1 ขั้นนำ 1. ผู้วิจัยอธิบาย วัตถุประสงค์ของการ ฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดง ออกในการพูดหน้าชั้น เรียน 2. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่ มอบหมายให้นักเรียน ไปฝึกเพิ่มเติม และผู้ วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ชั้นที่ 2 ชั้นฝึก</u> 1. ผู้วิจัยดำเนินการฝึก พฤติกรรมการแสดงออกใน การพูดหน้าชั้นเรียน โดยให้ นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนตาม สถานการณ์ที่ผู้วิจัยให้ข้อมูล ย้อนกลับ 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนสังเกตการ ใช้ภาษาด้อยค่า และภาษา ท่าทางของสมาชิก แต่ละคน ที่ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน 3. เมื่อเสร็จสิ้นการพูดหน้าชั้น เรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วม กันอภิปรายแสดงความคิด เห็นและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ นักเรียนแต่ละคน 4. ผู้วิจัยให้คำแนะนำ ให้ข้อมูล ย้อนกลับและให้แรงเสริม ทางบวกแก่นักเรียน <u>ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป</u> 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกัน สรุปประโยชน์ที่ได้รับจาก การฝึกพฤติกรรมแสดง ออกในการพูดหน้าชั้นเรียน

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมทั้งภาษาท้องถิ่นและภาษาท่าทางในการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน 3. ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนฝึกการพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มเติมที่บ้าน
12. 22 ส.ค.40	ปัจฉิมนิเทศ	1. เพื่อติดตามผลงานที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม 2. เพื่อสรุปผลการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน	1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์การพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียนเคยประสบมาพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกวิธีการพูดหน้าชั้นเรียนที่ถูกต้องและเหมาะสมทั้งด้านภาษาด้อยคำและภาษาท่าทาง 4. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม และผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ 4. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 5. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันบอกวิธีการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนที่ถูกต้องและเหมาะสมทั้งด้านภาษาด้อยคำและภาษาท่าทาง 6. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนว่าได้สิ่งที่เรียนรู้ ในการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันบ้างหรือไม่ ใช้ในลักษณะใด มีผลอย่างไรบ้าง

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			7. ผู้วิจัยให้นักเรียนเปิดเผยความรู้สึกที่ได้รับการฝึกครั้งนี้ 8. ผู้วิจัยกล่าวขอขอบคุณนักเรียนที่เข้าร่วมการฝึกปฏิบัติการแสดงออกเพื่อพัฒนาในการพูดหน้าชั้นเรียน และกล่าวปิดโปรแกรมการฝึกปฏิบัติการแสดงออก

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ครั้งที่ 1 เวลา 50 นาที

เรื่อง การปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนในกลุ่ม
2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนทราบวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
4. เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมที่จะฝึกการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกม "อาหารจานโปรด" โดยชี้แจงว่ามีอาหารหลายชนิดที่คนทั่วไปนิยมรับประทานร่วมกัน ถ้าเห็นอาหารชนิดนี้แล้ว จะทำให้นักถึงอีกชนิดหนึ่งทันที
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม อธิบายกติกาการเล่น
 - 2.2 ผู้วิจัยแจกบัตรคำให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น
 - 2.3 เมื่อผู้วิจัยให้สัญญาณเริ่มขึ้น ให้นักเรียนจับคู่กันตามกำหนดเวลา และจะเฉลยเมื่อนักเรียนจับคู่ได้ครบว่า ตรงกับที่กำหนดไว้หรือไม่ดังนี้
 - พิซซ่า - ไค้ก
 - หมูปิ้ง - ข้าวเหนียว
 - ไวไว - ดมยาสูบ
 - สับปะรด - พริกกับเกลือ

2.4 เมื่อนักเรียนแต่ละคนพบคู่ของตนแล้ว ให้แต่ละคู่ซักถามในหัวข้อต่อไปนี้

2.4.1 ชื่อ/นามสกุล มีพี่น้องทั้งหมดกี่คน (รวมทั้งตัวเองด้วย)

2.4.2 วิชาที่ชอบเรียน

2.4.3 งานอดิเรก

2.4.4 กีฬาที่ชอบ

2.4.5 นักกีฬาคนโปรด

2.4.6 อาหารที่โปรดปรานมากที่สุด

2.4.7 อนาคตอยากเป็นอะไร

2.5 ให้นักเรียนเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับคู่ของตนให้สมาชิกทราบ

2.6 ผู้วิจัยสรุปวัตถุประสงค์ของเกมอาหารจานโปรดว่า เพื่อให้ นักเรียนที่ไม่รู้จักกันมาก่อนหรือรู้จักกันผิวเผิน ได้รู้จักกันดียิ่งขึ้น และเพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน และนักเรียนภายในกลุ่ม

3. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนให้ดีขึ้น โดยขณะที่ออกมาพูดจะมีพฤติกรรมแสดงออกดังนี้

3.1 มือไม่สั่น

3.2 สบสายตาคู่ฟัง ไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา

3.3 ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

3.4 ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นช้ากว่าที่ควรจะเป็น

3.5 ไม่พูดตะกุกตะกัก

3.6 ไม่หยุดพูดกลางคัน

3.7 เสียงพูดไม่สั่น

3.8 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป

3.9 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

4. ผู้วิจัยอธิบายถึงเทคนิคที่จะใช้ในการฝึก 7 เทคนิค คือ

4.1 การให้คำแนะนำ

4.2 การใช้เทคนิคแม่แบบ

- 4.3 การแสดงบทบาทสมมติ
- 4.4 การฝึกซ้อมพฤติกรรม
- 4.5 การให้แรงเสริมทางบวก
- 4.6 การมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
- 4.7 การเขียนบทพูด
5. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปประโยชน์ที่ได้จากการเข้ากลุ่มครั้งนี้ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
6. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม พร้อมทั้งนัดหมายสถานที่ วันเวลา ที่จะทำการฝึกตั้งแต่ครั้งที่ 2 จนถึงครั้งสุดท้าย

อุปกรณ์

1. เกมอาหารจานโปรด (บัตรคำชื่ออาหาร, กระดาษบันทึกรายละเอียดคู่อาหารจานโปรด)
2. แผนภูมิวัตถุประสงค์ในการพูด
3. แผนภูมิเทคนิคการพูด

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและการซักถามของนักเรียน
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

ครั้งที่ 2 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่ตอบปฏิบัติในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่น

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่น
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม้สั่น ที่นักเรียนเคยประสบมา พร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
3. ผู้วิจัยติดตามผลการเข้ากลุ่มครั้งที่แล้ว โดยทบทวนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่น ซึ่งเทคนิคในการฝึกครั้งนี้ คือ เทคนิคการให้คำแนะนำการฝึกซ้อมพฤติกรรมและเทคนิคแม่แบบ ซึ่งมี 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมแผนภูมิเกี่ยวกับการคลายเครียด ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมือไม้สั่น

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสดง

2.1 การอุ่นเครื่อง โดยผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่น ว่ามีความสำคัญอย่างไร

2.2 ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับวิธีคลายเครียดก่อนที่จะต้องออกไปพูดหน้าชั้นเรียน จากนั้นจึงสาธิตให้นักเรียนดู และให้นักเรียนทำตามโดยผู้วิจัยคอยให้คำแนะนำ

2.3 ให้นักเรียนฝึกวิธีการคลายเครียดก่อนที่จะติดออกไปพูดหน้าชั้นเรียน
ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

3.1 หลังจากนักเรียนฝึกวิธีการคลายเครียด ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบ การฝึกซ้อมพฤติกรรมและการให้คำแนะนำ ครึ่งนี้

3.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดเห็นจากการใช้วิธีการฝึกคลายเครียดก่อนที่จะออกไปพูดหน้าชั้นเรียน

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่น เพิ่มเติมเป็นการบ้าน

ครั้งที่ 3 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาคู่ฟังไม่มองไปทางใดทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น ที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาคู่ฟัง โดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยติดตามผลที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมวิธีการคลายเครียด โดยให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน แสดงความคิดเห็น และผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ
2. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาคู่ฟัง โดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาคู่ฟัง โดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา โดยเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้ คือ เทคนิคการให้คำแนะนำ เทคนิคการฝึกซ้อมพฤติกรรม เทคนิคการเสริมแรงทางบวก และการให้ไปฝึกเป็นกรบ้าน ซึ่งมี 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมแผนภูมิเกี่ยวกับตำแหน่งการบังคับสายตา คือ

- บน —> กลาง , ล่าง —> กลาง
 ซ้าย —> กลาง , ขวา —> กลาง
 ขวบน —> กลาง , ขวาล่าง —> กลาง
 ซ้ายบน —> กลาง , ซ้ายล่าง —> กลาง

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสดง

2.1 ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตามุ่ฟัง โดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลาว่ามีความสำคัญอย่างไร

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกมองตามแผนภูมิที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

- 3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนบอกความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกมองตามตำแหน่งในแผนภูมิ
- 3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนวิธีการคลายเครียด (การบริหารเพื่อคลายเครียด)
- 3.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน
- 3.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการฝึกครั้งนี้ จากนั้น

ผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตามุ่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตามุ่ฟัง โดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา เป็นการบ้าน

อุปกรณ์

แผนภูมิการฝึกบังคับสายตา

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน

ครั้งที่ 4

เรื่อง พฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตามู้ฟัง โดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น, สบสายตา โดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตามู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา, ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยติดตามผลที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น และผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ
2. ผู้วิจัยทบทวนวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น, สบสายตามู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา, ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น, สบสายตามู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา, ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตามู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา, ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้ คือ เทคนิคการใช้บทบาทสมมติ เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ เทคนิคเสริมแรงทางบวก

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมบทบาทสมมติตามสถานการณ์ พฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่น สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสดง

ก. การอุ่นเครื่อง ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่น สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย ว่ามีความสำคัญอย่างไร

ข. ขั้นเลือกผู้แสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง (ถ้าไม่มีอาสาสมัครจะใช้วิธีสุ่มหยิบชื่อนักเรียนขึ้นมา)

ค. การจัดฉากการแสดง ผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมติ ให้นักเรียนอาสาสมัครอ่านเพื่อจัดฉากให้เหมาะสม

ง. ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้สังเกตการณ์ และบันทึกพฤติกรรมของผู้แสดง และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างแสดง

จ. การแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนที่อาสาสมัครแสดงบทบาทสมมติที่ตนได้รับ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นวิเคราะห์ และอภิปรายผลการแสดง

หลังจากแสดงจบ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เป็นผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของแต่ละคนว่ามีความสำคัญอย่างไร โดยไม่มุ่งเน้นว่าเป็นใครแสดงดีหรือไม่ และการแสดงนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด

ในระหว่างการวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่อไปนี้
เทคนิคการฝึกซ้อมพฤติกรรม การให้คำแนะนำ การให้การเสริมแรงทางบวก

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม

ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่น สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย โดยผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และฝึกซ้อมเพิ่มเติมให้นักเรียนที่ยังแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน, สรุปประโยชน์ที่ได้จากการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่น สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาคู่ฟังโดยมือไม้สั่น สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

อุปกรณ์

เอกสารบทบาทสมมติ

ขั้นตอนติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่ได้รับมอบหมายให้ไปฝึก

การประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมบทบาทสมมติ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และอภิปราย

พฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง

- สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา
- ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

สถานการณ์สมมติ

ในชั่วโมงวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง ครูให้นักเรียนออกมาเล่านิทานที่ตนเองชอบคนละ 1 เรื่อง โดยให้เวลาคนละไม่เกิน 5 นาที โดยเรียงตามลำดับเลขที่ 1 - 8 และครั้งนี้นักเรียนตั้งแต่เลขที่ 1 - 6 ออกไปพูดเสร็จแล้ว และต่อไปเป็นเลขที่ 7 ซึ่งนักเรียนเลขที่ 7 คือเด็กชายสนั่น แต่เมื่อเด็กชายสนั่นออกมาเล่านิทาน เด็กชายสนั่นจะไม่มองสบสายตากับเพื่อนคนใดเลย และแสดงอาการกระวนกระวาย ปากสั่น แกว่งมือไปมา ยืนไม่อยู่กับที่ จนเมื่อเด็กชายสนั่นพูดจบ เด็กชายชาญวุธ จึงแซวว่าเมื่อก็พูดกับกระจกหรือ พูดไปเดินไปเหนื่อยไหม? เพื่อนที่อยู่ในห้องก็พากันหัวเราะกันอย่างสนุกสนาน และเมื่อถึงเลขที่ 8 ซึ่งเป็นเด็กผู้ชายชื่อ ชัชฎ์ ซึ่งเด็กชายชัชฎ์ออกมาเล่านิทานได้ดีมาก คือ กล่าวสบสายตากับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนและไม่มีอาการกระวนกระวายใด ๆ เลย

บทบาทของครู

ในชั่วโมงภาษาไทย ครูให้นักเรียนออกมาเล่านิทานหน้าชั้นเรียน โดยออกมาตามลำดับเลขที่ ซึ่งวันนี้เป็นเลขที่ 1 - 8

บทบาทของเด็กชายสนั่น

สวัสดีครับ ผมชื่อเด็กชายสนั่น ผมเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วันนี้ผมจะออกมาเล่านิทานเรื่อง หนูนากับราชสีห์ ซึ่งพฤติกรรมของสนั่น คือ ไม่สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางอื่นตลอดเวลา มีอาการกระวนกระวาย คือ ปากสั่น แกว่งมือไปมา ยืนไม่อยู่กับที่ จีบเท้าไปมา

บทบาทของเด็กชายชาญวุธ

เด็กชายชาญวุธ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะพูดแซว ล้อเด็กชายสนั่น เพื่อเด็กชายสนั่นพูดจบ

บทบาทของเด็กชายชัชฌ

สวัสดีครับ ผมชื่อเด็กชายชัชฌ ผมเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วันนี้ผมจะออกมาเล่านิทานเรื่อง หนึ่งหมากับเงา ซึ่งพฤติกรรมของชัชฌ คือ ขณะที่พูดจะสับสนตาผู้ฟังไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา และไม่แสดงอาการกระวนกระวายใด ๆ เลย

ครั้งที่ 5

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ
 - มือไม่สั่น
 - สบสายตา โดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา
 - ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยติดตามผลที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเป็นการบ้าน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น และผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ
2. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนซ้ำกว่าที่ควรจะเป็นที่นักเรียนเคยประสบมา พร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้ คือ เทคนิคการให้คำแนะนำ การฝึกซ้อมพฤติกรรม การให้การเสริมแรงทางบวก และเทคนิคการมอบหมายให้ไปฝึกเพิ่มเติมซึ่งมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นฝึก

1. ผู้วิจัยทบทวนการแสดงออกในการพัฒนาการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม และวิธีการที่จะช่วยให้มีการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม

2. ให้นักเรียนออกไปฝึกพูดหน้าชั้นเรียนในหัวข้อ นักเรียนกับยาเสพติด

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลในการฝึก

หลังจากผู้วิจัยให้นักเรียนออกไปพูดหน้าชั้นเรียน ให้นักเรียนแต่ละคนช่วยกัน วิเคราะห์พฤติกรรมการออกไปพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละคน โดยเน้นพฤติกรรมที่ออกไปพูด ซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น และผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้การเสริมแรงทางบวกประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการวิจารณ์การออกไปพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละคน

2. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการฝึกภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น สบสายตาคู่ฟัง ไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย และไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น

3. ให้นักเรียนกลับไปฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง เพิ่มเติมที่บ้าน

อุปกรณ์

บัตรงาน เรื่อง นักเรียนกับยาเสพติด

ขั้นตอนติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่มอบหมายให้ไปฝึกเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตพฤติกรรมการให้ออกไปพูดหน้าชั้นเรียน
3. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกัน

ครั้งที่ 6

เวลา 50 นาที

เรื่อง

พฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยคำ ไม่พูดตะกุกตะกัก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติในการฝึกพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก

วิธีดำเนินการขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยทบทวนวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนการฝึกพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง และประโยชน์ที่ได้รับ
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยคำ ที่ไม่พูดตะกุกตะกัก พร้อมทั้งให้แสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยดำเนินการฝึกพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาด้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้ คือ เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมี 3 ขั้นตอนดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกักว่าเป็นอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบจริง เรื่องที่แม่แบบใช้ในการพูดครั้งนี้คือ นิทานเรื่อง "พระราชาพันธุ์" โดยใช้เวลา 5 นาที และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด ในระหว่างที่นักเรียนอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำและให้ข้อมูลย้อนกลับ

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ และแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบ ผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง ส่วนนักเรียนที่ดูตัวแบบแล้ว แต่ก็ยังแสดงพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยจึงทำการฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เลียนแบบอีกครั้ง และให้การเสริมแรงทางบวกหลังจากที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมได้ดีขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน เกี่ยวกับภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ครั้งที่ 7

เวลา 50 นาที

เรื่อง

พฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยค่า คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยค่า คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก ที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยค่า คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน

วิธีดำเนินการขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยค่า คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยค่า คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน ที่นักเรียนเคยประสบมา พร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเป็นกรบ้าน โดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น และผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแสดงพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยค่า คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน

เทคนิคที่ใช้ฝึกครั้งนี้ คือ เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมี 3 ขั้นตอนดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียนแสดงออกได้ถูกต้องเป็นอย่างไร มีความสำคัญอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

- 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบจริง เรื่องที่แม่แบบใช้ในการพูดครั้งนี้คือ "สุนทรภู่"

โดยใช้เวลา 5 นาที และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด ในระหว่างที่นักเรียนอภิปราย และแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนทดลองฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนตามแบบตัวแบบ แล้วแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบ จากนั้นผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวก แก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน ส่วนนักเรียนที่เลียนแบบแล้วยังแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เลียนแบบอีกครั้ง แล้วให้แรงเสริมทางบวกหลังจากนักเรียนพฤติกรรมดีขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบ จากนั้นผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน เกี่ยวกับภาษาถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูดกลางคันเพิ่มเติม

อุปกรณ์

แม่แบบจริง

ขั้นตอนติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่มอบหมายให้ไปฝึกก่อนการฝึกครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูการแสดงของแม่แบบจริง
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกันของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 8

เวลา 50 นาที

เรื่อง

พฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน
2. เพื่อให้ักเรียนฝึกการแสดงพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั้น

วิธีดำเนินการขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกาแสดงออกหน้าชั้นเรียนของักเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั้น
2. ผู้วิจัยให้ักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั้น
3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้ักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน โดยให้ักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้ักเรียนได้รู้วิธีแสดงพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั้น เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้ คือ เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมี 3 ขั้นตอนดังนี้ คือ

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั้น ว่ามีความสำคัญอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบจริง เกี่ยวกับพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั้น หัวข้อที่แม่แบบใช้ในการพูดครั้งนี้ คือ "เทคนิคในการที่จะพูดได้อย่างมั่นใจ"

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนดในระหว่างที่นักเรียนอภิปราย ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำ และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั่น และหากนักเรียนสามารถพูดหน้าชั้นเรียนได้โดยเสียงพูดไม่สั่น ผู้วิจัยจึงให้แรงเสริมทางบวก

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็น จากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั่น และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั่น เป็นการบ้าน

อุปกรณ์

แม่แบบจริง

ขั้นตอนติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่มอบหมายให้ไปฝึกก่อนการฝึกครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูการแสดงของแม่แบบจริง
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่ 9 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป, จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั้น ที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป, จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนด้านถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป, จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป, จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป
3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น และผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป, จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้ คือ การใช้บทบาทสมมติ ซึ่งมี 3 ขั้นตอนดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยสร้างบทบาทสมมติตามสถานการณ์ "พฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป, จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป"

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสดง

ก. การอ่านเครื่อง ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป ว่ามีความสำคัญอย่างไร

ข. การเลือกผู้แสดง โดยผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง

ค. การจัดฉากการแสดง โดยผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมติ ให้นักเรียนที่อาสาสมัครอ่านเพื่อจัดฉากให้เหมาะสม

ง. ขึ้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้สังเกตการณ์และบันทึกพฤติกรรมของผู้แสดง และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างแสดง

จ. การแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนที่อาสาสมัคร แสดงบทบาทสมมติที่ได้รับ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นวิเคราะห์ และอภิปรายผลการแสดง

หลังจากการแสดงจบ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เป็นผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของแต่ละคนว่ามีความสำคัญอย่างไร โดยไม่เน้นว่าเป็นใครแสดงดีหรือไม่ และการแสดงนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม

ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป, จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป โดยผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมได้อย่างถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสรุปข้อคิด ตลอดจนประโยชน์ที่ได้รับจากการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป, จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป จากนั้นผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป, จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป เพิ่มเติม

อุปกรณ์

1. เอกสารบทบาทสมมติ
2. กระดาษ
3. คินสอ

ขั้นตอนตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่มอบหมายให้ไปฝึก

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมบทบาทสมมติ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกัน

พฤติกรรมกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ
 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป และ จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

สถานการณ์สมมติ

วันหนึ่งในชั่วโมงภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งครูกำลังสอนเรื่อง "วิธีการเล่าเรื่อง" ว่าจะต้องประกอบด้วย การเกริ่นนำ, เนื้อเรื่อง และสรุป ซึ่งหลังจากครูอธิบายและยกตัวอย่างให้ฟังแล้ว ครูให้นักเรียน 3 คน ออกมาหน้าชั้นเรียน เพื่อทดลองเล่าเรื่องและสรุปอีกครั้งหนึ่ง นักเรียนที่ออกมา 3 คน อาสาออกมาเอง ซึ่งได้แก่ ด.ญ.อังสุมาริน, ด.ช.ชิษณุ และ ด.ช.ชาญวุธ เมื่ออังสุมาริน ออกมา อังสุมารินพูดช้าเกินไปจนเพื่อน ๆ หัวเราะ ส่วนชิษณุพอเห็นเพื่อนหัวเราะที่อังสุมารินพูดช้า จึงพูดเร็ว จนเพื่อน ๆ ถามว่า "จะรีบไปไหน?" ส่วน ด.ช.ชาญวุธ ออกมาพูดคนที่ 3 พูดได้ดีจนเพื่อน ๆ พอใจและปรบมือให้ เพราะมีจังหวะในการพูดที่ไม่เร็วเกินไป และไม่ช้าเกินไป

บทบาทของ ด.ญ.อังสุมาริน

หนูชื่อ ด.ญ.อังสุมาริน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในชั่วโมงภาษาไทย คุณครูสอนเรื่อง การเล่าเรื่องและหลังจากที่ครูอธิบายและยกตัวอย่างให้ฟังแล้ว ครูให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้นเรียน หนูออกมาพูดหน้าชั้นเรียนแต่พูดช้าเกินไป จึงทำให้เพื่อน ๆ หัวเราะ

บทบาทของ ด.ช.ชิษณุ

ผมชื่อ ด.ช.ชิษณุ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในชั่วโมงภาษาไทย คุณครูสอนเรื่องการเล่าเรื่อง และหลังจากที่ครูอธิบายและยกตัวอย่างให้ฟังแล้ว ครูให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้นเรียน ผมออกมาพูดหน้าชั้นเรียนแต่พูดเร็วเกินไป จนเพื่อน ๆ ถามว่า "จะรีบไปไหน ฟังไม่รู้เรื่องเลย"

บทบาทของ ด.ช.ชาญวุธ

ผมชื่อ ด.ช.ชาญวุธ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในชั่วโมงภาษาไทย คุณครูสอนเรื่องการเล่าเรื่องและหลังจากที่ครูอธิบายและยกตัวอย่างให้ฟังแล้ว ครูให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้นเรียน ผมออกมาพูดหน้าชั้นเรียน และจังหวะการพูดไม่เร็วเกินไปและไม่ช้าเกินไป ทำให้เพื่อน ๆ ทุกคนปรบมือให้กำลังใจ

ครั้งที่ 10 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยค่า คือ

- ไม่พูดตะกุกตะกัก
- ไม่หยุดพูดกลางคัน
- พูดเสียงไม่สั้น
- จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
- จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยค่า คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป และจังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป ที่ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม

2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยค่า ได้แก่

- ไม่พูดตะกุกตะกัก
- ไม่หยุดพูดกลางคัน
- พูดเสียงไม่สั้น
- จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
- จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยค่า

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยค่า ที่นักเรียนเคยประสบมา ได้แก่

- 2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก
- 2.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน
- 2.3 เสียงพูดไม่สั้น
- 2.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
- 2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้วยคำ

คือ

- 3.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก
- 3.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน
- 3.3 เสียงพูดไม่สั้น
- 3.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
- 3.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

เทคนิคที่ใช้ฝึกครั้งนี้ คือ การใช้เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมี 3 ขั้นตอนดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนที่ด้านภาษาด้วยคำ ที่นักเรียนแสดงออกได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมว่าเป็นอย่างไร มีความสำคัญอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบ เรื่อง การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาด้วยคำ ได้แก่

- ไม่พูดตะกุกตะกัก
- ไม่หยุดพูดกลางคัน
- เสียงพูดไม่สั้น
- จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป

- จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด ในระหว่างที่นักเรียนอภิปราย ผู้วิจัยใช้เทคนิค การให้คำแนะนำ และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกการแสดงออก โดยเลียนแบบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของตัวแบบ โดยผู้วิจัยให้แรงเสริม แก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนได้เหมาะสม และหากคนใดยังไม่เหมาะสม ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เลียนแบบอีกครั้งหนึ่ง และให้แรงเสริมทางบวก หลังจากให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนได้เหมาะสมขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำเพิ่มเติม

ขั้นตอนติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่มอบหมายให้ไปฝึกในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูการแสดงออกแม่แบบจริง
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 11 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยค่า คือ
 - ไม่พูดตะกุกตะกัก
 - ไม่หยุดพูดกลางคัน
 - เสียงพูดไม่สั้น
 - จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
 - จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมทั้งภาษาด้อยค่า และภาษาท่าทาง

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน
2. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม และผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

1. ผู้วิจัยดำเนินการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนโดยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนตามสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนสังเกตการใช้ภาษาด้อยค่า และภาษาท่าทางของสมาชิกแต่ละคนที่ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน
3. เมื่อเสร็จสิ้นการพูดหน้าชั้นเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนแต่ละคน

4. ผู้วิจัยให้คำแนะนำให้ข้อมูลย้อนกลับและให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทางโดยการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน
3. ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนฝึกการพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มเติมที่บ้าน

อุปกรณ์

- ใบงานที่แจ้งให้นักเรียนทราบถึงสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนดให้เขียนบทมาพูด

ขั้นตอนตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ไปฝึกเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกัน

สถานการณ์ที่กำหนด

ให้นักเรียนเขียนบทมาที่บ้าน แล้วถึงการไปทัศนศึกษาที่จังหวัดกาญจนบุรี ใช้เวลา

คนละ 5 นาที

ครั้งที่ 12 เวลา 50 นาที

เรื่อง บัณฑิตนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลงานที่ผู้วิจัยมอบหมายให้ไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อสรุปผลการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกวิธีการพูดหน้าชั้นเรียนที่ถูกต้องและเหมาะสมทั้งด้าน

ภาษาด้อยคำ และภาษาท่าทาง

4. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

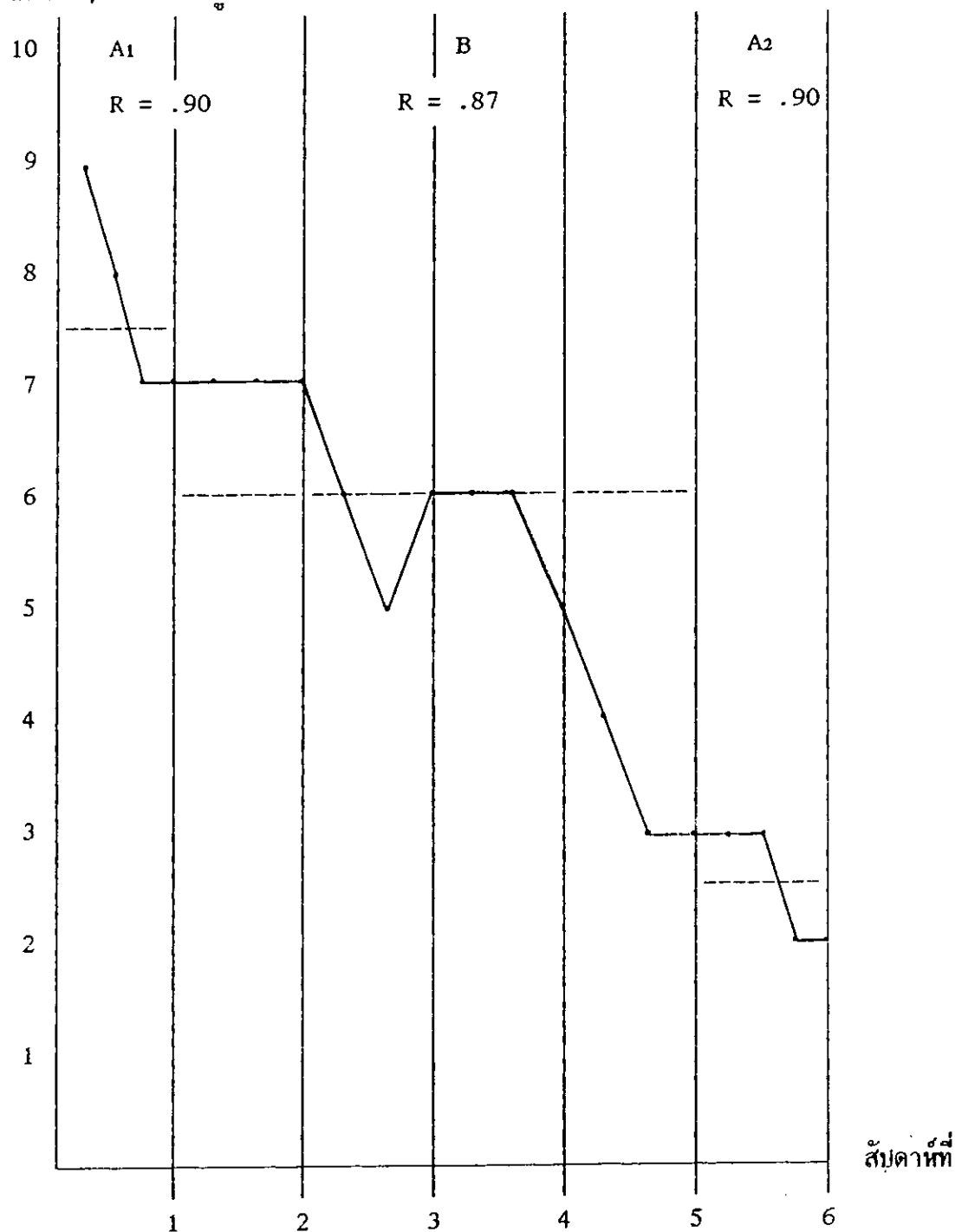
วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์การพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียนเคยประสบมาพร้อมกับแสดงความคิดเห็น
3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม และผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ
4. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนและผู้วิจัยเพิ่มเติม
5. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันบอกวิธีการ การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนที่ถูกต้องและเหมาะสม ทั้งด้านภาษาด้อยคำ และภาษาท่าทาง
6. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนว่าได้สิ่งที่เรียนรู้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันบ้างหรือไม่ ใช้ในลักษณะใด มีผลอย่างไรบ้าง
7. ผู้วิจัยให้นักเรียนเปิดเผยความรู้สึกที่ได้รับจากการฝึกครั้งนี้
8. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนที่เข้าร่วมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาในการพูดหน้าชั้นเรียน และกล่าวปิดโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ภาคผนวก ข.

1. กราฟแสดงพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนเป็นรายบุคคลของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ
2. ตารางเปรียบเทียบพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนโดยรวมก่อนและ หลังการฝึกพฤติกรรม การแสดงออก
3. ตารางเปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนโดยรวมของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
4. ตารางแสดงพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนเป็นรายบุคคลของนักเรียนกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ
5. ตารางแสดงพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนเป็นรายบุคคลของนักเรียนกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ
6. ตารางแสดงพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายพฤติกรรมของ กลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

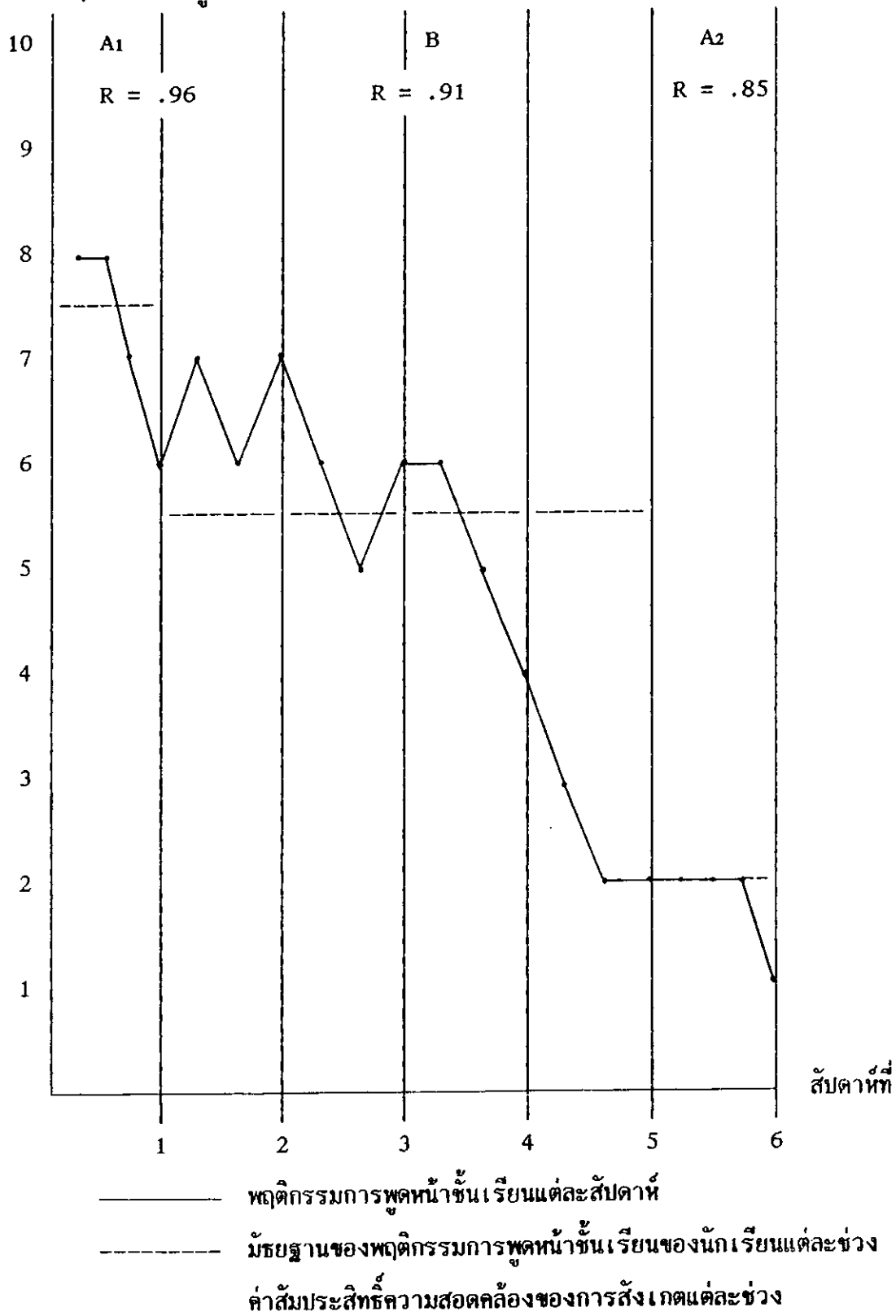
ภาพประกอบ 3 แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 1 ที่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมแสดงออกตลอด 3 ระยะ

แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 4 แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 2 ที่ได้รับการฝึก
 พฤติกรรมแสดงออกตลอด 3 ระยะ

แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

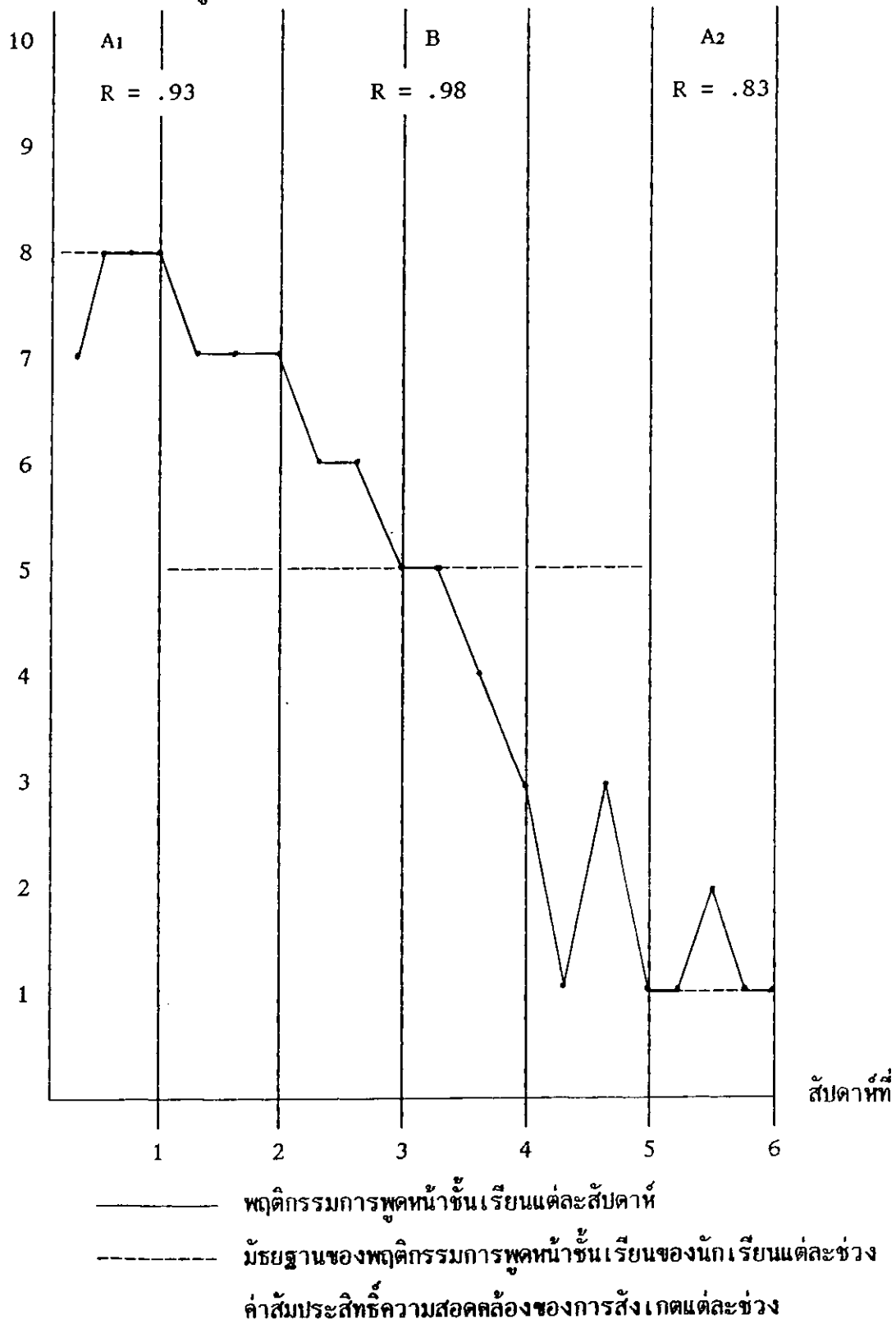
ภาพประกอบ 5 แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 3 ที่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมแสดงออกตลอด 3 ระยะ

แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 6 แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 4 ที่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมแสดงออกตลอด 3 ระยะ

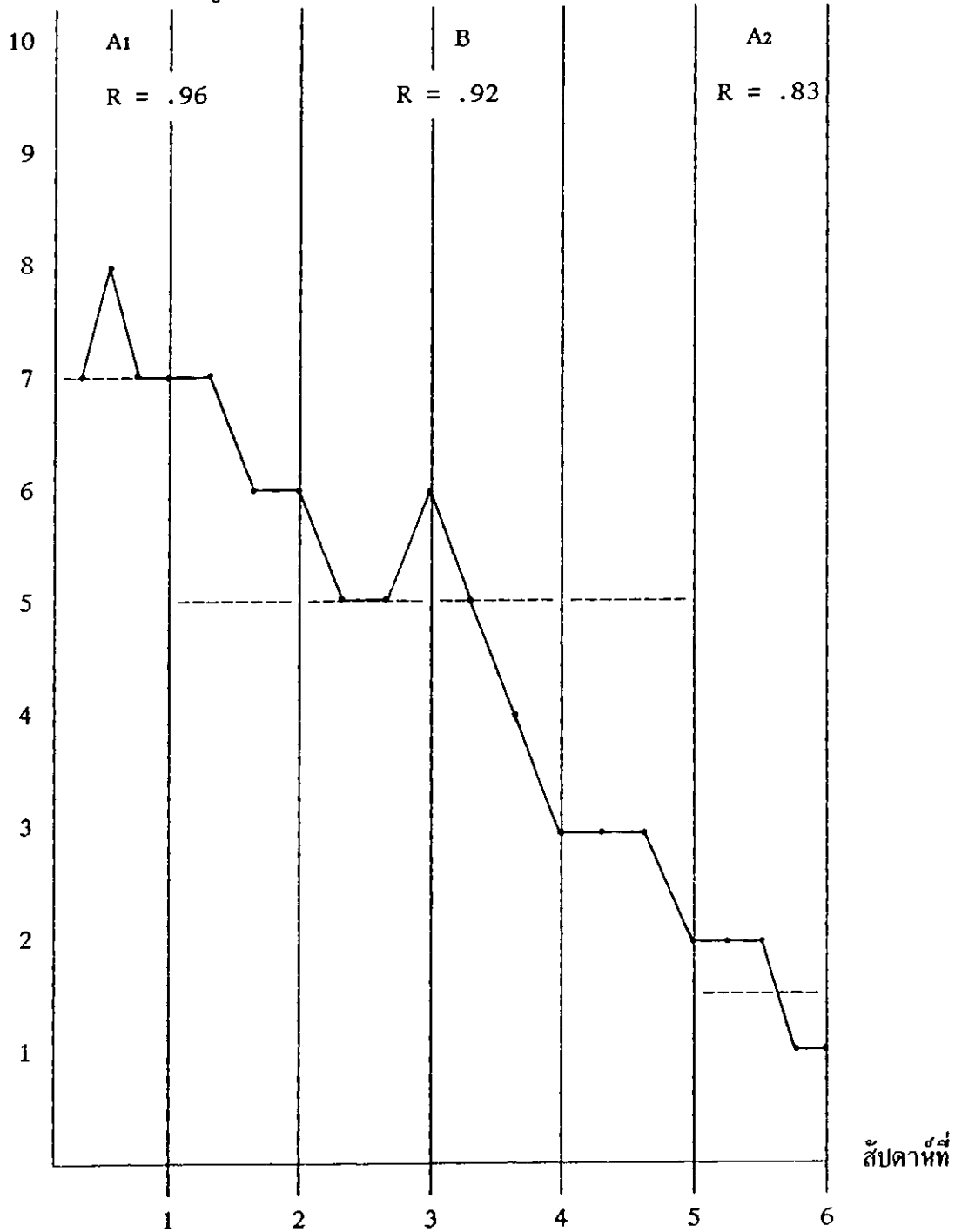
แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 7 แสดงพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 5 ที่ได้รับการฝึก

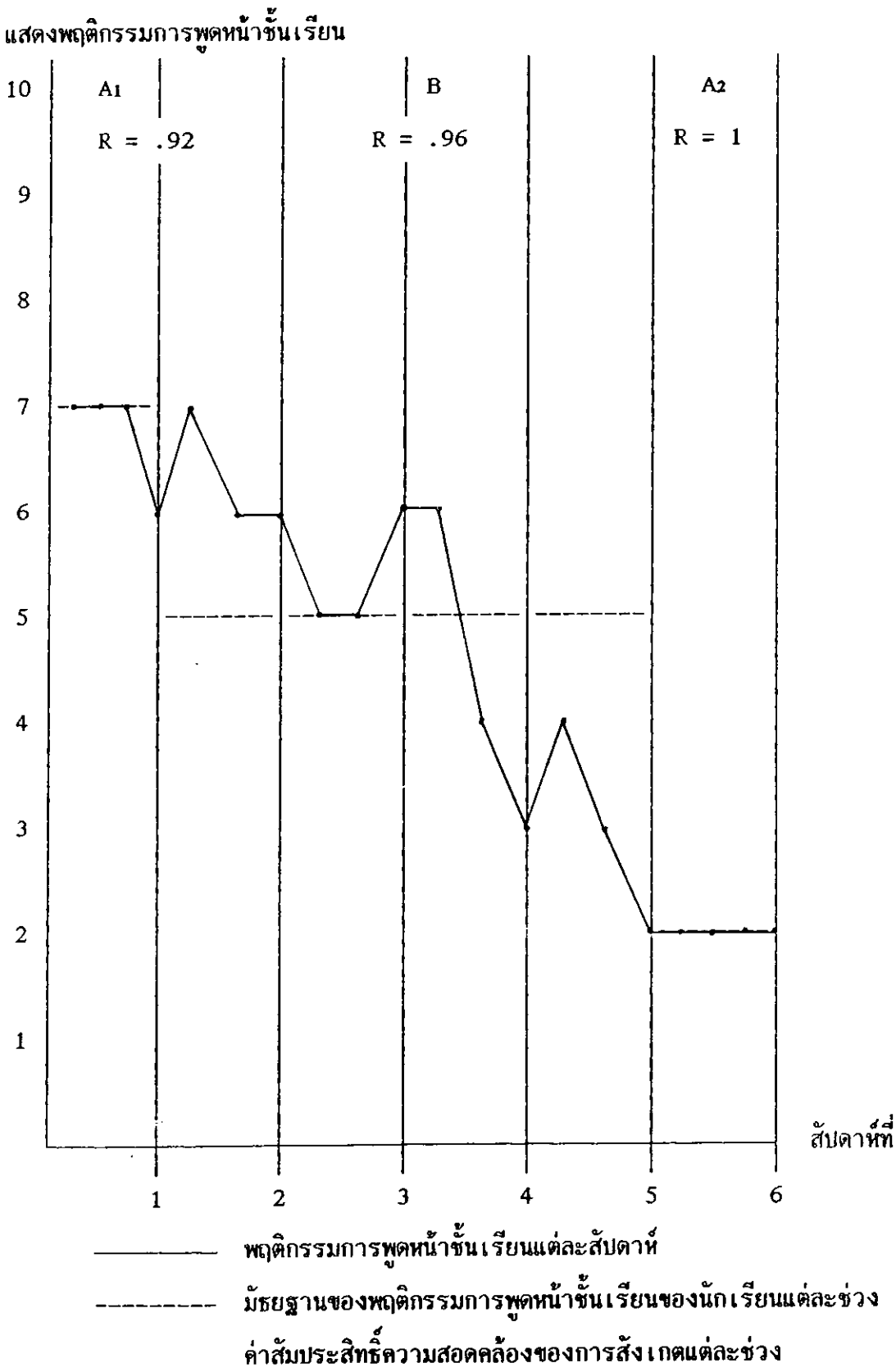
พฤติกรรมแสดงออกตลอด 3 ระยะ

แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

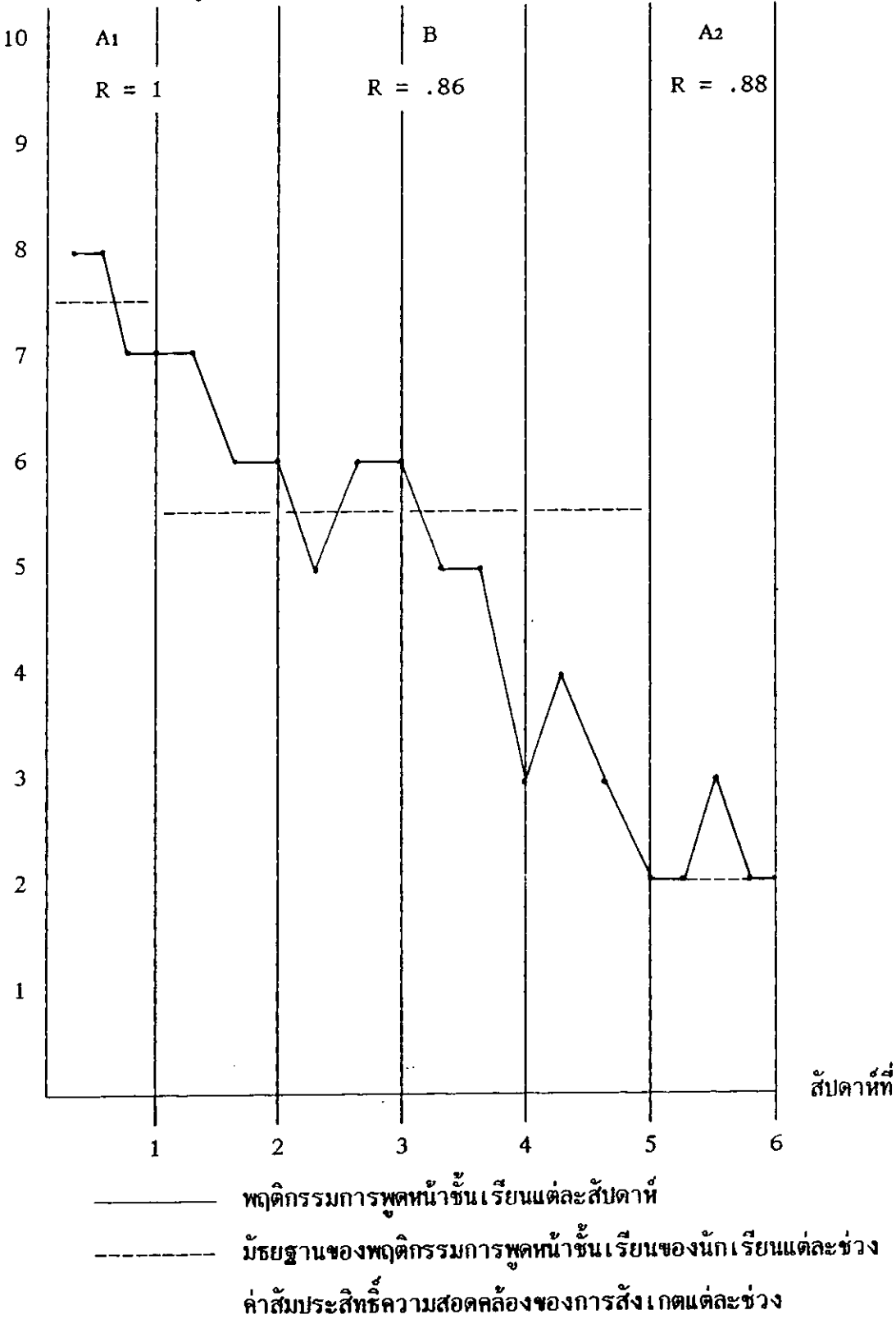
- พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละช่วง
- ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 8 แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 6 ที่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมแสดงออกตลอด 3 ระยะ

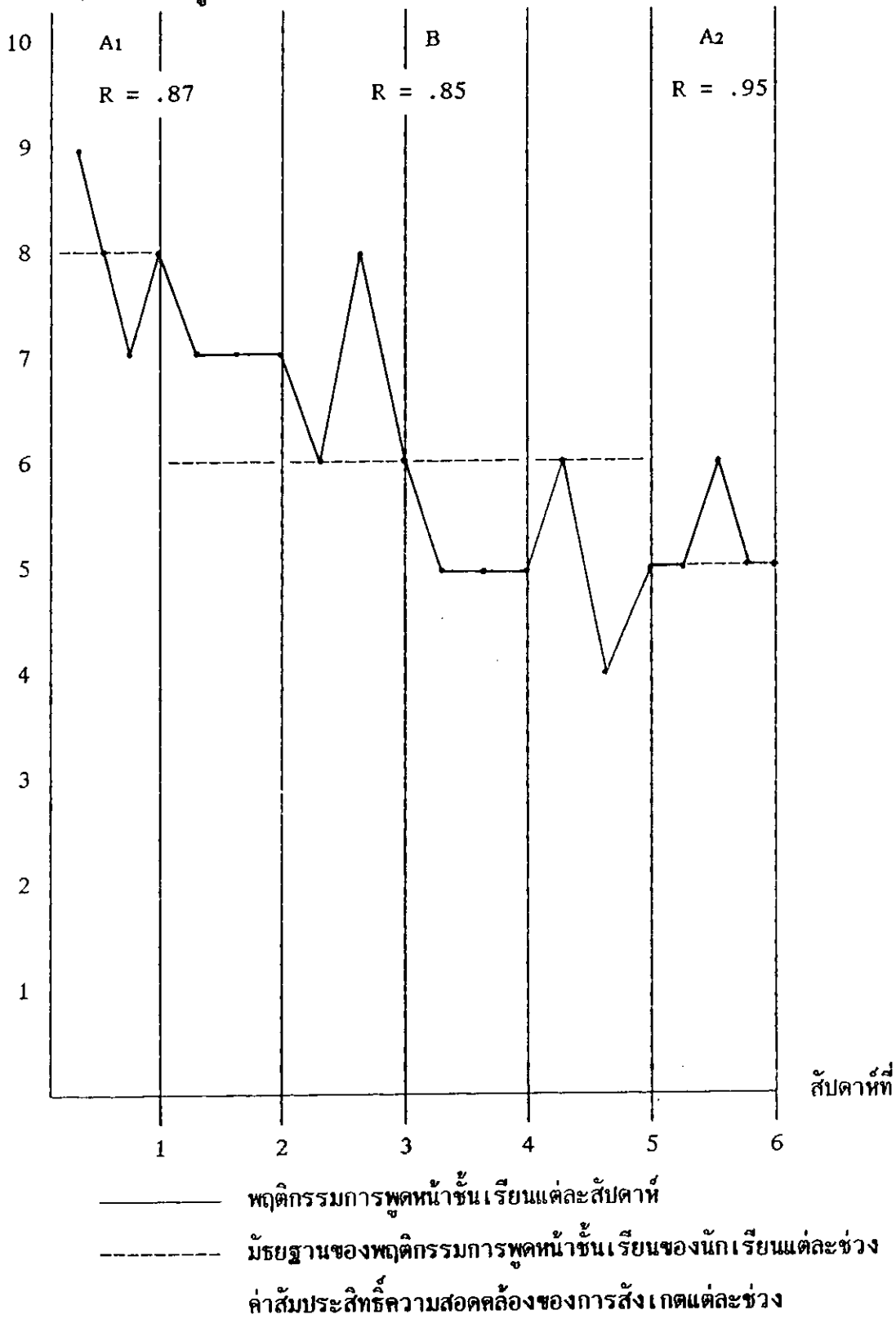
ภาพประกอบ 9 แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 7 ที่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ

แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

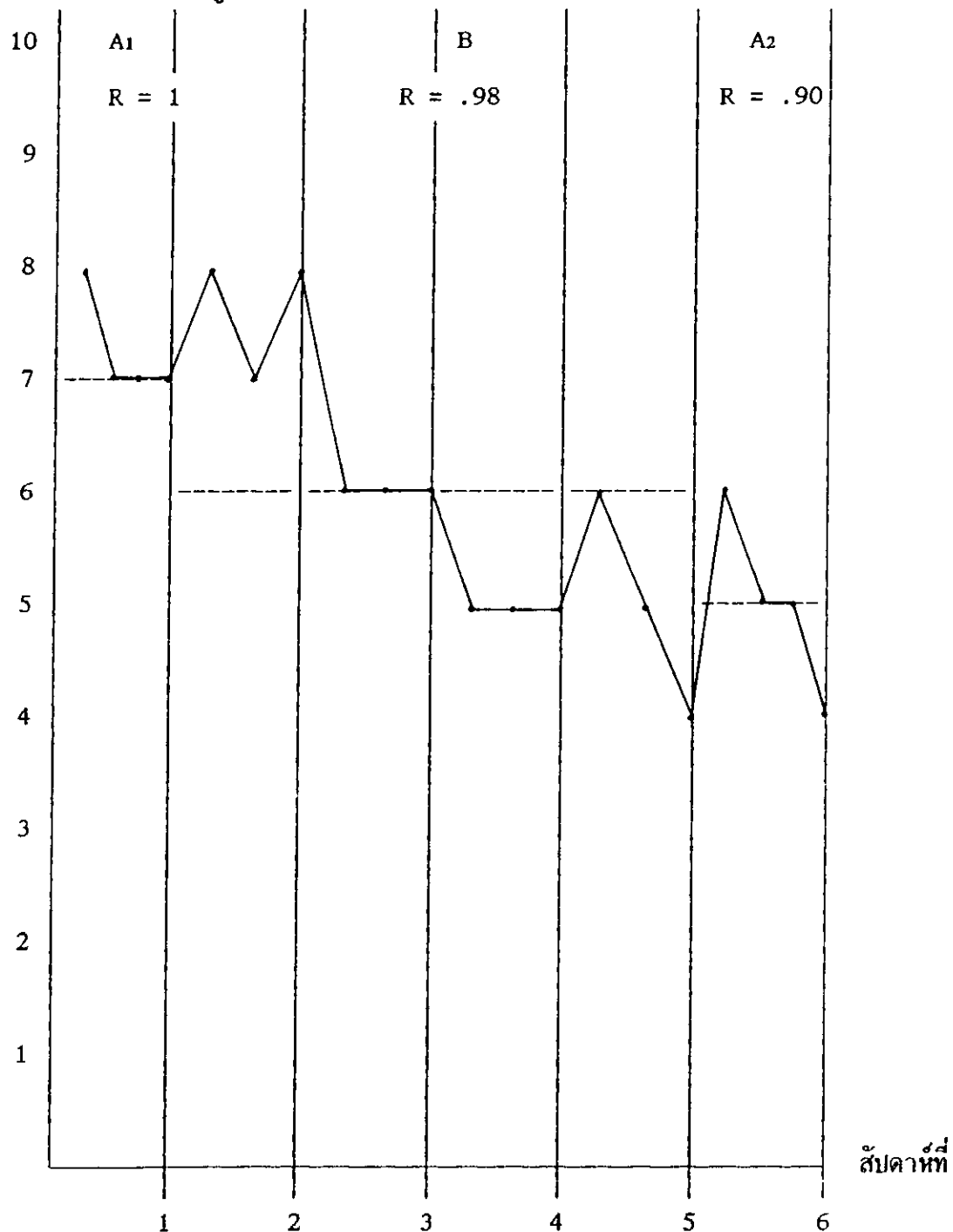
ภาพประกอบ 10 แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 8 ที่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ

แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 11 แสดงพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 1 ที่ไม่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมแสดงออกตลอด 3 ระยะ

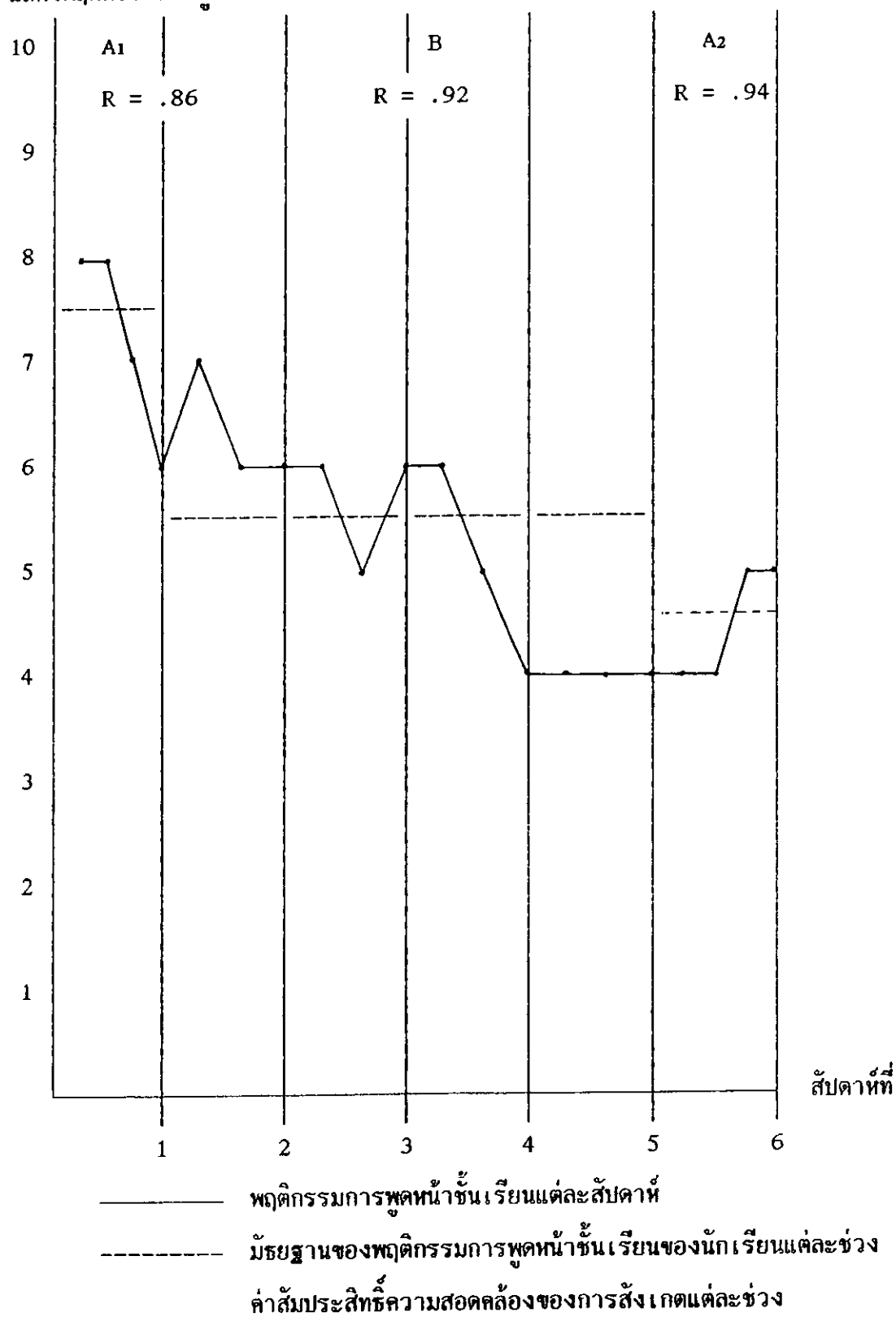
แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

- พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละช่วง
- ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 12 แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 2 ที่ไม่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมแสดงออกตลอด 3 ระยะ

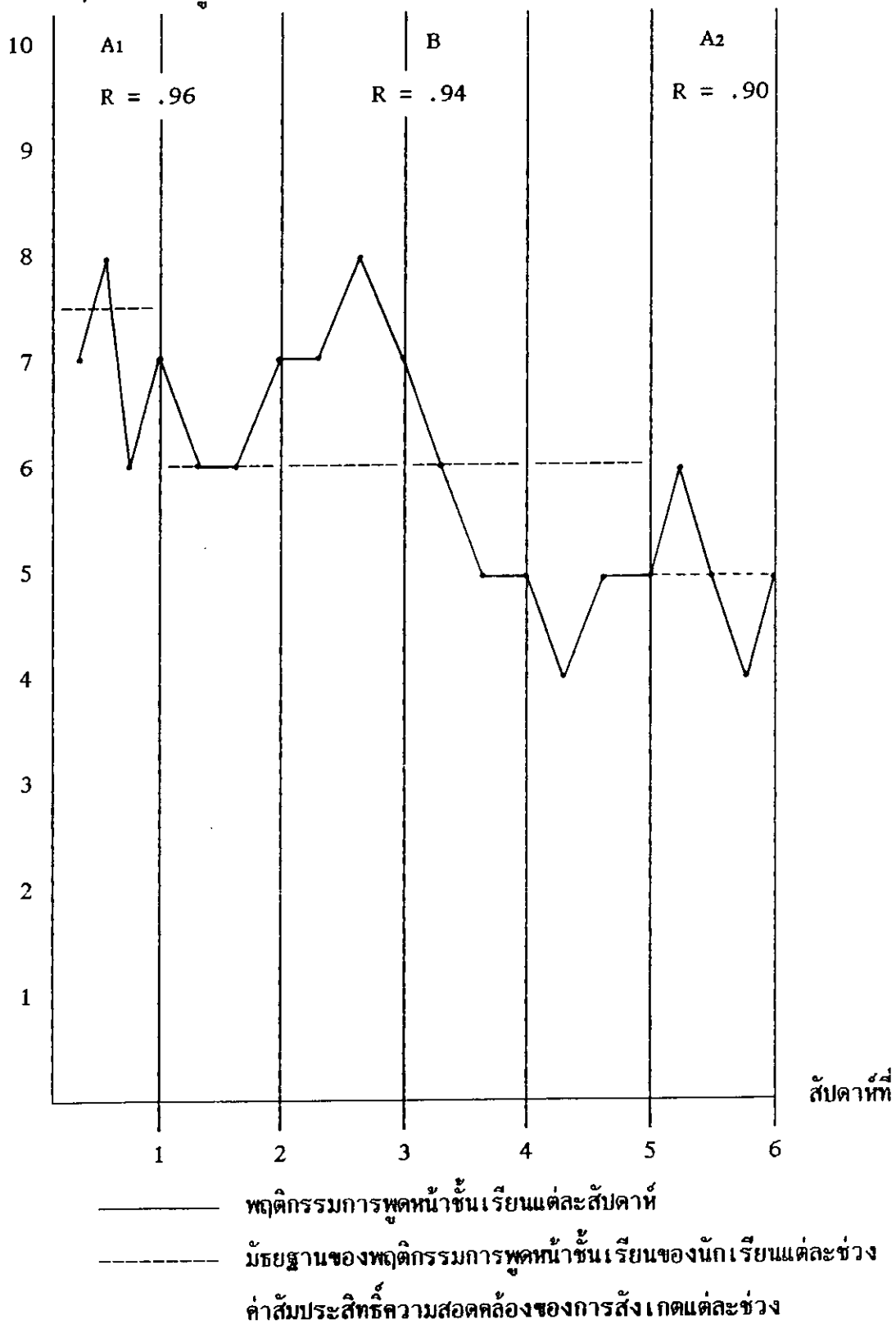
แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 13 แสดงพฤติกรรมกรพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 3 ที่ไม่ได้รับการฝึก

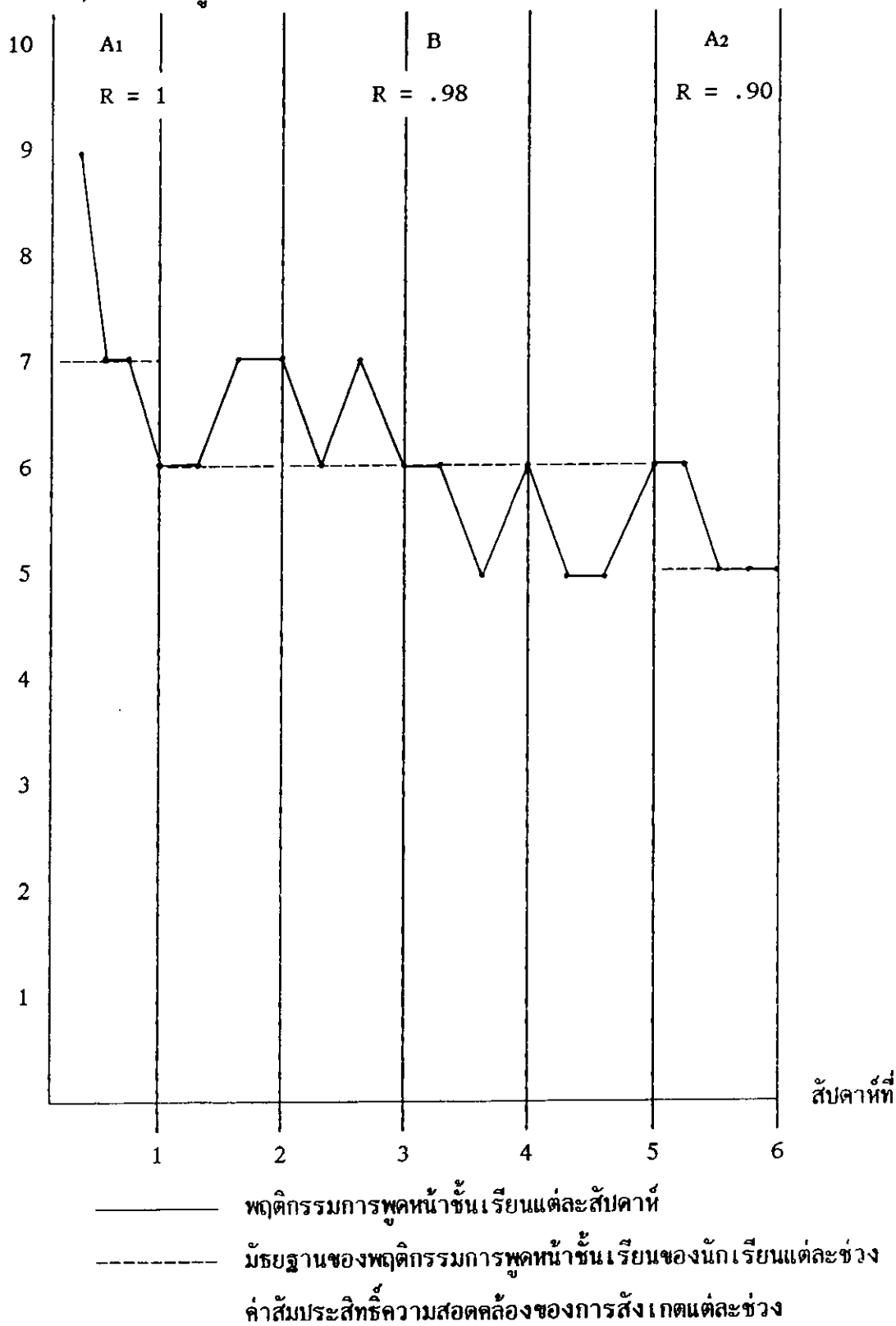
พฤติกรรมกรแสดงออกตลอด 3 ระยะ

แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

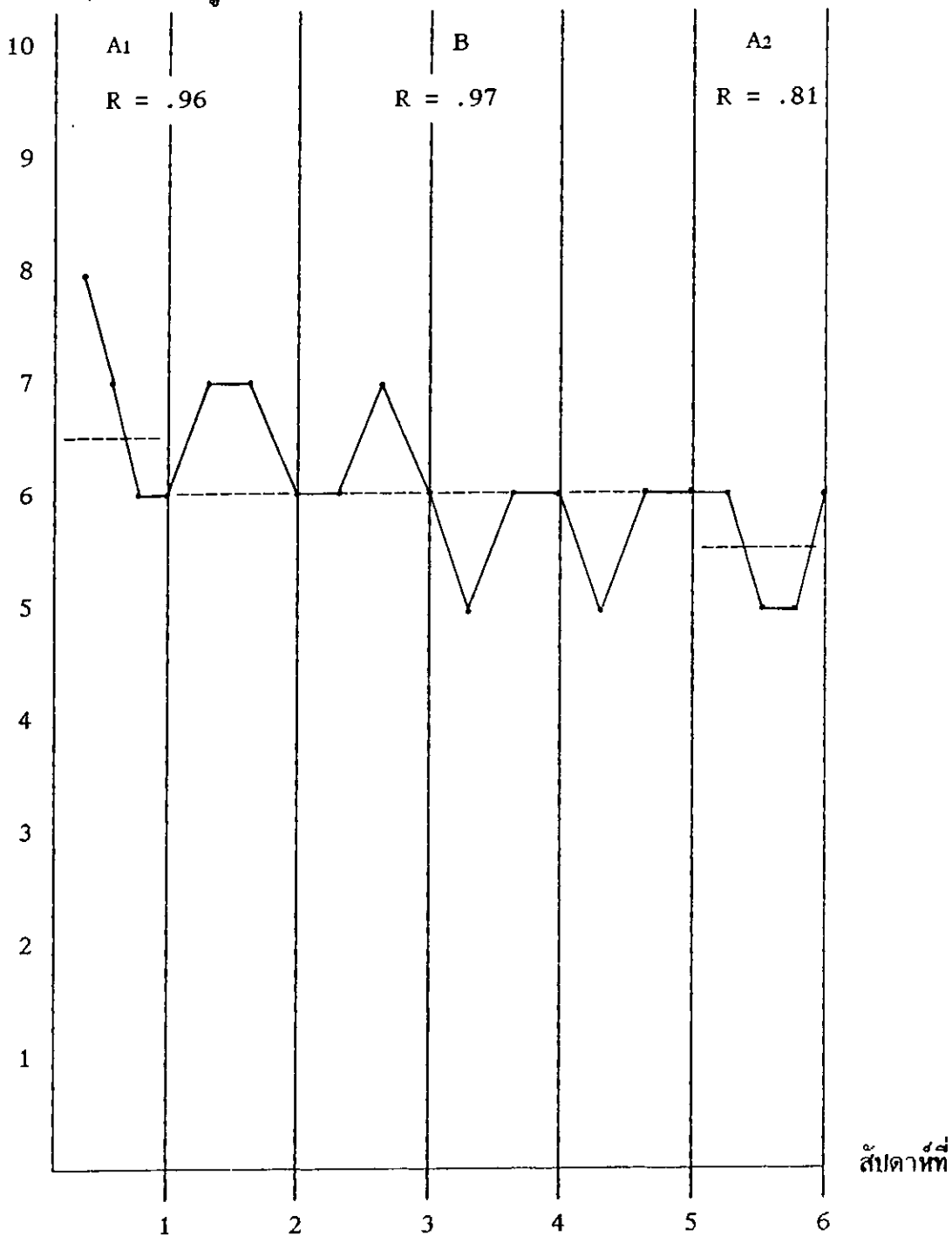
ภาพประกอบ 14 แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 4 ที่ไม่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมแสดงออกตลอด 3 ระยะ

แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 15 แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 5 ที่ไม่ได้รับการฝึก
 พฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ

แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

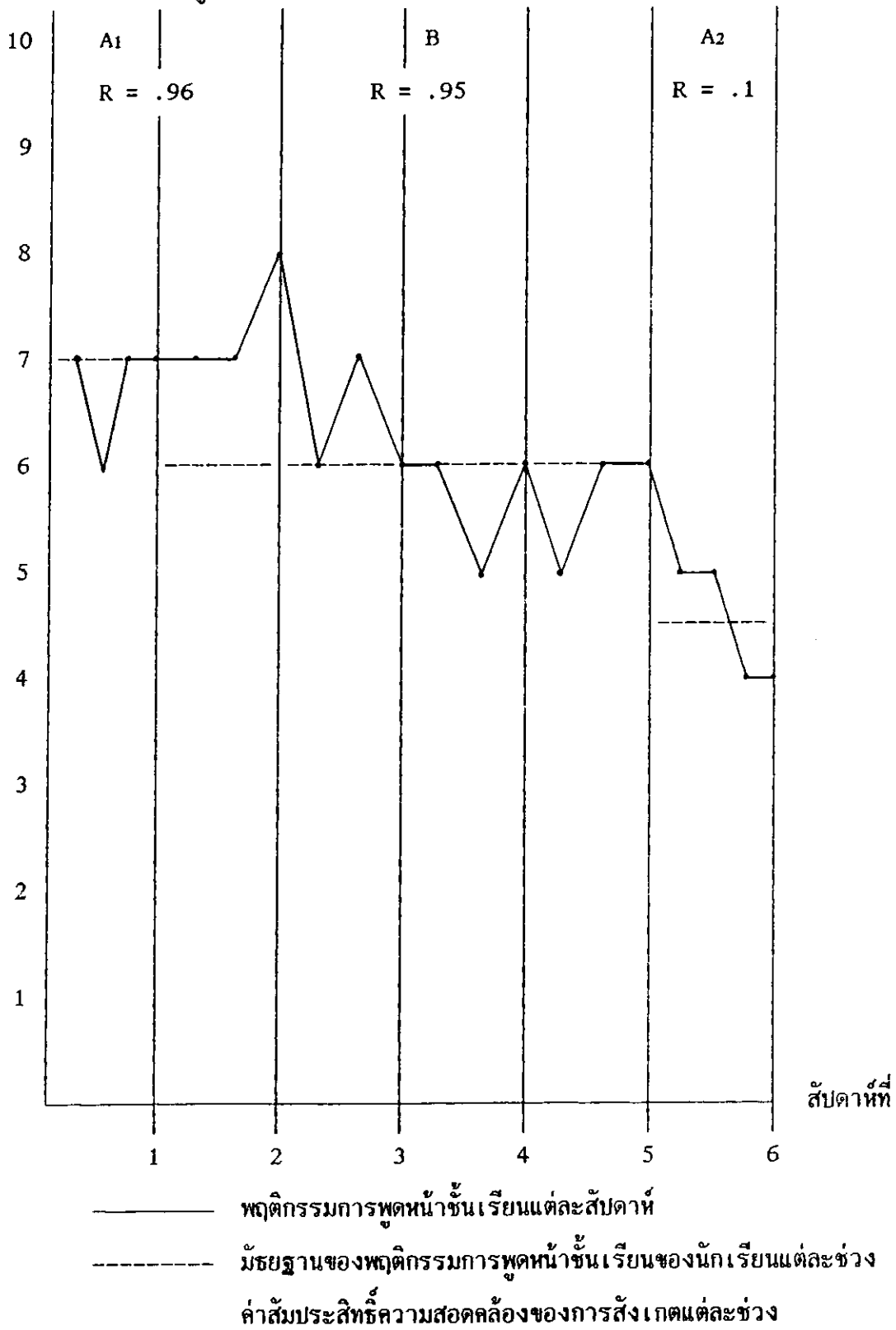

- พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมกรพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละช่วง
- ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 16 แสดงพฤติกรรมกรพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 6 ที่ไม่ได้รับการฝึก

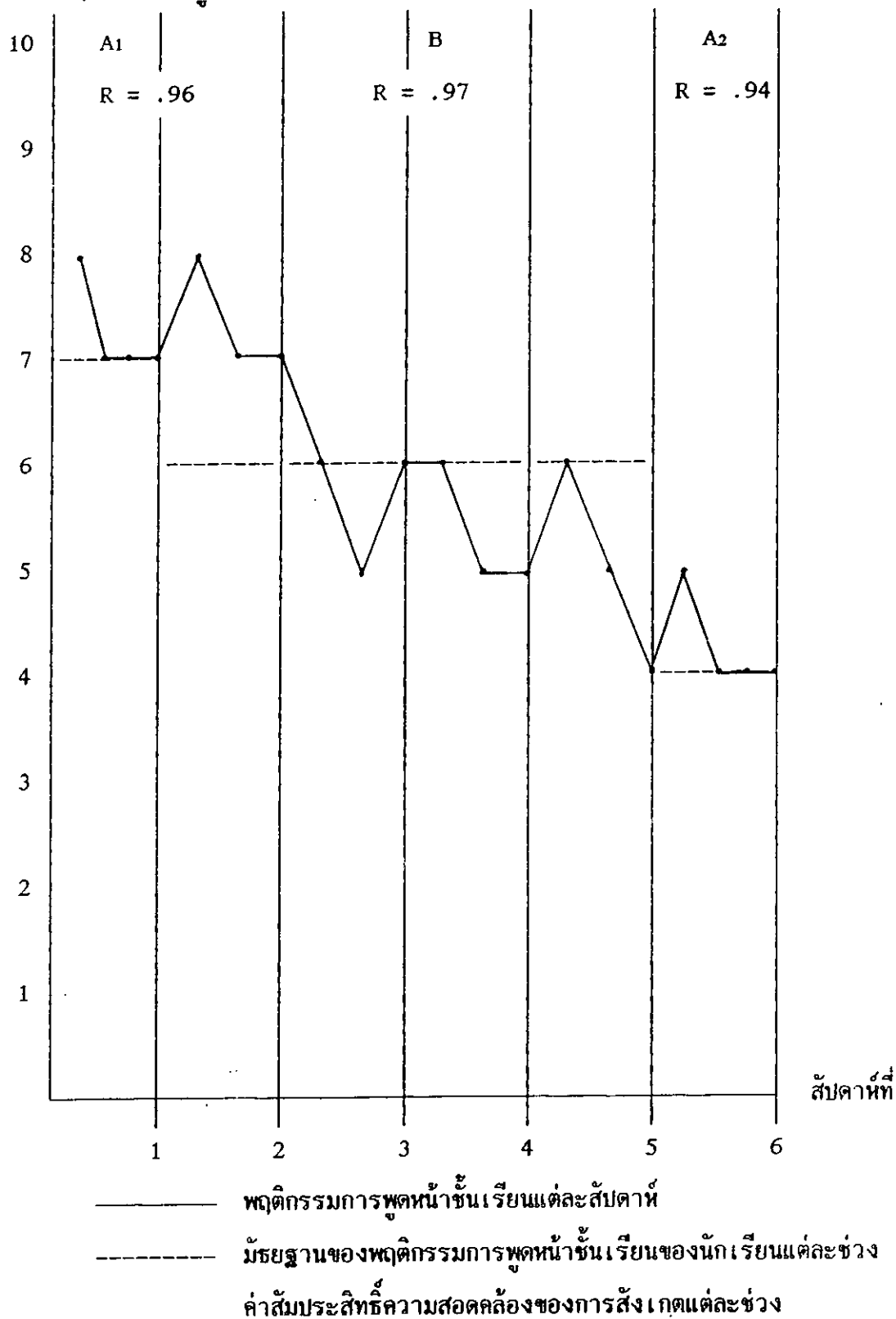
พฤติกรรมกรแสดงออกตลอด 3 ระยะ

แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 17 แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 7 ที่ไม่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมแสดงออกตลอด 3 ระยะ

แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 18 แสดงพฤติกรรมกรพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 8 ที่ไม่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมกรแสดงออกตลอด 3 ระยะ

ตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนโดยรวมของนักเรียน
กลุ่มทดลองก่อนและหลังที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

คนที่	พฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน โดยรวมของนักเรียน		ผลต่างของ พฤติกรรมใน การพูดหน้าชั้น เรียนโดยรวม ของนักเรียน	อันดับ	R ⁻	R ⁺
	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง				
1	10	31	21	2.5	0	2.5
2	6	31	25	6	0	6
3	7	29	22	4	0	4
4	7	33	26	7.5	0	7.5
5	5	31	26	7.5	0	7.5
6	6	29	23	5	0	5
7	8	27	19	1	0	1
8	9	30	21	2.5	0	2.5
Mdn	7	31	22.5		R ⁻ = 0	R ⁺ = 36
Q.D.	1.5	1	2.5			

$$T = 0^{**}$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนโดยรวมของ
นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	กลุ่มทดลอง		ผลต่าง	อันดับ	กลุ่มควบคุม		ผลต่าง	อันดับ
	หลัง	ก่อน			หลัง	ก่อน		
1	10	31	21	10.5	21	32	11	7.5
2	6	31	25	14	20	29	9	5.5
3	7	29	22	12	18	29	7	2
4	7	33	26	15.5	20	28	8	3.5
5	5	31	26	15.5	21	29	8	3.5
6	6	29	23	13	22	27	5	1
7	8	27	19	9	18	27	9	5.5
8	9	30	21	10.5	17	28	11	7.5

$$R_1 = 100$$

$$R_2 = 36$$

$$U_1 = \frac{n_1 n_2 + n_1 (n_1 + 1)}{2} - R_1 \quad U_2 = \frac{n_1 n_2 + n_2 (n_2 + 1)}{2} - R_2$$

$$= \frac{8 \times 8 + 8 (8 + 1)}{2} - 100$$

$$= \frac{8 \times 8 + 8 (8 + 1)}{2} - 36$$

$$2$$

$$2$$

ตาราง 5 แสดงพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล
ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ คือ ระยะก่อน
การทดลอง ระยะทดลอง และระยะหลังการทดลอง

ระยะที่	สัปดาห์ที่	ครั้งที่	นักเรียนคนที่								มัธยฐาน
			1	2	3	4	5	6	7	8	
ระยะ พื้นฐาน A1	1	1	9	8	8	9	7	7	7	8	8
		2	8	8	8	9	8	8	7	8	8
		3	7	8	7	8	8	7	7	7	7
		4	7	7	6	7	8	7	6	7	7
	มัธยฐาน		7.5	8	7.5	8.5	8	7	7	7.5	7.5
ระยะ ทดลอง B	2	5	7	8	7	8	7	7	7	7	7
		6	7	7	6	7	7	6	6	6	6.5
		7	7	7	7	6	7	6	6	6	6.5
		8	6	6	6	7	6	5	5	5	6
		9	5	7	5	6	6	5	5	6	5.5
	3	10	6	6	6	5	5	6	6	6	6
		11	6	5	6	6	5	5	6	5	5.5
		12	6	5	5	5	4	4	4	5	5
		13	5	4	4	3	3	3	3	3	3
		14	4	3	3	2	1	3	4	4	3
	4	15	3	3	2	2	3	3	3	3	3
		16	3	2	2	1	1	2	2	2	2
	มัธยฐาน		6	5.5	5.5	5.5	5	5	5	5.5	5.5

ตาราง 5 (ต่อ)

ระยะที่	สัปดาห์ที่	ครั้งที่	นักเรียนคนที่								มัชฐาน
			1	2	3	4	5	6	7	8	
ระยะ หลังทดลอง	6	17	3	2	2	1	1	2	2	2	2
		18	3	2	2	2	2	2	2	3	2
		19	2	1	2	2	1	1	2	2	2
		20	2	1	1	2	1	1	2	2	1.5
	มัชฐาน		2.5	1.5	2	2	1	1.5	2	2	2

ตาราง 6 แสดงพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล
ในกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ คือ ระยะก่อน
การทดลอง ระยะทดลอง และระยะหลังการทดลอง

ระยะที่	สัปดาห์ที่	ครั้งที่	นักเรียนคนที่								มัธยฐาน
			1	2	3	4	5	6	7	8	
ระยะ พื้นฐาน A1	1	1	9	8	8	7	9	8	7	8	8
		2	8	7	8	8	7	7	6	7	7
		3	7	7	7	6	7	6	7	7	7
		4	8	7	6	7	6	6	7	6	6.5
	มัธยฐาน		8	7	7.5	7	7	6.5	7	7	7
ระยะ ทดลอง B	2	5	7	8	7	6	6	7	7	8	7
		6	7	7	6	6	7	7	7	7	7
		7	7	8	6	7	7	6	8	7	7
	3	8	6	6	6	7	6	6	6	6	6
		9	8	6	5	8	7	7	7	5	7
		10	6	6	6	7	6	6	6	6	6
		11	5	5	6	6	6	5	6	6	6
	4	12	5	5	5	5	5	6	5	5	5
		13	5	5	4	5	6	6	6	5	5
		14	6	6	4	4	5	5	5	6	5
	5	15	4	5	4	5	5	6	6	5	5
		16	5	4	4	5	6	6	6	4	5
	มัธยฐาน		6	6	5.5	6	6	6	6	6	6

ตาราง 6 (ต่อ)

ระยะที่	สัปดาห์ที่	ครั้งที่	นักเรียนคนที่								มัชฐาน
			1	2	3	4	5	6	7	8	
ระยะ หลังทดลอง A2	6	17	5	6	4	6	6	6	5	5	5.5
		18	6	5	4	5	5	5	5	4	5
		19	5	5	5	4	5	5	4	4	5
		20	5	4	5	5	5	6	4	4	5
	มัชฐาน		5	5	4.5	5	5	5.5	4.5	4	5

ตาราง 7 แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายพฤติกรรมของของ
กลุ่มทดลอง ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกก่อนและหลังการทดลอง

พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน	หลังทดลอง	ก่อนทดลอง	ความแตกต่าง
1. ภาษาท่าทาง			
- มือสั่น	5	24	19
- ไม่สบสายตาคู่ฟังโดยมองไปที่อื่น	0	32	32
- กระวนกระวาย	2	30	28
- ออกไปพูดหน้าชั้นต่ำกว่าที่ควรจะเป็น	1	30	29
2. ภาษาถ้อยคำ			
- พูดตะกุกตะกัก	12	25	13
- หยุดพูดกลางคัน	8	23	15
- พูดเสียงสั้น	10	24	14
- จังหวะการพูดเร็วเกินไป	11	26	15
- จังหวะการพูดช้าเกินไป	9	27	18
รวม	58	241	183

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวสุพรรณสิริ ขาวประเสริฐ
เกิดวันที่	11 เมษายน 2504
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	860/1 ถนนเจริญสนิทวงศ์ แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร 10600
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดนาคปรก ถนนเทอดไท แขวงปากคลอง เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 10160
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2515	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสวนหงส์ จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ. 2518	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนวัดราชผาติการาม กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2523	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีวิทยา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2527	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2539	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดนนทบุรี
พ.ศ. 2540	การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร